דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסד ועורכו הראשון בל כסנסון זל
מאוחד עם למרחב

יום חמישי, כ"ד בתמוז תשמ"ו, 31 ביולי 1986 ● גליון 18873

היום 14 עמודים ● המחיר 73 אג', באילת 63 אג'

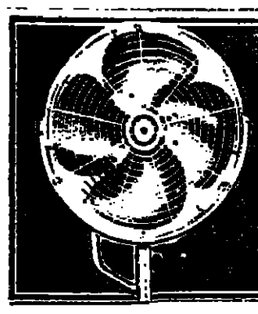
גל־און
הפתרון האיכותי נכון!
מאווררים ושואבי אוויר
לאולמות, מקלטים,
הגנות והקלאות
בגדלים: מ־12" עד "48
יעוץ טכני חינם
שיווק והתקנה ו.ג.ה.
רח' סוקולוב 31 ה"א,
טל' 240765, 03-235129

היום בדבר

- מזכרת לבוש, אוטופורטרט – יצחק בן־נר
- איתות סורי – אורי שחר
- שם המשחק אמינות – יצחק טאוב
- וגר לא תונה – משה זמר
- בורסה וכלכלה
- כוכבים ולילות

משלחות ישראל ומצריים לשיחות על טאבה – בהרצליה. צילום: שאול רחמים

המו"מ על טאבה מתחדש באילת
עדיין אין הסכמה בין הצדדים
חברי המשלחות יצאו היום לסיור בשטח המריבה
כל צד יתווה בשטח את הגבול במקום הנראה לו

מאת דן אבידן,
סגן עורך „דבר"

נציגי ישראל, מצרים וארה"ב יחדשו היום באילת את הדיון לגיבוש נוסח משותף של הצהרת לישוב מחלוקת טאבה. כמו כן אמורים נציגי הצדדים לסיור היום באזור טאבה השנוי במחלוקת, כדי שכל צד יתווה בשטח את קו הגבול כפי שהוא נראה לו.

מטרה נוספת של הסיור בשטח היא לנסות לקבוע בן נקודה שבה תוצב בעתיד יחידה של הכוח הרב־לאומי עד למציאת פתרון של קבע לסכסוך.

אמש התכנסו במלון „הילטון" באילת ראשי המשלחות הצבאיות מישראל ומצרים כדי לקבוע את נוהלי העבודה בשטח ואת מספר הנציגים בשני הצדדים שיסיירו היום באזור טאבה.

בסיבוב השיחות שנערך אתמול במלון „דניאל" בהרצליה לא הושגה הסכמה מלאה בין הצדדים בשאלה, ביצד יישרטט כל צד את קו הגבול הנראה לו על המפה וכיצד יצולם קו זה מהאויר. המפה תתצלומים אמורים להיות חלק חשוב מהנמשה לשטר הבהירות.

בשלב זה של המו"מ מנסים המצרים לוכות בחישגים אחדונים. הרושם הוא שהם דבקים בעמדתם שלא לתת לישראל להציג את מלוא טיעותיה ביחס למחלוקת הגבול בנספח לשטר הבהירות ובעודים הטכניים שיצורפו לו, כגון המפות ותצלומי האויר. נציגי ישראל במו"מ עומדים על דעתם, כי השטר שיוצג בפני הצדדים צריך לאפשר לישראל להציג את טענתה, כי לפי סימון קו הגבול ב־1906 שוכנת כיום טאבה בשטח מדינת ישראל.

השיחות במלון דניאל התנהלו אתמול בפורומים אחדים. בבוקר התכנסו הצוותים הטכניים מישראל ממצרים ומארה"ב בניסיון לגבש הסכמה בשאלת סימון קו הגבול הנראה לו בשטח המריבה ועל גבי העודים הטכניים. תפקיד מרכזי בדיונים אלה מילא נציג משרד הבטחון אורי טלמור ונציגי אגף המדידות בצה"ל ובמשרד הפנים. מפאת מחלתו לא ישתתף היום אדי טלמור בסיור באזור טאבה ובשיחות שתתקיימנה באילת.

אחר כך נערך המו"מ במלון „דניאל" במסגרת הכליאה בהשתתפות הדובר המשפטים ואישי המשלחות מישראל, ממצרים ומארה"ב. מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי ומנכ"ל משרד ראש הממשלה אברהם טמיר השמיעו אתמול הערכות שונות בתום השיחות במלון „דניאל". קמחי היה כרגיל יותר ואמר שעדיין ניצבות בפני הצדדים בעיות מהותיות ולא רק טכניות. אברהם טמיר גילה גישה אופטימית יותר וטען שהבעיות שנותרו הן טכניות ביסודן ושלדעתו, „אם לא יצגו קשיים בלתי צפויים", ניתן יהיה לסיים את המו"מ בקרוב. המשלחות יישהו באילת עד מחר בבוקר, ובהתאם לתוצאות השיחות ייקבע אם אלה יימשכו בשבוע הבא בקאהיר.

ראש עירית ירחו ביקר את המטיילים שנפצעו בטיול בעיר

מאת יעל ארנסטי,
סופרת „דבר" בירושלים

ראש עיריית יריחו נבאר חלף ביקר אתמול בבית החולים „הדסה" עין כרם אצל פצועי הירמון שהושלך ביום: הי שעבר בעיר.

חלף הגיע בלוויית המישה בעלי עסקים מיריחו אשר הביאו עמם ממתקים, פירות ופרחים לפצועים. ראש העיריה וחלוויו עברו בין כל הפצועים ושאלו לשלומם. חלף ביקש מן הפצועים לשכחה את האירוע הקשה ולשוב לבקר בעיר.

הוא הביע צער על השלכת הירמון ואמר כי יעשה הכל כדי שישראלים ימשיכו לבוא לעיר. „זה מקרה חדש שאמור שישפיע על היחסים בין שני העמים", אמר. חלף הזמין את הפצועים לבקר בביתו כשיחלימו. אחת הפצועות מרב פרץ הביעה ספק אם תוכל לשוב ולבקר בירחו. „זה קצת מפחיד והשאיר בי טראומה", אמרה. פצוע אחר אמר כי הירמון לא יודיע אותו מלהגיע שוב בירחו.

בבית החולים „הדסה" בעין כרם נותרו מאושפזים תשעה מבין 13 פצועי הירמון. מצבם של כולם משביע רצון ובימים הקרובים ישוחררו פצועים נוספים הביתה.

ראש עיריית יריחו אצל הפצועים ב„הדסה". צילום: הררי

זעם רב בתנועת המושבים
על עיכוב בהעברת כסף מהאוצר
נציגי מושבים דורשים לארגן הפגנת המונים ב"ם

מאת דוד מרשוב
סופר „דבר" לענייני הקואליציה

תנועת המושבים שוקלת לארגן הפגנה המונית של כל חברי התנועה מול משרדות הממשלה בירושלים כמחאה על ההחבת שגרם משרד האוצר בסתן 35 מיליון דולר בפיזור למושבים במצוקה וזאת בהתאם להחלטות ראש הממשלה ושר האוצר מלפני חודש ומחצה.

ההחלטה על ארגון ההפגנה באה בשל לחץ של עשרות חברי מושבים שהפגינו אתמול בבניין תנועת המושבים בתל אביב. במשך 10 שעות עמלו אתמול מזכירי תנועת המושבים יוחנן רגיאל ונדליה גל לחדיע עשרות נציגי מושבים אשר באו מכל רחבי הארץ לבית תנועת המושבים בתל אביב, כדי לתבוע לבאת מיד להפגנת חרפת נגד מה שהם כינו: התנהגות מרושעת של פקידים בכירים במשרד האוצר.

לדבריהם מונע המימון על התקציבים אחרון פוגל בשרירות לב ובזדון את שיחרור 25 מיליון הדולר אותם הבטיחו לפני חודש ימים ראש הממשלה ושר האוצר להעביר מידית למושבים במצוקה.

עד אתמול לא שוחררו הכספים דבר המעמיד לדברי יוחנן רגיאל את המשק המשפחתי בפני התמוטטות מוחלטת. רגיאל הוסיף ואמר, כי לא תהיה מרינת ישראל אם לא תהיה בה התישבות עובדת. עוד אמר כי בכך עושה פיקד ממשלה פלסתר את התחייבותם של ראש הממשלה ושר האוצר וזו של ועדת הכספים של הכנסת אשר אישרה את ההחלטה להעביר את הכספים.

עד שעה מאחרת שהו אתמול אנשים נוגעים בבית תנועת המושבים ודרשו לעלות לירושלים ולהפגין מול משרד האוצר. מקור בכיר בתנועת המושבים מסר אמש כי אחרון פוגל תרץ את הסחבת בהעברת הכספים בטענה, כי כאשר התקבלה ההחלטה הוא שהה בחו"ל ולכן לא הספיק ללמוד את הנושא.

מהיום: מחירים חדשים

מאת שלמה קרמר,
סופר „דבר" לענייני כלכלה בים

משרד התעשיה והמסחר אישר אתמול העלאות מחירים למספר מוצרים שעל־פי בדיקת הכלכלנים עלו מחירי התשומות ביצורם.

התיקריות הגדולות ביותר אושרו לגודות פלואורסצנטיות (17 אחוז) סוללות חשמל (בטריות) (15 אחוז) חיתולי מכנס הד פעמים מגיד (12 אחוז).

כמו כן יתייקרו בגדים תחתונים־גופיות גרביים חזיות ומחוכים (6 אחוז), שמיכות (6 אחוז).

מכונות כביסה ומיבשי כביסה (7 אחוז) מכשירי ביטול וטיגון חשמליים (7 אחוז) מקררים (5 אחוז) ותנורי ביטול ואפיה וכיריים (5 אחוז).

להערכת כלכלני משרד התעשיה והמסחר השפעת התיקריות אלה על מדד המחירים לצרכן תקוזז לחלוטין בהחלת הדלק והמאזנים לתעשיה שנעשתה בתחילת השבוע.

במשרד התעשיה והמסחר הכחישו את הפרסומים בדבר אפשרות להסרת הפיקוח על מחירי הלבשה הנעלה בזמן הקרוב.

אסאד אינו מעורב בנסיון הפיגוע בלונדון
אוואנס ונובאק: „כמו שפרס אינו אחראי אישית לפולארד"

מאת אמיר אורן,
סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – מקורות אמריקאים אמרו, כי אין ולא היתה מעולם כל ראיה למעורבות אישית של נשיא סוריה חאפז אסד בנסיון הפיגוע בסמוך „אל עלי" בלונדון באפריל, כך כתבו אתמול בעלי המור אוואנס ונובאק, בהוקסם „התערבות ישראלית חיובה בתעבוכות כמעט מן הנשיא גורבי בושי".

הפקידים האמריקאים טענו, כי אחריותו האישית של אסד לפיגוע לונדון דומה לזו של ראש הממשלה שמעון פרס להפעלת הפרגל גזתון פולארד.

הקבלה זו צוינה בעבר בעיתונות הישראלית, אך אוואנס ונובאק יחסו אותה הפעם לפקידים בכמשל.

בדווים תושבי הנגב חשודים בחברות בפת"ח

שיהה דבר

בידי זרועות הבטחון חשודים אחדים שהתלבדו לחוליה במסגרת ארגון פתח, ואשר נתפסו לפני כשלושה שבועות. ארבעה מהעצורים הם בדווים תושבי רהט שבנגב, נכסר אתמול בשעת לילה מאוחרת בשיחדור ישראל.

מעצרם של חברי החוליה התבצע כאמור לפני כשלושה שבועות כשמנהיג החוליה, בחור אף הוא, בא לביקור בישראל. בין העצורים האחרים מנהל בית הספר התיכון ברהט ד', כחרה באותו בית ספר ומחלק גז. שניים מתוך שלושת העצורים האחרים הם תושבי ג'ניז שטיפשו אנשי קשר של החוליה עם מפקדת „פתח" בירדן. הבר אחר באותה חוליה נלכד בבהלך בדרך בסכנת רשות בירושלים.

שער השקל ביחס לדולאר לא ישתנה באורח משמעותי
הדולאר ינוייד/והשקל יוצמד לסל מטבעות משוקלל

מאת שלמה קרמר,
סופרת הכלכלי של „דבר" בירושלים

שער הדולאר אשר הוקפא עם הפעלת התכנית הכלכלית ישוחרר ב־1 באוגוסט. במקום הקפאת הדולאר החליפה רצועת המעקב אחר התכנית הכלכלית להקפיא את „סל המטבעות" בתן מוגדרת ומדויקת.

משמעות ההחלטה היא כי מעתה ואילך ייעשו פיחותים או תיסופים במסלול צר סביב מכוצע משוקלל, המבטא את המשקלים היחסיים של המטבעות העיקריים בתחומי ההכנסה וההוצאה בכאון התשלומים. כתוצאה משינוי זה צפויים שינויים קטנים בשערי החליפין של המטבעות בהתאם למשקלם בסל המטבעות.

אין בשינוי זה משום סטיה מהתכנית הכלכלית המקורית, שבבסיסה „עוגן מוניטרי" בצורת קיבוע של שערי החליפין. ה„עוגן המוניטרי", הקפאת שער החליפין של השקל ביחס לדולאר ינוייד החל ב־1 באוגוסט ביחס לסל המטבעות. שיטה זו תגביר לדברי המפקח על מטבע חוץ בבנק ישראל, ישראל איגרא, את היציבות הכלכלית והבנע תגורות חריפות בשערי חליפין בעקבות שינויים יחסים בשערי המטבעות העיקריים, בהן מוחרת ישראל. שיטה זו הוצעה לוועדת המעקב אחר התכנית הכלכלית כבר בסוף שנה זו, ועל פי הערכות יחומיה דאו אמור היה השקל להתייצב על 1.5 שקל לדולאר.

כאן התכנית הכלכלית נשמרה יציבות שער החליפין של השקל ביחס לדולאר, אך חלו פיחותים חריפים של השקל ביחס למטבעות האחרים. בעקבות שינויים גדולים שחלו בשער הדולאר בשוקי המטבע הבינלאומיים. לפי אמרנים בבנק ישראל אילו הופעלה השיטה החדשה בתחילת התכנית הכלכלית, היה השקל מתחזק ביחס לדולאר עד 15 אחוזים.

סל המטבעות החדש מיצג את זרימת ההכנסות וההוצאות במטבעות השונים בכאון התשלומים ולא עוד את המאזן המסחרי בלבד, ולפיכך יהיו משקלי המטבעות השונים בסל: דולאר, 60 אחוז: מארק גרמני, 20 אחוז: לירה שטרלינג, 10 אחוז: פרנק צרפתי, 5 אחוז ויין יפני, 5 אחוז.

מבנק ישראל מסרו אתמול, כי לא צפויים שינויים מיוחדים בשער החליפין של השקל ביחס לדולאר.

הפאנטום המצויד במנוע הלביא ביצע אתמול בהצלחה טיסת ניסוי ראשונה
הטיסה נמשכה עשרים וחמש דקות ועברה בלי תקלות

מאת אריה אדר, סופר „דבר"

הפאנטום המשופר יצא אמש לטיסת הניסוי הראשונה שלו, כאשר בחיתו הימני מותקן מנוע הלביא ובצידו האחר המנוע הרגיל של הפאנטום. הפאנטום נחת בעבור 25 דקות בבסיס חיל־האוויר איישום במרכזן. במהלך הטיסה לא אירעו כל תקלות.

בהיוודע דבר נחיתת המטוס בשלום, הודמו מטוסי יין בתעשיה האווירית. פרס לזאת נערכה ההמראה באווירה ענינית ללא כל טקסים. נכח בה רק הצוות, העוסק בפרוייקט השכחתו של הפאנטום בראשותו של המהנדס עמנואל ליבן.

כ"ם כנגד הכרבת בדק מסוסים.

כפי שנמסר אתמול ב„דבר", הוכרז המטוס כבשיר לטיסה שלשום בערב, אחר שהושלמו הבדיקות ההכרחיות בעקבות ריצות המסלול. בבדיקה שלימות המערכות, לרבות המנוע וחיבורין. כן ראוי, שלא נגרמו נזילות של שמן ושל דלק.

הניסויים במנוע הלביא שבפאנטום החלו לפני ששה שבועות, עם השלמת התתקנה ראשית בבדקה שליכות ההתקנה ולאחר מכן מערכות הדלק, ההידראוליקה, החשמל ובקרת־המיסה. עם השלמת בדיקות אלה הורץ המנוע בתוך המטוס.

כשנסתיים כל אלה ללא תקלה של ממש, הותקן במטוס המיכשור, המאפשר להעביר את הנתונים, הנמדדים בעת סיטות־המיבחן, שלשום נערכו כמה ריצות במסלול, שמטרתן היה לאמת את התנהגות המנוע ואת תגובותיו בשילוב עם יתר המערכות.

אמש נמסר המטוס לחיל־האוויר, שיבצע בו סיטות־מיבחן לקראת שידוגו הפאנטום. הפאנטום המשופר יצוייד בצמד מנועי הלביא ובאוויוניקה חדשה במחיר 10 מיליון דולר. ביצועי אמורים להגיע לרמתו של ה„אף 18" החדיש, שמחירו 25 מיליון דולר.

מנוע הלביא, ה"1120, פותח כגרסה ממנוע ה"F-100, המותקן ב„אף 15" וב„אף 16". הוא פותח על־פי מיפרטי חיל־האוויר ללביא, בהתאם ללקחי החיל מהפעלת שני המטוסים בתנאי קרב ובמגבה להתבר על מיגבלותיהם. רק אחר הפעיל אותם עד כה בתנאי קרב.

מנוע ה"1120 הוא כיום המשוכלל והמתקדם ביותר בעולם. יש לו בקרה דיגיטלית, המשולבת עם בקרת המטוס. הוא מקנה לטייס חופש תימרון הרבה יותר גדול, כמה שמעניקים ה„אף 15" וה„אף 16" ומשחרר אותו ממיגבלותיהם, לדעת מאלה שב„אף 15".

פרס ובוש סוגרים עניינים. לפי שעה – רק תיירות. (צילום: הררי)

הפאנטום המצויד במנוע ה„לביא" בטיסת ניסוי

אש"ף גאה בעמדתם של תושבי השטחים

תוניס (ע"צ). – אש"ף גאה בעמדה „הפטריוטית" שנקטו האישים הפלשתינים תושבי רצועת עזה והגדה המערבית במהלך פגישתם ביום ג' בירושלים עם סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש. – זאת אמר היום אחמד עבדל רחמן, דובר רשמי של הנהגת אש"ף.

בציינו כי בשיחה עם בוש „הם אישרו מחדש את התלכדותם מסביב לאש"ף, הצביע הלגיטימי היחיד של העם הפלשתיני" אמר הדובר כי עמדה זו מצביעה על „אחדות העם הפלשתיני בתוך השטחים הכבושים ומתוץ להם וגם על הכשלון של כל ניסיונות שנעשו על ידי ישראל, ארה"ב וסוכניהם כדי להקים הנהגה חליפית לאש"ף".

חוסיין ומתיחסים לבעיותיו", אמר בוש, והוסיף כי היה סמוך לבקר במארוקו כתחנה רביעית בביקורו במזרח התיכון, אך הוא לא קיבל הזמנה לבקר שם. הוא אמר כי מקובל עליו שאם לא קיבל הזמנה, כנו מהמלך חסן הרי למלך חסן אין מה לומר לו.

בהתייחס לפרשיות פולארד ופצצות המיצרד אמר בוש, כי לישראל ולארה"ב ידידות עמוקה ופרשיות אלה לא יעיבו על היחסים בין שתי המדינות. מערכת היחסים החזקה שבין ישראל לארה"ב תביא להתגברות על שתי פרשיות אלה, ויש לסמוך בהן על פי החוקה האמריקאית, אמר.

להלן נשאל בוש על שיתוף ישראל מחברה בלתי קבועה בנאט"ו. הוא אמר כי יש למצוא דרך שישראל תפיק תועלת מנאט"ו, כמו ניו־זילנד ואוסטרליה, והוא הבהיר כי מדובר בתועלת כלכלית.

בתשובה לשאלה אחרת התייחס בוש למערכת היחסים הבין־גושית. הוא אמר כי בקרוב תהיה פגישת פיסגה בין שני מנהיגי מעצמות העל והוא מקווה כי פגישה זו תביא לפריצת דרך ביחסים.

בהתייחסו ליהדות ברה"מ אמר, כי נוסא זה אינו מהווה אולטימטום אמריקאי לפני פגישת פסגה אך בכל הפגישות שמקיימים פקידים אמריקאים עם נציגים סוביטים כועלית הבעיה הזו של יציאת יהודים מברה"מ.

ג'ורג' בוש אמר עוד, כי הגיע למזה"ת לא כדי לעזור לפוליטיקה הפנימית בארה"ב אלא לעזור להשגת היעדים של מדיניות החוץ האמריקאית. הוא הביע שלל ועידה בינלאומית בהשתתפות המעצמות לפתרון הבעיה במזרח התיכון. בוש סבור כי ועידה בינלאומית לא תמצה עצמה ותתפוך להיות כמו ישיבות האומות המאוחדות. לדעתו, יש לפתוח את הבעיה במו"מ ישיר.

אשר להכרת ארה"ב בזכויות של העם הפלשתיני אמר ג'ורג' בוש, כי ארה"ב סבורה שיש לפלשתינים זכות להגדרה עצמית על־פי החלטת האו"ם 242 אך אין להם זכות להקמת מדינה עצמאית משלהם.

בעניין תוצאת קול אמריקה אמר, כי עדיין לא נפתרה הבעיה של החלוקה הסופית בין האמריקנים לישראלים באשר להעסקת עובדים. הוא הביע הערכה על שההסכם על בניית התחנה בערבה נחתם בראשי תיבות במהלך ביקורו במזרח התיכון.

קרמה לסיבת העתונאים החתימה בראשי תיבות על מסגרת ההסכם לבניית תחנת המימסר של „קול אמריקה" בערבה. שר התקשורת אמנון רובינשטיין ושגריר ארה"ב תומס פיקרינג חתמו על ההסכם בראשי תיבות ולציתם עמדו ראש הממשלה שמעון פרס וסגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש.

משטרת שוודיה יודעת מי רצח את אולוף פלמה

הפרסום מתעכב עד לביסוס ההוכחות נגדו

מאת עלי מק,
כתב „דבר" בדנמארק

משטרת שוודיה יודעת מיהו הרצחו של ראש הממשלה אולוף פלמה, אך מעכבת פרסם מלא של הפלילי, עד שיהיו בידה די הוכחות בלתי ניתנות לערעור.

כן אין זה מחוץ עדיין מהו הניע לרצח, דברים אלה מסר ליף הלבין, דובר ועדת החקירה שהוקמה לשם פיענוח הרצח, לצד החוקרים העוסקים זה חודשים בפרשה המסוכנת.

כזכור, בעבר זכן קבר אחרי הרצח אדם בן 33, שהחזיק בעבר זכן רב, תוך תרועות רמות מצד המשטרה בדבר „גילויו הבטוח של הרוצח". האיש שוחרר מבעצרו לאחר שהתחוור לא הספיקו להרשיעו.

הוועדה לחקר רצח פאלמה כבר הספיקה לחקור יותר מ־60 איש בעיקר מתוך אלה החוקרים בעצם בפרשה.

ראש הצוות לחקירת הרצח, הודיע, שפרישתו מן הוועדה במשרה קרובה, והוא יצליח להודיע עוד קדם פרישתו על גילוי הרוצח. אך רעת הקהל השוודית, שמביעה קריאות רבות נוסח „זאב", „זאב", מכילה ספק אם אכנם קרוב הפתרון.

הבנק העולמי אישר מלווה למכסיקו

וואשינגטון („רויטר" ועתי"ם). – הבנק העולמי אישר ביום ג' מלווה בסך 500 מיליון דולר למכסיקו, אך מתנאי ההבנקים המסחריים יתנו ערובות לכך שראוהו להעניק מלווה הדרש למכסיקו, כדי להקל על עומס החוב החרצון העצום שלה.

המלווה החדש הוא חלק מתוכנית הצלה בינלאומית. הכוללת אשראי של 6 מיליארד דולר מן הבנקים המסחריים ו־1.6 מיליארד דולר מקרן המטבע הבינלאומית.

המלווה נועד לסייע למכסיקו להעביר את הצמיחה במסקה ולצמצם את האבטלה, תוך ליברליזציה של המסחר.

אולם, בהחלטה הדרגש, שמלווה הבנק העולמי לא יבומש עד אשר יתר הבנקים הגדולים ובמיוחד הבנקים המסחריים ברחבי העולם) לא יעניקו ערובות לבנק העולמי, כי יסייעו למכסיקו במשבר הפיננסי שלה בתהליך 1986.

ברה"מ מזהירה את ארה"ב מחריגה ממגבלות סאלט־2

מוסקבה קוראת לכינוס מושב מיוחד לדון בעמדות הצדדים

(ע). – ברה"מ הזהירה הדם את ארה"ב מפני חריגה מהגבלות שהוטלו על החימוש הגרעיני בחוזה „סאלט־2" משנת 1979.

משלחתה של מוסקבה לדיונים הנערכים עתה בג'נבה ציינה כי אם לא תקים ארה"ב את ההגבלות של החוזה, אשר לא אושרר עד כה, התוצאות תזרינה „חמורות ביותר".

המשלחת הסובייטית לדיונים בין סתי בעצמות הגל קראה גם לנקוט צעדים יעילים כדי לאפשר „עצירת תהליך הדיה של המערכת הזוגית שנועדה לבלום את מירוץ החימוש הגרעיני".

מוסקבה קראה לקיום מושב מיוחד של הגוף שהוקם על ידי שתי מעצמות־העל לבדיקת החוזה לצמצום החימוש הגרעיני, כדי שארה"ב תבחיר את עמדתה בנוגע.

בניחים שהכחות הבזיינים האמריקאים יחרגו מהגבלות שהוטלו על ידי חוזה „סאלט־2", כאשר מפצצי „ב־52" יצוידו בטילי סיוט בסתיו 1986. ריגן האשים את בריה"מ כמה ובמה פעמים שהיא הפרה את החוזה, שאמנם לא אושרר, אך שני הצדדים הודיעו כי מנו ונמור עימם לכבדו.

שיתוף פעולה אירופי הביא למעצרם של חשודים בטרור

נעצרו באיטליה, בגרמניה, ובבריטניה בצו שופט איטלקי

בנואר, („רויטר", עתי"ם ועי"צ). – 11 ערבים נעצרו באיטליה, בגרמניה ובבריטניה בהמשך של השתיכות לארגון פרוז, לאחר שנמצא שלום איטלקי הצא צרור מעצר נגדם – כך מסר העיתון „לה רפובליקה" אתמול.

העיתון מסר, שקבוצה החשודים האלה עצורים באיטליה, שלושה בגרמניה ואחד בבריטניה. כן מסר „לה רפובליקה", כי עדיין נמשכים החיפושים אחרי 9 ערבים נוספים, באותן האשמות.

החשודים הערבים נעצרו בעקבות צו־מעצר שהוציא שופט השלום הזקן בלאיג'י קארלי בנואה.

העיתון „רפובליקה" ציטט מדברי קארלי, שאמר: „כל מה שאני יכול לומר הוא שאנו נאבקים נגד ארגון טרור חדש שיש לו קשרים עם הטרור הבינלאומי".

השופט גילה לעיתון את שמו של אחד החשודים העצורים בנואה, ערנאן רוסאו, איש עסקים ילידי שניהל חברת סחר בציר ורוזה שבצפון איטליה.

דווח, כי משטרת מערב־ברלין מחזיקה בחשוד ערבי בשם אחמד נוואף מנצור עאסי.

המשטרה בלונדון עצרה חשוד שהוא „ראש כנופיית מחבלים", כתב העיתון, אך שמו של האיש לא נמסר בידיעה.

יש לציין, כי האזרח הירדני עוזני הינראוי נעצר בנואה בחודש שעבר. הינראוי, זה הוא קרוב משפחה של שני טרוריסטים המחזיקים זה זמן בכלא, לאחר הפיצוץ שהיה בריסקוסקס במערב־ברלין ולאחר שלבלי בטחון, אל־על בלונדון.

ממשל רייגן חוזר על סירובו למו"מ על שחרור בני הערובה

אך מנהיג הרוב בסנאט הודה לסוריה על מעורבותה

מאת אבי אדרן,
כתב „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – ממשל ריגן חזר אתמול על סירובו לשאת ולתת עם מחבלים על שחרור שלושת האמריקאים שנחטפו בידי חוטפים בלבנון, אך מנהיג הרוב הרפובליקני בסנאט הודה לסוריה על מעורבותה בשחרור הבומר לירנס ג'נקו בשבת.

דוברי הבית הלבן והסנטור דפרסמנס, שהביעו תודה דומה לסוריה מיד לאחר שחרור ג'נקו, נמנעו אתמול מחזרה כפולה על כך. דובר הסנטור דיפרסמנס מרגרט קאלב הסתפק בדומן, כי ארה"ב תשמח להסתייע „בכל מי שיוכל לתרום לשחרור בני־הערובה".

המבטל מסרב ללוות על סדרת לשחרור 17 טרוריסטים הכלואים בה מאז סוף 1983 ושתמורת שיחרורם מוסרים חוטפי „הג'יהאד האיסלאמי" לתמיכה על סיחרור האמריקאים בידיהם.

בני משפחתו של ג'נקו סירבו אתמול להצטרף לקובלנות בני משפחותיהם של החטופים הנותרים שבדר „מתלי המשל". דוברם דוד קרא בבליאת הסינאט לשיחרור החטופים והדגיש כי סוריה ראויה לתודה.

שר החוץ ג'ורג' שולץ שוחח אתמול בשלוש שעות עם סגן שר־החוץ הסובייטי אלכסנדר ביסמרטניק, לשעבר סגנו של אנטולי דובריגין בשגרירות ארצו בוואשינגטון. הסיחה נועדה לקדם את פיסגת ריגן־גורבצ'וב, שכה ידונו גם מסבים אחרים, אך לא נמסר אם בעניין המזרח־התיכון נדונה בה במפורט.

שיתוף פעולה אירופי הביא למעצרם של חשודים בטרור

נעצרו באיטליה, בגרמניה, ובבריטניה בצו שופט איטלקי

בנואה, („רויטר", עתי"ם ועי"צ). – 11 ערבים נעצרו באיטליה, בגרמניה ובבריטניה בהמשך של השתיכות לארגון פרוז, לאחר שנמצא שלום איטלקי הצא צרור מעצר נגדם – כך מסר העיתון „לה רפובליקה" אתמול.

העיתון מסר, שקבוצה החשודים האלה עצורים באיטליה, שלושה בגרמניה ואחד בבריטניה. כן מסר „לה רפובליקה", כי עדיין נמשכים החיפושים אחרי 9 ערבים נוספים, באותן האשמות.

העיתון מסר, שקבוצה החשודים האלה עצורים באיטליה, שלושה בגרמניה ואחד בבריטניה. כן מסר „לה רפובליקה", כי עדיין נמשכים החיפושים אחרי 9 ערבים נוספים, באותן האשמות.

ממשל רייגן חוזר על סירובו למו"מ על שחרור בני הערובה

אך מנהיג הרוב בסנאט הודה לסוריה על מעורבותה

מאת אבי אדרן,
כתב „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – ממשל ריגן חזר אתמול על סירובו לשאת ולתת עם מחבלים על שחרור שלושת האמריקאים שנחטפו בידי חוטפים בלבנון, אך מנהיג הרוב הרפובליקני בסנאט הודה לסוריה על מעורבותה בשחרור הבומר לירנס ג'נקו בשבת.

דוברי הבית הלבן והסנטור דפרסמנס, שהביעו תודה דומה לסוריה מיד לאחר שחרור ג'נקו,

המלך חוסיין לפני קציני צבאו: ירדן תשקם האחווה הערבית

מוטרד מהסכנות הגלומות במלחמת איראן עיראק

מאת דן אבידן,
כתב „דבר" לענייני ערבים

המלך חוסיין הדגיש אתמול כי מדיניותה הנוכחית של ירדן מושתת על הקונסנזוס הערבי ועל שיקום יחסי הסולידריות בין מדינות ערב.

בנאום לרגל סיום קורס פו"מ בצבא ירדן אמר הוסיין, כי הוא מוטרד ביותר מהסכנות האורבות לאומה הערבית בגלל מלחמת איראן־עיראק, המשך הביבוש הישראלי בשטחים, חוסר הציבות בלבנון, הספל הכלכלי הפוקד את מדינות ערב וההתרחקות בין המצעות לרכישת עכודות הספעה במורת־הת'כון. המלך ציין כי מדיניות ירדן מושתת על ניהול דיאלוג עם כל המנהיגים הערבים במטרה לאחות את הקרעים בעולם הערבי ולגבש פעולה משותפת, כדי להתמודד עם הסכנות המאיימות על הערבים.

חוסיין לא התיחס בדבריו לפגישת חסן פרס במארוקו, אך הביע בנאומו התנגדות לכל יחוזה ערבית החותרת תחת עצמות הקונסנזוס, ואמר שירדן תראה עצמה חלק בלתי־נפרד מהעולם הערבי הרחב.

אתמול פרסמה ממשלת סעודיה הודעה בתום ישיבתה, שבה דנה, בין השאר, במפגש הסן פרס. ההודעה שלא התייחסה ישירות למפגש, *הטתפקה כציון העובדה שסעודיה* ממשיכה לתמוך בזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתינאי בהנהגת אש"ף ובמאמצים להסל את הסכסוכים הבין־ערביים.

הולנד מודאגת מן הירידה במחיר הנפט

האג, („רויטר", עתי"ם ועי"צ). – ראש ממשלת הולנד רוד לוברס פתח את תקופת הכהונה השנייה שלו ביום ב' השבוע באזהרה, כי התמוטטות מחירי הנפט משמעותה המשך תוכנית הצנע הכלכלית בהולנד, ללא כל הקלות בתקופה הקרובה.

בנאום מדיני שנשא לוברס בפרלמנט בתחילת כהונתו השנייה, לאחר נצחון מפלגתו בבחירות בחודש מאי, הוא אמר, כי האוצר ההולנדי יפסיד 8 אחוזים מן ההכנסה הכוללת בשנה הבאה, בגלל ההכנסות הירודות מכירת גז טבעי הולנדי.

„בשפעת הפיר ניאר־עליגן, להמשיך בסיפוקים וצמצום ההוצאה הציבורית", אמר לוברס.

בנאומו אתמול אמר לוברס, „המצב הנוכחי משרד אצלנו לפני 4 שנים חלף, התגברנו עליו. המרנו את הפסימיות ואת הרוח באמונה גדולה יותר בעתיד". אולם הוסיף „עדיין רוך ארוכה לפנינו ובייחוד עלינו להיאבק בבעיות האבטלה הגדולות לתקציב הממשלתי".

ראש הממשלה לוברס הודיע, כי בין היתר יהיה קיצוץ גיכר בתקציב הצנע ההולנדי ואמר, כי הולנד לא תוכל לממש את הוחלטת נאט"ו, הקובעת תקציב הגנה המגיע לכדי 3 אחוז מן התקציב ההולנדי. הוא אמר, כי כמו בשנה הקודמת, לא יוכל תקציב ההגנה של הולנד לעלות על שני אחוז מן התקציב הכללי.

כמחצית מחברות אופ"ק מוכנות לצמצם לזמן מה את שאיבת הנפט

בניסיון לבלום את הירידה הנמשכת במחירי הנפט בעולם

חגיגה („רויטר", עתי"ם ועי"צ). – 7 מתוך 13 המדינות חברות קרטל הנפט אופ"ק הציעו אתמול לצמצם את שאיבת הנפט שלהן בארבעה זמני ב־1.6 מיליון חביות ליום, בניסיון לבלום את הירידות מחירי הנפט בשוק העולמי.

אולם, הצעה זאת עדיין רחוקה מאותו צמצום של 2.5 מיליון חביות ליום, שלדברי כלכלנים המתבחים בתעשיית הנפט הוא הצמצום המזערי הנחוץ, כדי למנוע הידרדרות נוספת של מחירי הנפט בשוק העולמי, שהוצף בעודפים אדירים, הלחצים על המחירים.

כידוע, מחירי הנפט בשוק העולמי הידרדרו מ־30 דולר לחבית בחודש שעבר ל־9 דולר כיום.

בינתיים, הועלו ספקות אם קרטל אופ"ק אמנם מסוגל להגיע להסכם בולל על צמצום תפוקה, מפני שכמה וכמה מדינות הנדיבות, כי אינן מוכנות להקטין את שאיבת הנפט שלהן, אפילו היה זה באחדה וחלנאאר ולשמה קצר.

המצב מסתבך עוד יותר, מפני שכמה מפפיקות הנפט הציעו להגדיל צמצום שאיבה אצלן, אבל רק אם יתר מדינות הקרטל יגדלו כמותן. אם יהיה לא כן, הן יגבירו מיד את האיבה, כך אמרו שרי הנפט שלהן.

ד"ר ועידת קרטל אופ"ק ריולואנו לאקבר, שר הנפט הניגרי, אמר לכתבים, כי 7 מדינות הציעו קיצוץ שאיבה סולל של 1.6 מיליון חביות ליום.

ההתאמה הקודמת הוגשה

קודם לכן, כבר הוסכם באופ"ק על שאיבה כוללת של 16 מיליון חביות ליום – השאיבה כיום מגיעה לכדי 20 מיליון חביות – על אף החלטה בודעידה האחרונה, שקבעה הגבלה של 17.6 מיליון חביות ליום.

כתוצאה מהצפה זו של הנפט בשוק העולמי, חלה הידרדרות המחירים הנרחלה.

שר הנפט של סעודיה אחמד זאכי אל יאמני
צילום אי.פי.

מיבויים מקוריים

שר הנפט של הנסיכויות המאוחדות בפרץ הפרסי סייד אלקתייבה, שארצו שואבת 1.5 מיליון חביות ליום לעומת מכסה של [illegible] מיליון שקבעה לה, נשאל אם ארצו תצמצם את השאיבה הקשיב נחרצות. לעולם [illegible]

עיראק וקבר הודיעו אף הן, כי לא יסכימו לקיצוץ בתפוקת הנפט שלהן.

הודיע לקמן אמר, כי אופ"ק פתח במגעים עם מפיקות נפט שבחוץ לקרטל, כדי לקדמה גם להן לצמצם את שאיבת הנפט. להציא את בריטניה, רוב מפיקות הנפט שאינן בקרטל הודיעו, כי ישאבו שוות אם יגיע אופ"ק לידי הסכם על צמצום השאיבה.

סופר נפגש עם ראש ממשלת צרפת

מאת גרשון קרן, כתב „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – ישראל וצרפת ההליפו אתמול הערכות בנוגע לפעילותן באפריקה, להתפתחויות במזרח התיכון ולהידוק הקשרים הכלכליים והטכנולוגיים בין שתי המדינות, במהלך „מחתון" של פגישות שערך שגריר ישראל בפאריס עובדיה סופר.

סופר נועד אתמול עם ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק, עם שר החוץ ש'אדרנרד ריימונד, עם השר לענייני שיתוף פעולה עם מדינות מתפתחות מישל אוריאק ועם יועץ ראש ממשלת צרפת לענייני אפריקה פוקאר.

אתמול גם נבסרו לפרסום תאריכי הביקור של שני שרים כלכליים צרפתים בכירים בישראל. שר התעשייה אלן כדלן יבקר בישראל בין ה־20 עד ה־24 באוגוסט והשר לסחר חוץ מישל נואר – בין ה־28 ל־30 באוגוסט.

בשיחה עם שיראק דיווח לו השגריר סופר על שיחות איפראן וכן נדונו עניינים דו־צדדיים.

בסעודת צהריים עם שר החוץ הצרפתי הוד ריימונד באוני סופר על ביקור נשיא צרפת בבוסקווה ועל השיחות שניהלו בפאריס הנשיא מובארק ומנן הנשיא המצרי חו'אם.

התנגדות לקיצוץ הסיוע למצריים

מאת אמיר אור, כתב „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – פעילים למען ישראל בקונגרס הסתייגו אתמול מיקריאת הארגון המני „אמריקאים למען ישראל בטחון" לקצץ בסיוע האמריקאי למצרים, משום שאינה עומדת בהתחייבויותיה, בהן מיעוש השלום עם ישראל.

מנהל הארגון, פיטר גולדמן, הקורב לתנועת „התחייה", לשגריר ישראל באו"ם בניגין נתניהו ולסנאטור הסמרני ג'סי הלמס, קרא לקונגרס (במכתב ליומון הסמרני „וואשינגטון טיימס") לבטל כליל את הסיוע למצרים או לקצץ בו.

בזרם הנרכזי של פעילות למען ישראל בקונגרס הסתייגו בחריפות מפנייה זו, לחרות הזעם על מדיניות מצרים. ישראל וארה"ב שותפות לחשש, כי מסכר מובארק סברירי, וכי כלכלת מצרים עלולה לקרוס בלא כיוון אמריקאי.

השמרנים בבריטניה סוגרים את הפער

לונדון („רויטר" ועתי"ם). – המפלגה השמרנית בבריטניה, המחזיקה כיום במוסדות השלטון, סגרה את הפער שהיה בסקרי דעת הקהל בינה לבין ה„ליבור" ועתה היא מפגרת אחרי האופוזיציה באחוז אחד בלבד.

סקר דעת הקהל של „מורי", שתוצאותיו פורסמו אתמול בעיתון „לונדון סטנדרד", הראה כי התביכה ב„ליבור" פחתה בשלוש נקודות ו־37 אחוז ביולי, בעוד שהשמרנים התחזקו בשתי נקודות, והגיעו ל־36 אחוז בסקר זה.

סקר דעת הקהל נעשה בין ה־18 ליולי לבין ה־22 בו. בסקר זה תפסו הסוציאלדמוקרטים והליברלים את המקום השלישי: התמיכה בהם בקרב ציבור הבוחרים הגיעה ל־25 אחוז.

לו התקיימו בחירות כלליות בבריטניה היום, היה נבחר פרלמנט ללא רוב ברור. ה„ליבור" היה צובר 30.3 מושבים, השמרנים 29.4, הסוציאל־דמוקרטים 29 מושבים ולכל יותר המפלגות – 24 מושבים.

ההתנגדות בתמיכה בשמרנים כפתיעה במיוחד, כך ציינו משקיפים, לנוכח הפגיעות האחרונות בתדמיתה של ראש הממשלה מרגארט תאצ'ר ביחס לכמה וכמה עניינים מעוררי מחלוקת, בינתם פרשת מפעל המטוסים „ווסטלנד", שזעזעה *את ממשלתה.*

פרס ללוכדי רוצחי המנהל שנורה במינכן

בון, („רויטר", עתי"ם ועי"צ). – *מלוכדות מערב־גרמניה* הבריחו על פרס ענק של שלושה מיליון מארק (1.4 מיליון דולר) שייתנו לכל מי שיביא מידע שיוביל למאסרם של *המרוריסטים חברי „כיתת הצבא האדום" שרצחו במינכן* מנהל בחברת „סימנס", ב־9 ביולי.

זהו הפרס הגדול ביותר שהציעו סלטונות בערב־גרמניה מעולם בנקמה כזה. נמסר, כי הפרס הזה כולל תרומות גדולות מגופים פרטיים. מקורות בסחורנים בגרמניה אמרו, כי יש תקוה שאנשים שבידם מידע כלשהו יוכילו לרוצחים האלה.

מנהל „סימנס" קארל־הייינץ בקודס נהרג בהתפוצצות מטען *חומר נפץ שהוסמן תחת מכוניתו* הופעל על ידי מתקן טלה־דחוק. גם נהג מכוניתו נהרג.

ארגון הטרור „כיתת הצבא האדום" טען לאחריות לפיצוץ הזה והמשטרה מחפשת עתה אחר בעל ואשתו הורסם ובארבארה מאייר – *החשודים ברצח הזה.*

שני בני הזוג, שניהם בבני 30, כבר מבוקשים על־ידי המשטרה בקשר לרצח מנהל הבנק אחרת. ארנסט ציבנרמן, שנורה בביתו בפברואר 1985.

פרס של מיליון דולר הוכרז *על תפיסת שני בני הזוג הזה* לאחר רצח ציבנרמן. *הצלובים* של שני הטרוריסטים הוקרנו בהרחבה בטלוויזיה המערב־גרמנית.

האיראנים התחזו לספורטאים נכים

מאת דליה שרון, כתבת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – משלחת איראן לאולימפיאדת הנכים הבין־לאומית בסטוק־מנדוויל שבבריטניה סולקה אתמול משום שערכה הפגנות למען האיאטולה הומייני בעת טקס הפתיחה. הם נשאו תמונות של הומייני וכרזות בהן גינו את האימפריאליזם בעוד צוות של אנשי הטלוויזיה האיראנית מצלמם.

מנהל האולימפיאדה טען כי חלק מאנשי הקבוצה אינם נכים. הוא טיפר כי ראה אותם מבצעים תרגילים הקשים אף לספורטאים שאינם נכים, אך משהתקרב אליהם מיהרו לצלוע לעבר כיסאות הגלגלים שלהם.

שניים ממארגני הקבוצה נבנסו לאחר סילוק הקבוצה לתחנת המשטרה של איילסבורי הקרובה למקום המשחקים, וביקשו מקלט מדיני בבריטניה.

שבעה אנשים נהרגו בהתקפה על תחנת משטרה במדינת חסות בדרא"פ

שר ממדינת חסות אחרת נהרג מפצצה שהונחה במכוניתו

יוהאנסבורג, („רויטר", עתי"ם ועי"צ). – 7 אנשים נהרגו בהתקפה מתוכננת מהלכה על תחנת משטרה באזור המדינה אפריקאית בלילה שבין יום ג' לאתמול. מודיעה שפרסמה על יד מפקד המשטרה המקומי גנרל ר.ב. מאנאנגה נאמר כי שלושה שוטרים ו־4 אזרחים נהרגו מהתקפה שנעשתה על יד הדקים שהוחתם ארבה ידועה, באמצעות בירת אזור החמות בראנקאי. 9 אנשים נפצעו בתקרית זו.

קודם לכן, גילו שלטונות דרום־אפריקה, כי שר בארץ חמות אחרת נהרג כאשר התפוצצה פצצה במכוניתו.

טראנסקאי, הנובלת בחבל הדרומי נאטאל, היא אחת בארבע מדינות החסות, שזכו לבקבר של מדינה עצמאית מפרטוריה, אך אינן מוכרות על ידי מדינה אחרת כלשהי בעולם.

פיס נמולי, השר לענייני פנים בממשלת מדינת חמות קאנבלה, נצא את מותו כאשר פצצה התפוצצה במכוניתו. לאחרונה נמסר על מעשי אלימות רבים בקאנבלה, בא' הוחדיעה פרטורית, כי הא תהיה מדינת החסות השחורה הטרוריסטית סתוכה לעצמאות.

הדיבה זו הביאה להתנגשויות בין קבוצות התומכות בעצמאות והתנגדות לה. במהלך 6 השבועות האחרונות, נהרגו לפחות 32 אנשים בסעקי אלימות בקרב השחורים בקאנבלה.

כן נדע אתמול כי ד"ר הודעה לכרזתים ציבורים בקובים בארץ חמות קאנגאנגה, ובולון קונגה, נרצח סיה מצפה בסלוחיה בביתו, בסוף השבוע.

הראבד ידד

ביוהאנסבורג דווח אתמול, כי שער הכסבע הדרום אפריקאי, הראבד, שקע בצורה חריפה, בעקבות כשלון שליחותו של שר ההון הבריטי סר ג'פרי האו ולקראת האפשרות ההולכת ומתממשת, שיוטלו סנקציות כלכליות על דרום אפריקה.

סר האו יצא מדרום־אפריקה בלילה שבין יום ג' ליום אתמול, לאחר כשלון מוחלט של שליחותו ולאחר הנשיא פ. ו. בוטה דחה מכל וכל את דרישותיו להעניק מעמד חוקי „לקונגרס האפריקאי הלאומי", ולשחרר את מנהיג „הקונגרס" נלסון מנדלה.

בחתה השלום

פרסנים קבעו, כי הנשיא בוחה כנראה השלים עם העובדה שהסנקציות נגד דרום אפריקה הן מעטה שכבר אי־אפשר למנוע אותו. הוא אמר בגאום בשלוחיה, כי „דרום אפריקה כבר הביטה אמבריגו נגדה, בבסלת מדינת חמות קאנבלה, בצא את מותו באור פצצה התפוצצה במכוניתו. לאחרונה נמסר על מעשי אלימות רבים בקאנבלה, בא' הוחדיעה פרטורית, כי הא תהיה מדינת החסות השחורה הטרוריסטית סתוכה לעצמאות.

הדיבה זו הביאה להתנגשויות בין קבוצות התומכות בעצמאות והתנגדות לה. במהלך 6 השבועות האחרונות, נהרגו לפחות 32 אנשים בסעקי אלימות בקרב השחורים בקאנבלה.

כן נדע אתמול כי ד"ר הודעה לכרזתים ציבורים בקובים בארץ חמות קאנגאנגה, ובולון קונגה, נרצח סיה מצפה בסלוחיה בביתו, בסוף השבוע.

הראבד ידד

ביוהאנסבורג דווח אתמול, כי שער הכסבע הדרום אפריקאי, הראבד, שקע בצורה חריפה, בעקבות כשלון שליחותו של שר ההון הבריטי סר ג'פרי האו ולקראת

אוניברסיטת תל־אביב

משתתפת באבלה הכבד של

משפחת גיטר

על פטירתה של

ליס

של האוניברסיטה
הועד המנהל.

ז תמוז תשמ"ו 3.8.86
לפטירתו של חברנו

הרמן ז"ל

ברו בשעה 16.30
ד עם זכרו בחדר ציוינג

המשפחה
ובית עין חרוד מאוחד

מושרד הבטחון - יחידת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירת פומבי. כל פרט בחזה מעיד נפרד לכל אחד מהמכרזים כמפורט בטפסים. המציע רשאי להגיש הצעה לגבי מעיד אחד או יותר. תנאי תשלום: 60% בהצמדה בקאיה, 40% הנותרים בעמדת בנקאית שוכן פריעה שלושה חדשים מיום פתיחת המכרז.

מכירת ספחי המכרזים תחל ביום שני 4.8.86 ביחידת המכירות, רח' האלוף א. מגדלר 12/א' הקריה תל־אביב. שעות הקבלה בימים א' – ה' בשעות 8.30–12.30.

מכרז מס' 126/86/08

קליעים עופרת עם ברזל, קליעים מוסבק עם עופרת, תחלים מפלין, מוסבק מבעות, מרסי פה רקפירה, חוסי הצנרות פלדה, פטלת בנגיות, פלין ומקח פלין, חניכות זמק, צנרות אסבסט, חבית פלסטיק, שמן קיק, דחי כרסומות מחרסות, ותיכות נירוסטה, חוט עופרת, מרס צמרן, מוגנים, כמחוות, כמנות ליטוש, מכונות הרעה, שנאים וחלקי שנאים, חומרי צילום, אביזרי חשמל, פוליגול כלוחיה, מטות פלבים, חול לתעבית עדשה, מלכי לקרמיקה, שעוה ליציקה, חול סיליקה לקרמיקה, סיליקה ג'יל חיגיל אלכוהל אצטה שרף, הכסמיה לסמרטין.

תאריכי סיור: 11, 13 באוגוסט 86. רישום במשרדנו עד 10/8/86 שעה 12.00. מועד אחרון להגשת הצעות ב־18.8.86 עד שעה 10 לפנהיצ.

מכרז מס. 127/86/08

אוטובוסים שונים המיועדים לפרוק/ליצוא. רכב בטרי, משאיות ומנדים מעוצרת הדגי.

יום סיור: 6, 7 אוגוסט 1986, בין השעות 11.30 – 8.00.

מועד אחרון להגשת הצעות ב־11.8.86 עד שעה 10 לפנהיצ.

מועצה אזורית מטה אשר

טלפון 922292–3–4 ביקוד 25206 דואר בע אשרת

מכרז מס' 06/86 א'

מנהל במרכז הדרכה מחוזי

תאור התפקיד:

1. פיתוח וליוי הוכניות ויעוץ היבוי.
2. ארגון קורסים והשתלמויות לעובדי החינוך הבלתי פורמאלי במחוז צפון.
3. ניהול צוות.

הכישורים הדרושים:

1. תואר אקדמאי באחד התחומים הבאים: חינוך, מדעי החברה, מדעי ההתנהגות.
2. ניסיון מוכח בחינוך הבלתי פורמאלי.
3. ניסיון בניהול צוות חינוכי וכפיתה תוכניות חינוכיות.

על המועמדים לענות בכתב תוך פירוט הולדות חיים, ניסיון והשכלה, למזכיר המועצה עד לתאריך 10.8.86.

בברכה,
מיכי רזין
ראש המועצה

אלמנקס
לכל המשפחה
בתי מרקחת

מקור מידע מלפני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרשאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרשאות השחות בשבת וחג וכן אינפורמציה על הנרכים הרשאים בישראל.

דבר
DAVAR טאוב
מאוחד עם לפרחב
העורכת מישנת לעורך
מנהל כללי
חנה זמר
דוד פדהצור
אהרן קדרוני

אנשים • אנשים

הכנות

הציר המדיני הבא בשגרירות ארה"ב בתל־אביב, ארט יהו, מקים בימים אלה סידרת מיפגשים עם אמריקאים וישראלים הבקיאים בעניני האזור, לקראת צאתו למקום כהונתו החדש. יהו יחליף את רוברט פלאטן, החוזר למוסד לימודי בכיר במימשל עד להצבתו לתפקיד נוסף בשירות־החוץ. יהו חסר רקע „פרביסטי" – יתרון גדול בעיני ישראל וידידיה. הוא לא שירת מעולם במזה"ת או באגף המזה"ת בסטייט דיפרטמנט. נראה כי מישרד הביזחלי, שהוכה במסגרת תפקידו כציר בשגרירויות ארצו בקופנהאגן ובהאג, הביאו לתפקיד השני בחשיבותו בשגרירות בתל־אביב, כסגנו וראש מטהו של תומאס פיקרינג.

ביקור הדמונוצרית

ב־1 בספטמבר, מייד עם תום פגרת הקיץ הרשמית, מתגבשים מסעות האה"מים המערב גרמניים הרבים לים במספרם על כל מדינה אירופית אחרת. הפעם מדובר בארגונית יוצאת דופן – שרת הנוער, ה משפחה, הבריאות והנשים ריטה זיסמר רט (בתמונה), שיש המנבאים לה עתיד גדול בצמרת הפוליטית המערב גרמנית.

הפרופסורית לחינוך אינה נשואה, בת 54, הצטרפה רק ב־1981 למפלגה הנוצרית דמוקרטית ותוך שנים מספר הצליחה להעפיל לפיסגה, אף כי באגף הימני לא כולם מתלהבים ממנה. בארץ תיזכר השרה שהיא גם יו"ר הנשים הדמונוצריות, עם שרים בכירים, מוכ"ל נעמ"ת מאשה לובלסקי ואחרים. להפתעתה, לא תמצא בממשלת ישראל אף לא שרה אחת – מצב גרוע עוד יותר מאשר במערב גרמניה שם קובלות הנשים על קיפוח במשרות הפוליטיות.

ש. שלמה

השתתפות

בקורס מחשבים שהתקיים בימים אלו בקיבוץ מטעם החברה למחשבים במצרים, זכה גיהאד בבהא, תלמיד כתה י' מהכפר ברטעה שבמשולש, במדליית הזב ותעודות הצטיינות, וכן בכרטיס טיסה לאנגליה לשם השתלמות במחשבים. זהו השנה הראשונה בה משתלבים תלמידים ערבים מישראל בקורס זה, בו משתתפים תלמידים מכל ארצות ערב, למעט סוריה ולוב.

מחמוד חלילה

„כופרים"

אחד מראשי המאוקסיסטים־בברה"מ – זו קריזולב – תקף אמש 3 מחשובי הסופרים הסובייטים במאמר ב„קומסומולסקאיה פראודה". קריזולב מאשים את השלשה – העומדים בצמרת הספרות הסובייטית בת זמננו וחכו להערכה בינלאומית – ב„ניהול רומן עם נושאים דתיים ביצירותיהם הספרותיות". שלשת הסופרים הם ואסילי ביקוב, הכותב על נושאי מלחמה, ואסילי אקסאנוב, העוסק בערכי מסורת בקרב האכרים ברוסיה, וגנג'יז אייטמאטוב, סופר קירגיזי המבכה אף הוא את היעלמו של אורח החיים המסורתי בקרב בני עמו. השלושה, ש„העזו" להתייחס בספריהם לנושאים תנכ"יים ולאלהים, מייצגים כ„דוגמאות שערורתיות של התעלמות מעובדות הסטוריות ומוחזיים המודרניים" וכ„כופרים בתיאוריה המאוקסיסטית.

אמריקאית במוסקבה

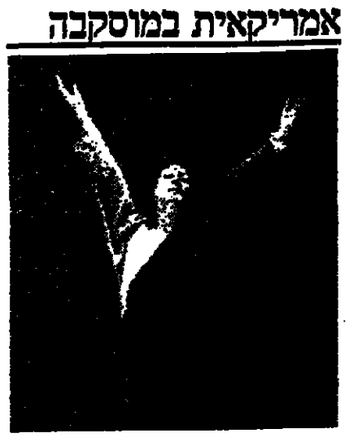

המחזה „איזידורה רוקדת", בהשתתפותה של השחקנית גילה אלמגור, יפתח את עונת המבדיים החדשה על הבימה הראשית של התיאטרון העירוני בחיפה. את המחזה כתב המחזאי מרטין שרמן ונאה פמל תרגמה אותו מאנגלית לעברית. הוא מתאר תקופה בחייה של הרקדנית האמריקאית איזידורה דנקן שעשתה בחברתו של המשורר הרוסי סרגיי יסנין במוסקבה. את תפקיד המשורר הרוסי ימלא השחקן עמי מראבו וכן ישתתפו במחזה השחקנים א. גורנשטיין, עידית צור, שיפרה מילשטיין ואחרים.

אריאלה ראובני

פורש

ראש עירית באר שבע אליהו נאוי (בתמונה) עומד להגיש היום את התפטרותו לשר הפנים יצחק פורץ, לאחר שבאירגונה מונה לתפקיד ראש המערכת השיפוטית של ההסתדרות ועבר להתגורר בתל אביב. נאוי פורש לאחר 21 שנות כהונה רצופות כראש עירית באר שבע ואת מקומו יתפוש ביתמים סגנו משה זילברמן.

בימים הקרובים אמור רה מועצת עירית באר שבע לבחור ביורשו של נאוי. על התפקיד מתמודדים שלושה אנשים: ממלא מקומו של נאוי משה זילברמן, מזכיר מועצת פועלי באר שבע חבר מועצת העיר מטעם המערך בן ציון כרמל וח"כ לשעבר אודי סבאג.

אמיר רוזנבלום

לא שמים ברז

גלי צה"ל ייחדו את יום השידורים היום לנושא החיסכון במים שסיסמתו „לא ניתן לשים־לנו ברז". את השידורים יפתח הנשיא בתכנית „בוקר טוב ישראל" שר החקלאות אריה מחמקין ובהמלך היום "שודרו פינות שונות בנות חמש דקות, שיעסקו בהיבטים השונים של בעיית המים: התפלה, סיהור ואביזרי חיסכון. במקביל יידונו בעיות כמו חיסכון במגזר החקלאי, העלאת המחיר כמחסום לבזבוז, אמצעים למניעת דליפות עירוניות וכו'. מפקד גל"צ נחמן שי הוא זה שהחליט להקדיש את יום השידורים לחיסכון במים: „אנו לא באים להסיח ולא לטפטף אלא להעלות את המים על סדר היום הציבורי", אמר ש. יום השידורים, שנערך על ידי דודו דיין, יסתיים בקו פתוח, שבו יציגו המאזינים שאלות לנציב המים צמח ישי, למנהל מקורות יחזקאל זבאי ולמהנדסת בלה גינזבורג ממכון התקנים.

יעל אדמוני

רקדנית הבטן יסמין תוללה במשך 7 שעות במרתון רישום וציור בגלריה „עמליה ארבל" בהרצליה. בשבוע הבא תוצג שם תערוכת הציורים שנעשו בהשראתה.

המדור מערך ע"י אסתר מיצנמכר

פרס בנאום הסיכום של הדיון המדיני: „מלך מרוקו קם ואמר – הגיע הזמן לדבר"

מאת מובה צימוק, כתבת „דבר" בירושלים

ראש הממשלה שמעון פרס אמר אתמול בכנסת, כי בביקורו במארוקו הוכנה הקרקע להידברות עם יורדן הפלשתינאי. „ההיבריה תיקח חודש. תיקח הרשיים, תיקח שנתיים. לא נרפה מהזה, הוא אמר.

בנאום הסיכום של הדיון המדיני אחרת ביקורו במארוקו אמר פרס, כי באיפראן קרו שני דברים: האחד, ההחלטה ש„לא עוד מלחמה", והשני, מלך מארוקו קם ואמר לעולם הערבי, כי הגיע הזמן לדבר עם ישראל בפישרין. „הוא אמר זאת בנאום חמש פעמים", אמר פרס. לדבריו לא התיחסו רוב מדינות ערב לכלך חסן כמו שהתיחסו לסאדאת מבחינה זו. „לראשונה בהיסטוריה הן לא יוצאות. לא כולן לפחות, נגדו. אלו הם הישגים ממדרגה ראשונה".

בהתפלמסו עם חברי הכנסת שהביעו דאגה מהיתורים בהם התחייב כביכול, אמר ראש הממשלה, כי בתהליך השלום לא מדברים עונה על שסחים, כפי שהיה במו"מ עם מצרים, אלא על אנשים. „על כן מי שחושב שאפשר לפתור בעיה זו ללא מו"מ משלה את העם, מתעלם מהמורכבות של השאלה ועושה שירות רע לעם היהודי, לעתידו ולמדינת ישראל".

יו"ר ועדת חוץ וביטחון של הכנסת, ח"כ אבא אבן, אמר, כי עדכו של המסע לבארוקו והסלכותיו במצדים ובעולם הוא בכך שבעיות אשר היו רחומות וגנוזות לפני שבועים עלו וצפו על פני הסיסה ובעוררות תגובות והתיחסות בישראל ובעולם. „זהו היסוג פסיכולוגי בלתי משוער שחיי־בחנו עצומה", אמר.

ח"כ יוסי שריד מר"צ אמר, כי המפגש באיפראן היה חסוב מאוד, אבל ספסבתיהנה של ישראל היה זה טפגש דהלוקס. שריד סבור כי מתחייבת עכשיו נכונות ישראלית לדבר עם אש"ף על בסיס הנדרה הדדית. המפגש הוכיח, כי הסענה „אין עם מי לדבר", היא סיסמא שאין לה אחיזה במציאות.

דבריו של ח"כ רפי אדרי (מערך) עוררו קריאות ביניים מספסלי הליכוד. לדבריו לא היו למשלחת ציפיות מוגזמות. „אנו עומדים על הקרקע ולא מרחפים", אמר. „איננו תחת הספגת הביקור. אנו אנשים מציאותיים. הביקור אכן הביא שיש עם מי לדבר. המשך דבריו ביקר אדרי את העיתונאים שזלזלו בקוסקוס המארוקאי: „היה קוסקוס, אך האם לא היה שום דבר אחר? לא היה ביקור חטוב?" שאל.

ח"כ פנחס גולדשטיין מהליכוד תקף שרים וחברי כנסת של מפלגת העבודה, אשר כתחרים ביניהם, לדבריו, על ויתורים. הרצון להראות מתקדם יותר, מוותר יותר, מביאה שרים וחברי כנסת להזדחר על הצונם והסכמתם. להפגש עם „אפר. ערפאת ועל הצורך להכיר בזכויות הפלשתינים להגדרה עצמית. נטיעת רה"מ בקארוקו, הוא אחד הגורמים הנוספים בהם התחיל מנחם בגין לקראת השלום, ויש לברך על כך, אמר, אך הנסיון לחזור בכל מחיר עלולה לסכן את קיומה של מדינת ישראל.

ביקור בוש בכנסת

משבר כבוד של הכנסת קיבל ברחבת המשכן את סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש. מיד עם הגיעו הגיח האורח זר על גלעד הנופלים במערכות ישראל שברחבת המשכן ונכנס לאולם המליאה.

במליאה ציפו לבוש כמעט כל חברי הכנסת, ואף היצעים המו עתונאים וסקרנים. לצידו של בוש בציע האורחים ישבו שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג והמשנה למנכ"ל משרד החוץ חנן בראון, שאף תרגם לאורח את הברכות.

יו"ר הכנסת שלמה הלל פתח ואמר: „גם בתקופה של העדר הסכמה, בימים של עגמת נפש, חשים אנו ויודעים, כי באופן בסיסי יכולים אנו לסמוך על הבנה ועל ידידות, ועל כך תודה עם ישראל".

ראש הממשלה שמעון פרס, שעלה לאחר מכן על דוכן הנואמים, ברך את בוש ואמר, כי הוא רואה בו, בבקורו בישראל, אדם הנושא עמו מידה ניכרת של בקיאות בנושאים. ומידה לא מבוטלת, אדם הנושא עמו את הרצון הגדול של העם החזק, האמריקאי.

ראש הממשלה ציין, כי האדמיניסטרציה של רייגן הפגינה ידידות, הבנה ונחישות ביחסי ארה"ב־ישראל. „זו בשבילי הזדמנות מצוינת להגיד תודה לנשיא רייגן, לסגן הנשיא בוש, למזכיר המדינה שולץ, לאדמיניסטרציה כולה, על ששום ענין קטן לא נראה להם קטן מדי ושום ענין מפורט לא נראה להם צדדי מדי".

בחזרה ישיבות הממשלה ובכנסת ציפו לסגן הנשיא משפחות אסירי ציון בברה"מ, אשר ביקשוהו להתערב למען בני משפחותיהם. בפני בוש הצבה מסכת התלאות של שמונה אמהות אשר בניהן נותרו בברה"מ ללא כל אפשרות להתאחד עם משפחותיהם.

ח"כ רב קרמאיר העלה את בעיית אסירי ציון בברה"מ, אשר ארבעה מהם נתונים בסכנת חיים כגלל מצבם הבריאותי. בוש השיב לה „אנו משתדלים לפעול בנושא זה בכל הזדמנות אפשרית".

ועדת חוץ וביטחון

בביקורו בוועדת חוץ וביטחון של הכנסת אמר בוש, כי בגיבוי למה שחושבים בישראל, אין בארה"ב תחושה של מסע צלב נגד ישראל, בכל הקשור לפרשיות האחרונות.

יו"ר הוועדה ח"כ אבא אבן, פתח בהסבירו לבוש את תפקידה של הוועדה. בהתיחסו למצב המדיני של המערך אמר אבן, כי הסכם השלום עם מצרים הוכיח, כי אפשר להגיע להרמוניה עם השכנים הערבים. לדבריו צריכים הכלל והשאיפה להיות הפחתת המעורבות הישראלית בשטחים. הפתרון היחיד באזור, אמר, יכול להיות בגישה של פנים אל פנים.

ח"כ אליהו בן־אליסור אמר, כי התחייב כביכול, אמר ראש הממשלה, כי בתהליך השלום לא תיסוג מיהודה ושומרון. אין מה לדבר על כך. „כבר ויתרנו על 93 אחוזים מהשטחים, וזה מספיק. יותר לא נוכל לוותר", אמר. „אנחנו פועלים ברוח החלטה 242 – מרחב השטחים כבר נמוגנו", הטעים. לדבריו חוסיין לא רוצה בו"מ, ולראיה, כל המאמצים להביאו לסו"מ נכשלו.

ח"כ אליעזר גרנות ממפ"ם אמר, כי הנושא היום הוא שלום, ושורש הנושא – הפלשתינים. היהודים הנשימו זכותם להגדרה עצמית בישראל, ועתה יש לאפשר זאת לערבים, אמר. נסיון הלכוד להתחמק מהנושא ולהפגש עם גדעים שאינם פלשתינים הוא בזבוז זמן מסוכן.

ח"כ שמחה דיניץ אמר, כי הדיפלומטיה באזור צריכה להתרכז בהבאת הצדדים לסו"מ ולא בחיפוש פתרונות. „אה"ב יכולה לתרום בנדון", אמר והוסיף כי ועדה בינלאומית עלולה להביא לקפאון או לפתרון כפוי.

נאום בוש

לקראת הצהריים, נערכה לכבוד בוש קבלת פנים תגיגית באולם שאגאל, בה השתתפו רה"מ ושרים, אנשי הסגל הדיפלומטי ושופטים. בנאומו, שנושאו „חיזוק השותפות למען שלום ורווחה", אמר בוש בצסטו מדברי הרצל, ויצמן ובן־גוריון, כי לארה"ב ידידות עמוקה ומתמדת עם ישראל. „יתכן שלפעמים לא נסכים", אמר, „אך אנחנו כמו אחים. שתי ארצותינו ידידות עד לדור האחרון. יש לדבר בגילוי לב על וחילוקי הדעות, אך אסור לנו לאבד את המבט הכולל כאשר וחילוקי הדעות מתגלעים".

בוש הבטיח בנאומו לפעול למען שחרור אסירי ציון ובמיוחד למען שוורום של יוסף ביגון ואידה נודל.

סיעת חד"ש בכנסת דחתה את ההזמנות שקיבלה להשתתף בארוחת הערב בכנסת, ובקבלת הפנים בכנסת לכבוד סגן נשיא ארה"ב בוש. בהודעת הסיעה נאמר, כי סגן הנשיא מייצג המדיניות של ממשל ריגן הכוגעת שלום כולל, צודק וציב בחזרה התיכון ורוקמת תוכניות, יחד עם ממשלת פרס־שמיר להכנסת מלחמה תוקפנית חדשה למזרח התיכון בכוונה להביא להשתלטות אמריקאית על כל האיזור ולהבטחת הכיבוש של השטחים הפלשתינים, הסורים והלבנונים.

מס רווחי הון

הכנסת קיבלה אתמול בקריאה טרומית הצעת תיקון של חוק רמון (מערך) לפקודת מס הכנסה, הבאה לפסול ממס רווחי הון מניה של חבר באגודה שיתופית כאשר זה מבקש לפרוש את המניה.

מדובר בחבר באגודה שיתופית (אגר או דן, למשל) היוצא לגימלאות או המאבד את כושר עבודתו לצמיתות. רמון מציין בהצעת התיקון שלו, כי היא תתפוס רק אם פרישן המניה יעשה לאחר 25 שנות עבודה מהן 15 לפחות ברציפות.

ברבריו במליאת הכנסת אמר רמון, כי הוא מבקש בעצם להחזיר את המצב לימים שלפני הרפורמה (1975). לפי החוק הקיים אין הבדל בין רווח הון שמקורו במכירת מניות רגילות לבין רווח הון שנצר מפרישן מניה של חבר קואופרטיב. לדעת רמון, נוהג מצב זה עוול לאחרונים.

סגן שר האוצר עדי אמוראי (מערך), השיב לרמון כי משרדו יגבש את עמדתו בנושא זה בתקופה הקרובה. לפיכך גם לממשלה אין עדיין עמדה ברורה ביחס לתיקון. הוא הציע לעמיתו למפלגה לדחות את הצבעה על נושא זה למועד אחר. רמון סרב. בהצבעה שנערכה זכתה הצעתו לרוב של אחד עשר נגד שש והועברה לדיון נוסף בועדת הכספים.

שינוי שיטת הבחירות

50 ח"כים תמכו אתמול בהצבעה הטרומית שקיימה הכנסת בשינוי שיטת הבחירות. 39 ח"כים הצביעו נגד השינוי. לדעת משפטנים וח"כים תומכי ומתנגדי השינוי, החלפת שיטת הבחירות הנוכחית מחייבת רוב מיוחס של 61 ח"כים. יו"ר הכנסת שלמה הלל, שתמך בשינוי, אמר, כי יתיצב בסוגיה זו כבר בימים הקרובים, עם היוצע המשפטי למשלה ועם משפטני הכנסת.

מרדכי וידשובסקי (שינוי), שנימק בשם המעוניינים בשינוי שיטת הבחירות מדוע יש לתמוך בחוק החדש, הדגיש כי הוא יעשה את הדמוקרטיה הישראלית לטובה יותר. בעבר כבר קיבלה הכנסת, גם כן בקריאה טרומית, הצעת חוק דומה מאוד, אלא שהיא נקברה בועדת החוקה. הוא הזכיר, כי על הצעה הנוכחית חתומים 44 חברי הכנסת.

יאיר צבן (מפ"ם) דיבר בהתרגשות רבה נגד קבלת החוק. לדעתו שיטת הבחירות הנוכחית היא הדמוקרטית ביותר בתנאיה של ישראל. מחברים שנערכו באחרונה מעריכות בעלות שיטת בחירות אחרת הוכיחו, כי אין ממש בטענה כי נחלש כוחו של המנגנון המפלגתי. החברה הישראלית טעונה שתיות ומתחים. שינוי שיטת הבחירות יביא לדחיפת מפלגות ביניביות וקטנות ואת הציבור התומך בהן, אל מחוץ למערכת הפרלמנטרית. במקום לשנות את השיטה יש לפעול ליהר דמוקרטיזציה של המפלגות, לחזק הקשר בין הבוחר לנבחר ולשיפור יחסי הממשלה־הכנסת.

צבן אימם כי אם יו"ר הכנסת יחליט כי להצבעה על שינוי שיטת הבחירות מספיק רוב רגיל, ולא רוב מיוחס (61 ח"כים) תעתור מפ"ם לבג"צ.

לאחר ההצבעה אמר וידשובסקי כי התנהגותם של מספר בלתי מבוטל של ח"כים בעיקר מן הליכוד, מעוררת הרהורים נוגים.

החסינות לא עמדה לו לח"כ דראושה. מכוניתו סונדלה כאשר חנה על המדרכה בריחוב בוגרשוב בת"א. לא עזר לו לח"כ מעמדו הנכבד, והוא שחרר את המכונית כבל אזרח. צילום: רבקה פינדר

עיכובים בחתימה על הסכם „קול אמריקה"

(ע). – תושבי הערבה הביעו את שביעות רצונם מהתקדמות בנושא הקמת תחנת הממסר של קול אמריקה בערבה. זאת לאחר שנודע, כי ראש ממשלת ישראל, שמעון פרס, יתנה את חתימת ישראל על החוזה המפורט, בהבטחת כמחצית מהעבודות באתר לתעשיה ולקבלנים ישראלים. כך הגיב אתמול אילן אורן, ראש המועצה האזורית ערבה תיכונה.

אורן עמד בראש המתנגדים לאישור טיוטת ההסכם, שהוצעה על ידי משרד התקשורת הישראלי, ואשר לטענתו הפלתה לרעה את החברות והקבלנים הישראליים בבניית התחנה ובהפעלתה.

על פי התכנון המקורי, אמור היה סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, לחזקם על טיוטת־הסכם לבניית תחנת הממסר במהלך ביקורו בישראל. בינתיים, התנגדו משרדי האוצר והמשפטים לטיוטת ההסכם, כפי שהוגשה על ידי מנכ"ל משרד התקשורת, יורם אלסטר, בטענה שטיוטה זו אינה נותנת עדיפות בביצוע העבודות לחברות, למפעלים ולקבלנים ישראליים.

קורס לאחים ואחיות לעולים מאתיופיה

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

קודם אחים ואחיות מעשיות לעולי אתיופיה, ראשון מסוגו בארץ נפתח אתמול בבית החולים ביקור חולים בירושלים. את הקורס מארגן משרד הקליטה במסגרת תוכנית הכשרה מקצועית של עולי אתיופיה. 22 משתתפי הקורס 16 נשים ו6 גברים בגילאים 20־18 עברו מכינה מיוחדת בת 6 חודשים כהכנה לקורס. משרת המכינה היתה לשפר את רמת העברית של המשתתפים ולהקנות להם מושגים מקצועיים בתחום הסיעודי, האנטומיה והביולוגיה.

הקורס סנפתח אתמול ימשך שנתיים (במקום שנה וחצי כמקובל) ובמהלכו יוסמו רגש על העשרה אינטרסמנטלית ועל תוכניות לפיתוח מיומנות למידה המשך הוראת העברית. בתום השנה הראשונה ישולבו המשתתפים בעבודה מעשית בביה"ח „ביקור חולים".

עכוב בהרכבת 300 אוטובוסים

מאת אריה אדר, סופר „דבר"

הממשלה מעכבת הרכבתם של 300 אוטובוסים בשביל הקואופרטיבים לתחבורה, נודע לסופר „דבר". מנכ"ל „הארגז" שלמה ברכה מזהיר, שאם לא יחול מייד בעבודה, יוזחר במפעל עודף כושר ייצור כבר בזמן הקרוב ביותר.

משרד־התחבורה סירב אתמול להתייחס לידיעה זו. מקור במשרד־האוצר אמר, כי הנושא עדיין נתון בבדיקה.

כפי שנודע, הושג לפני זמן מה סיכום בין מפעלי הרכב, הקואופרטיבים ומשרד־התחבורה על הרכבת 300 אוטובוסים, שיימסרו במשך השנה הבאה. הסיכום טעון אישור משרד־האוצר, משום שלרכישת אוטובוסים על־ידי הקואופרטיבים השפעה על עלות הנסיעה והשלכות תקציביות רב־שנתיות. משרד־האוצר עדיין לא נתן הסכמתו לסיכום.

נכסי החברה לפיתוח ים המלח – להחכרה

מאת דוד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני תיירות

שר התיירות אברהם שריר הטיל על מנכ"ל משרדו רפי פרבר לפעול להחכרת נכסי החברה הממשלתית לפיתוח ים המלח ליזמים פרטיים. המדובר הוא בסולאריום ושיר לחברה זו וכן למספר זוגי רחצה סגורים לאורך חופי ים המלח.

הסולאריום משמש את חולי מחלת־העור פסוריאזיס הבאים מארצות שונות להידפא כאן ואילו חופי הרחצה הסגורים משמשים אנשים שונים, תיירים מחו"ל ומישראל הבאים להידפא מסיבותיהם את לסבול להנאתם. במי ים המלח. החברה לפיתוח ים המלח מפעילה בינתיים מתקנים אלה עד אשר ימצאו יזמים פרטיים, אשר יהיו מוכנים לחכור המתקנים ולהפעילם.

מנכ"ל משרד התיירות רפי פרבר מונה אתמול לשמש בתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של החברה לפיתוח ים המלח במקומו של עו"ד גד אסולין, אשר שמש בתפקיד זה עד כה והתפטר מתפקידו.

ערוץ תקשורת ישיר לקהילה היהודית בארה"ב

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – ראש־מטה הבית הלבן רונלד ריגן מעוניין בקיום קשר הדוק עם מנהיגי הקהילה היהודית בארה"ב, לאיתור חיכוכים ביחסי ישראל־ארה"ב – כך נודע בעקבות שיחתו עם היו"ר החדש של מועדון הנשיאים של הארגונים היהודיים בשבוע שעבר.

ריגן אמר למרים אבדם, כי „כדי למנוע בעתיד אי־הבנות" מוטב לכונן ביניהם ערוץ־תקשורת. ריגן מיעם עד כה בקשר עם הקהילה היהודית.

נראה, שהתיחזו לביקורת על הבית הלבן, שנכשל בטיפול בפרשיות ביזזי ישראל־ארה"ב, רוגמת מכירת פצצות־דמצרר.

אבדם, שהתפטר מתפקידו כסגן יו"ר ועדה נשיאותית לזכויות אדם, נועד עם הנשיא רייגן ודן עימו ביחסי שתי המדינות, אך דיווח על שיחתו בסוד לאישים ישראלים ונמנע מפירסומה. הוא סידב לאשר שנשיחה נדונו גם ביקודים אפשריים, של רייגן בישראל ושל ראש־הממשלה שמעון פרס בוואשינגטון.

קוברסקי: רה"מ ממונה על חוק ירושלים

מאת שלמה קרמר ויעל אדמוני, סופרי „דבר" בירושלים

„ועדת קוברסקי" לחיזוק מעמדה של ירושלים ממליצה כי ראש הממשלה, שר הפנים ושר האוצר יהיו הממונים על ביצוע חוק יסוד ירושלים בירת ישראל והם יהיו רשאים להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

ההמלצה היא לתקן את חוק יסוד ירושלים תש"מ–1980 וליצור מסגרת מעשית ועניינית לחיזוק מעמדה של העיר בירת ישראל.

המלצות ועדת קוברסקי יוגשו לראש הממשלה ככל הנראה ביום ששי הקרוב לאחר שהוועדה סיימה פעולתה שנמשכה חמישה חודשים. ועדת ההגוי הוקמה על־ידי ראש הממשלה שמעון פרס על־מנת לנסח מדיניות ולתבוע יעדים ודרכי ביצוע במספר תחומים בכדי לסמס את הביטוי שניתן להתייחסות מיוחדת לירושלים בחוק יסוד ירושלים וקווי המדיניות של הממשלה. הוועדה קובעת כי בפתרון הבעיות המיוחדות של ירושלים וחיזוק תשתיתה הכלכלית היתה התקדמות איטית מאז איחודה של העיר והדבר מצביע על צורך בגיבוש כלים ארגוניים וכלכליים חדשים להחשת קצב הפיתוח הכלכלי תוך ניצול יתרונותיה המיוחדים של העיר.

הגבלות נוספות על תנועת סטודנטים בגדה

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר" בירושלים

הממשל ביהודה ושומרון הגדיל בימים האחרונים את מספר, ההגבלות על תנועתם של סטודנטים ערבים ופעילים באיגודים מקצועיים בשטחים, המקודבים לאש"ף.

וחיד חמראללה, לשעבר ראש עירית ענבתא, הוגבל זו הפעם ה־13 ברציפות למקום מגוריו. כן נאסר על העתונאי חברי פראג' ממחנה ארדהישה לעזוב את תחומי המחנה. בנוסף לאלה הוגבלו ביומיים האחרונים תנועותיהם של שלושה צעירים מאזור ג'נין, של בעל חנות מרמאללה ושל עתונאי שעבר בשבועון „אלדרב", שנסגר על פי הוראת משרד הפנים.

מחאה על סגירת מרעדונים

האגודה לזכויות האזרח מחה בחריפות על הוצאת צווי סגירה לחמישה מרעדונים במזרח ירושלים, כדי למנוע ביטוים פוליטיים שהיו אמורים להתקיים בהם.

ליאו גולדברג בע"מ

אופל־בחירה נכונה.

OPEL CORSA

OPEL KADETT

OPEL ASCONA

OPEL

GM

ת"א: אולם תצוגה, דרך פ"ת 86, טל. 336911;
ירושלים: שלומציון המלכה 15, טל. 234536, 231798;
חיפה: דרך יפו 132, טל. 530281
ב"ש: מורדי הגיטאות 96, טל. 70507;
סוכני משנה: חיפה: בית המכונית יפו 19, טל. 512251;
פ"ת: כהן את טילר, בר כוכבא 39, טל. 911159

סכנת פילוג מאיימת על „התנועה המתקדמת לשלום" בגלל טענות על קפאון ושיתוק

80 צירים דורשים כינוס מושב מיוחד של ועידת התנועה

מאת סופר „דבר" בכנסת

80 צירים מבין 200 צירי ועידת המפלגה תובעים לכנס מושב מיוחד של ועידת התנועה בתוך 30 יום לדיון בקיפאון ובשיתוק השורדים במשרדת התנועה.

במכתב ששיגרו חברי האופוזיציה להנהגת התנועה הם תובעים לקיים דיון בהתנהגות ההנהגה ובסיבות שהביאו לסגירת רוב מניפי התנועה. כן תובעים חברי האופוזיציה לסמס את החלטת הועידה האחרונה שהתקיימה לפני כשנה בדבר חידוש הפעתו של „אתראמון" ביטאונה של התנועה ברשותו של ד"ר רשיד סלים.

ספר „דבר" מציין ש„אתראמון" נסגר בזמנו עקב סכסוך שפרץ ובמקומו יצא „אל חסן" „המולדת" הנערך כידי המטוחד פאוד עבדללה.

מקור מוסמך בתנועה המתקדמת אמר לסופר „דבר": חברי האופוזיציה מוחים על היחס השתלטני של הנהגת התנועה שלדבריו מקבינה את פני „התנועה המתקדמת" כדי שחברי הקבוצה יראו בעולם הערבי כגושאי דגל המאבק ובקדושים מעונים של התנועה הפלסטינית.

אותו מקור אמר שמתוך 48 מניפי התנועה נסגרו ב־40 מניפים. עוד נודע שכאשרי הדרישה לקיים מושב מיוחד לועידת המפלגה עומדים את עמדת ההנהגה ביטא עורך „אל חסן" מאזר עבדללה. במאמר שכתב הא רמז שלא חשובה הכמות אלא האיכות בתנועה. חברי האופוזיציה ראים בדברים אלה רמז הקורא להם לפרוש מהתנועה.

אגרת מרייגן לנשיא הרצוג

(ע). – נשיא ארה"ב רונלד רייגן העביר באמצעות סגנו ג'ורג' בוש איגרת לנשיא המדינה חיים הרצוג.

באיגרת נוגע הנשיא רייגן במטרות ביקורו של בוש בישראל ומציין כי סגנו יצא למסע על פי בקשתו, כדי להזק את קשרי הידידות הטובים בין ישראל לארה"ב. כמו כן מטרת הסיור של בוש היא – לדון בדרכים לחזק את שיתוף הפעולה והמאמץ להשיג שלום במזרח־התיכון.

מגמה מאופקת במסחר במניות

מאת שמואל רוזנבלום

לאחר מספר ימי עליות רצופים, נרשמה רגיעה יחסית בעודפי הביקוש ויחד עימם ירד נפח העיסקאות. הכניסה המחודשת של מסקרים שפקדה את השוק ביומים האחרונים גרמה בחלק ניכר בני"ע השתנים לשיטוט תשואתם וכתוצאה ירידה מכך להקטנת הביקושים והנכונות לרכוש מחודה בעליית שער נוספות.

דוגמא מחושית לפעילות מצאנו בבניית „אחודים" שעלתה שלשום ב-10% וחזר תנודת שער חדה בני"ע מסוג „אזורים". אתמול נרשם למניית „אחודים" הצע 17000 ע.נ. שגרם לירידת שער של 1.7%. תופעה כבעם זהה שרדה במספר רב של ני"ע בבדים שצברו שלשום עליות שערים נאות.

בחלק אחר של ני"ע הבבדים הו ביקושים קטנים למדי והם סופרו ללא שינוי בשער. ביקוש 543 ע.נ. בבניות דלק סופק ב.ש. ועליות קלות של 1.3% נרשמו בפ.ב. לזן היה עודף ביקוש 6130 ע.נ. חלק מסוחרי השוק נטו להסביר את הפעילות החיובית בימים האחרונים כרצון טוב של מנהלי הקרנות ששאפו לשפר את תשואת הקרנות שבניהולם. הסבר זה אינו הגורם הבמשי לשיפור באורידה, אף שבמסוף חודש „נוהגות" הקרנות לשפר תשואות. הסבר המקובל יותר הינו כנראה - רמות השערים שנטשקו בגורח כולם בעת האחרונה, ואשר מהוות יותר מתמיד בסיס נוח להגדלת פוריות בקרנות.

קרנות בנק הפועלים

מבין גורמי השוק הגדולים, פעילות קרנות בנק הפועלים באופן בולט ומדגש יותר מהאחרים. נתח השוק של קרנות פועלים עדל בשנה האחרונה באופן משמעותי למדי. קרנות בנק לאומי מצויות בעמדה יותר פאסיבית הן בד"כ רוכשות מחודה כנגד הצעים. בעניין יהיה לראות כיצד תתנהל פעילות קרנות הנאמנות בפתיחת חודש אוגוסט כאשר אז לא יהא לחץ מיידי לשיפור תשואתי.

פעילות חיובית בבנקאיות

מניות ב"ל סטוק עלו הן, פועלים ע"ש עלו 0.9% וויסקונס א עלו 0.5%. גם בבנקאיות נטו פרשנים להצביע על העליות בכוסון לשפר תשואות בקרנות הסוליידיות. ראוי לציין, שמזה כשבועים קבעו ברורות שרכישת בנקאיות בתשואה הנעה סביב 14% נראית לנו כפעולת הטקעה הגיונית. צריך להבין שבעבר לתשואה הנאה שמקבל המשקיע בבנקאיות קייבת עבורו מגגנה ברורה מפני פיחות במידה ריתבצע. יש לצפות שהתשואה במניות הבנקאיות תגיע לסביבות 11%-12% בפרק זמן סביר תוך גידול במחוורים.

תשואה רמיונית בחמן

מניה חמן עלתה מתחילת החודש בשיעור 136% לערך, היום ירד שערה 0.7% בלבד לאחר שסילוסן הגיע ל

שוחררו 46 מיליון דולר לפיתוח הנמלים

מאת דויד מרשיוב

רשות הנמלים תשקיע השנה 46 מיליון דולר בפיתוח הנמלים. תקציב פיתוח זה אושר בוועדת השרים לענייני כלכלה. מנכ"ל רשות הנמלים שאול דויאל מסר כי ביצוע עבודות הפיתוח יאומן מקרן מיוחדת של הרשות המיועדת לפיתוח הנמלים.

בעבודות פיתוח בנמל חיפה יושקעו השנה 7.8 מיליון דולר לפי הפירוט הבא: 5 מיליון דולר יושקעו בהעמקת רציף דגן, כדי לאפשר עגינת אניות גדולות במעמס של 70,000 טונות. כיום מסוגלות לעגון ברציף זה אניות המובילות גרעינים במעמס של 40,000 טונות בלבד. 2 מיליון דולר יושקעו בהארכת רציף הכימיקלים בנמל חיפה, כדי לאפשר עגינה בו זמנית של שתי אניות כימיקלים. כן מכשירה רשות הנמלים בנמל חיפה מגגש נוסף לעגינת אניית גלגוע. כיום קיים מגגש אחד בלבד ועם סיום עבודה זו יוכלו לעגון בנמל חיפה שתי אניות גלגוע בו זמנית. ההשקעה במיגגש זה מגיעה ל־600,000 דולר. בנוסף תבנה רשות הנמלים מרכז שירותים ללקוח בקרבת בית המכס, כדי לשפר את תהליך שחרור מטענים מהנמל, בהשקעה של 500,000 דולר.

בנמל אשדוד יושקעו 7.5 מיליון דולר לפי החלוקה הבאה: 5 מיליון דולר יושקעו בהשלמת רציף 9 המזרחי. לפריקת פחם. רציף זה יושלם בעוד שנה ואורכו יהיה 360 מטר ועומק המים 13.8 מטר. כך תתאפשר עגינת אניות ענק במעמס של עד 120,000 טונות. כן יחל בתכנון ובניית מסוע לאורך 3 קילומטר ש־עביר את הפחם לבעדך העורפי, בהשקעה של 2.5 מיליון דולר. פרוייקט זה ביועד להשלמה עד 1988 וההשקעה הכוללת בו היא 22 מיליון דולר.

בנמל אילת יוכשר שטח אחסנה נוסף למכולות וכן יכפלו בהיגת החוף. עבודה נוספת היא פיתוח אזור נמל חופשי בעודפו של הנמל. ההשקעה בנמל אילת מסתכמת ב־600,000 דולר.

סכום נכבד מתקציב הפיתוח מיועד לרכישת ציוד חדש והחלפת ציוד מושן, בהשקעה של 20 מיליון דולר. המובר ברכישת עגורנים וציוד אחר. כן יחמנו שתי גודרות חדשות המיועדות לניתוב אניות גדולות.

מאבק משפטי מעכב הסדר בפרשת גינדי

מאת משה גבע

בית המשפט המחוזי בתל־אביב הוציא שלשום צו מניעה זמני במעמד צד אחד נגד עו"ד אברהם שרים, הנאמן המיועד לביצוע הסדר הפשרה של חברת אברהם גינדי. הצו מורה לשרים להימנע במשך שבעה ימים מעריכת הצבעה על הצעת ההסדר שביעד בין החברה לבין הנושים – הדיירים.

במהלך אספת 450 הדיירים שנערכה שלשום בת"א, נסעו בנגד שרים כי הצעת ההסדר שהביא מקפחת את הדיירים לטובת החברה ולטובת יורשי עזמנו – בסך 1.5 מיליון דולר – של הקבלן שהתאבד. על כספי העזבון מתנהל מאבק משפטי בין חברת „ולוך" מליכסנשטיין, לבין משפחתו של גינדי.

צו המניעה ניתן לבקשתו של עו"ד דניאל גרוס בשם מספר דיירים. גרוס טען בבקשתו כי שרים סירב להתחייב לדחות את הצבעת הדיירים למועד מאוחר יותר. זאת על אף העובדה שהסכים כי יש להכניס תיקונים בהצעת ההסדר.

בתצהיר שצורף לבקשה נאמר שהנאמן לא שיגר הודעות על קיום האסיפה לכל הדיירים וגם לא שלח להם את הצעת ההסדר כדי שיוכלו לעיין בה ולגבש עמדה. ההצעה מורכבת וסבוכה והנתונים הכספיים שהוצגו בה אינם מסקפים את המציאות. לדברי שרים, נאמר בתצהיר, נשמטו המלים „לעיון בלבד" מהנוסח המודפס של ההצעה.

על פי הצעת ההסדר יהיה על הדיירים לוותר כ־4 מיליון דולר לצורך השלמת אתרי הבניה של החברה. זאת בהתאם לחלוקה פנימית שסרם נקבעה. עלות השלמת הבניה מוערכת ב־9.5 מיליון דולר ותלויה בנכונות הבנקים לוותר על חלק משבעות החברה המסתכמים ב־8 מיליון דולר. בימים אלה נעשה נסיון להגיע לידי הסדר עם שני הבנקים – הנושים העיקריים „דיסקונט" ו„ל".

יצויין, כי ללא הסכמת הבנקים להחל על כ־2 מיליון דולר וללא הזרמת כל כספי הציבור לקופת הנאמן, אי אפשר יהיה לבצע כל הסדר.

כלכלני בנק הפועלים:

האינפלציה תגיע השנה ל־16.5 אחוז; השכר יגדל ריאלית ב־4 אחוז

מאת חיים ביאור

ובהתחדשות הצניחה של 1986 צפויים: המחירים לעלות בשיעור של 7.2 אחוזים, לעומת הריקות בשיעור של 8.6 אחוזים, שנרשמה בתחילת הראשונה של השנה. האינפלציה בכל שנת 1986 תגיע ל־16.5 אחוזים.

תחזית זו כלולה בהסכם שנחתם אתמול בלכלני בנק הפועלים. להערכתם, בראשית שנת 1987 יחול ביתון נוסף באינפלציה, שתסתכם ב־12 אחוז בחודשים שנתיים.

כלכלני הבנק צופים שבמשך חודש אוגוסט ייצב שער השקל ביחס לסל 5 המטבעות, לנוכח ההתפתחות החיובית במאזן התשלומים. עם זאת, החל מחודש ספטמבר או אוקטובר צפוי פיחות ביחס לסל 5 המטבעות, בשיעור נמוך מקצב האינפלציה ב־0.8 אחוז בממוצע לחודש. בהקביל צפוי הכשך הולשותו של הדולר כלפי המטבעות האירופיים, עד כדי 2.1 מרקים גרמניים לדולר וכן 1.5 דולר ללירה שטרלינג בסוף השנה.

כלכלני בנק הפועלים מעריכים שהשכר במשק יעלה מעבר לתוספות הזקר וחילת שכר של רבע אחוז בחודש. לדבריהם, השכר ב־1986 יגדל ריאלית בשיעור של ארבעה אחוזים לעומת אשתקד, מכיוון שקיימת סבירות גבוהה לגידול בשכר עקב תיקון בשכר המינימום. כן צפויה תוספת שכר כלשהי במגזר הציבורי.

הייצוא התעשיתי ללא יהלומים יגדל השנה רק בשני אחוזים, בערך המסכר. היקף הייבוא של מוצרי צריכה ושל כיתוני תיירות יגדל בשיעור של 32 אחוז. לעומת זאת,

תחזית האינפלציה בשנת 1986

יולי עד דצמבר – תחזית

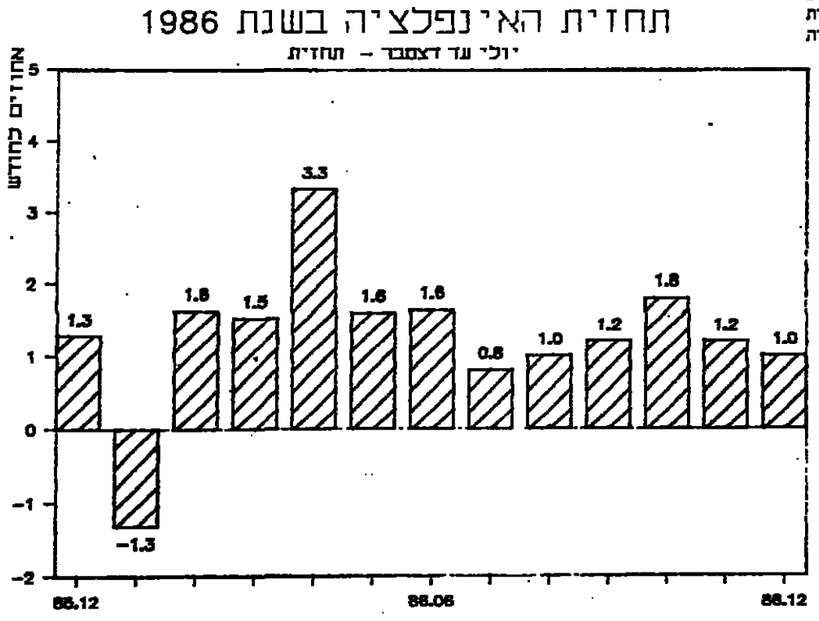

צפוי ב־1986 חסכון של כ־750 מיליון דולר ביבוא דלק; ירידה ביבוא סיתוחי הון בכך 250 מיליון דולר (עקב ירידה בשערי הריבית) ונסיגה בהוצאה על יבוא ומוצרי גלם, כתוצאה מירידת מחירים בעולם.

למרות הבלימה בהתפתחות הייצוא התעשיתי, צפוי עודף היבוא האזרחי להצטמצם השנה בכ־400 מיליון דולר, בעיקר הודות להזלת תנפט בעולם וירידת שערי הריבית. בחשבון השוטף צפוי עודף של מיליארד ו־150 מיליון דולר, בדומה לעודף שהיה בשנת 1985.

התוצר הלאומי הגולמי צפוי לעלות השנה בשיעור אחוזים. בדומה לגידול בשנת 1985. הגידול נובע מעליה צפויה של 7 אחוזים בצריכה הפרטית ומהידוש השקעות בבלאים.

מקבצי הון / שמואל רוזנבלום

מגולים מרחוים באוויר

חברת „ישראל אקשן מארס" דומה בעיני לקוסם המחפש את השפן שאמור היה לקפוץ מכריק קוסמים תעלם. מכידה פומבית לנכסי דלאיניידי נראית מתחכמת משהו לארצנו הקטנטונת. מכירת נכסים מעוקלים־משועבדים־סגורים דומה מעט לקוסם מתוחכם שהשפן ברח לו מאכתחתו.

נכבדנו חיים שיף העמיד למכירה זלק גדול מנכסיו, יפה. הבעיה מתחילה בעובדה שהנכסים בחלקם מעוקלים כבלקטן – לבנק הבינלאומי, לבנק לאומי, עידית ת"א, עידית בת"ים, המוסד לביטוח לאומי, מפעלי תיירות, גרושתו, ועוד רשימה ארוכה. תמהה היה בעיני אם קונה כלשהו היה מוכן להכנס לסבך משפטי ארוך ומייגע אשר את סופו מי יודעו בסבך המשפטי.

בכל זאת מרחו ועשו מכירה וקונים כאמור אין. אפשר „לעבוד" על עידית בת"ים, אפשר לכנות את הבנקים – עלוקות, נושכי נשך, גנבים לאור היום, סתם שודדים, פקידונים, וכמה כיני כינויים תפלים. אי־אפשר כבראה לספר סיפורי מגדל בבל לקונים פוטנציאליים שנפשם חשקה בכסם פני מסרעין ביש"ן.

כיוון שעסקינן בחיים שיף, אי־אפשר להתעלם ממעלות טובות שנתן הקב"ה בחיים מכחבנו. רעו האמין טוען טענות נדושות כנגד הבנקים. מסתבר שלטענו הריבית שהבנקאות גבה על הלוואות הינה אסטרונומית. פלא בעיניו שסחר חכם כשיף „נזכר" לפתע בריבית הלוואותיו. כשנטל את הכסף לא ידע את העלותו וכי לא מרח לבדוק כמה בדיוק יעלה לו הכסף?, קשה להאמין ששועל ותיק ומנוסה כשיף הולך שולל. עוד האש בחיית ההלוואות הריבית נמשכת במלוא עזה ומסתבר שחיים רענו, איש הצדק, לוחם בשלמה (צ"ין) לחם ראש עידית ת"א. במסגרת שרות לציבור מפרסם שיף את הגיגיו כנגד לחם. בין יתר הביטוטים מהגיגי שיף מצויים תרשות וגידופים עזים כנגד לחם.

יתכן שלחם אינו סלית שכולה תכלת, מחרי שחיים אינו פרוכת של ארון הקודש, ובתור אחר שסימני השאלה לגבי מחתיים ומרוזים, כראי לו להוריד חלוחם, שכן יללת הזן מהראוי שתישמע בין תנים ולא בנוכחות כבשים.

התמוטטות המנגנון הציבורי

בכל ארץ מתוקנת משמש המנגנון הממשלתי־ציבורי בסיס יסודי לפעילות הממשלה ולמינהל תקין. אצלנו באחרונה משמש המנגנון הממשלתי במצין קרש קפיצה לבריכת שחיה עכורה. רוצים לקפוץ פנימה – הקרש מתגמש ומאפשר נחיתה רכה במים, רוצים החוצה – הקרש מתגמש ומעיפך לתפקיד חדש בתוך אותה בריכה עכורת מים.

מנגנון ממשלתי אמור לבצע: מדיניות כלכלית, שינויי בה אדם, צימצום ויעול השירות הציבורי וכהנה מיני משימות חשובות לתפקוד נאות וסמדר. להלן תיאור המציאות בשטח. תחילה נטלו את ה"ה ברוך חקלאי ומרגו את דוד תמנע, סליחה על שיבוש השם – דוד מנע, יש דבר כזה. אח"כ מצאו מאחדי האחוזות את מרדכי ציפורי ומינוהו למוסד לביטוח לאומי. ציפורי מתאים כידוע לביטחון ולא לביטוח לאומי, מלא. בדרך מצאו את: ששון ורוזנס ויעקב ושלמה ועוד איזה 8 חברי מרכז ותת־שתיים עשו אותם – יועצים, פקחים, עוזרים וחשבים, שיהיה. אח"כ כשביל שלא נתבלבל הסבירו לנו שלאנשי מרכז תנועת החירות ישנה מוטיבציה מיוחדת בישום רעיונות הממונים, תרגנו אותי אם לחברי מרכז הממ"ל לדוגמא אין את אותה מוטיבציה מיוחדת ואלוהיות בשם מסת ואל.

בינתיים אריאל שרון, מיודענו הגיבור רב הפעלים ממנה אות: זקו ואלברט ומשה דה ריזסף לדידקטורים, למה לא?, הוא עוד ילמד את משה קצב, מיגרים ממשלתיים. קצב, שר העבודה, במסגרת עידוד התעשיה, ביקר מדי שבע בשנה שעבדה ליום עבודה במפעל תעשיה. כבראה מפעלים אלה מרבו לקבל לתעסוקה את פעילי „חירות" ולפיכך קצב הקציב להם עבודה במשרדו. אחד הפעילים, מריאן גרסריו מועסק בשתי משרות, ואחלה אדם נמרץ מריאן יידידנו. בינתיים נוסע לו הסמיריקן מאיר שוחאל כשליח לאיטליה, גם הוא מיני של הליכוד. ועיתונאי הביצות הנמרץ עוזיאל יאכל פאסטה ומקרוני משיני נפש ויכתוב עוד הרבה על – „בקמות לצפרדע שהופך לפקיד ממשלה".

כיוון שעסקינן בצפרדעים דלוחות ובמי ביצה מעכרי נפש נעבור לגיבורנו הבא – החייל האמיץ הגיבור העזה הנודא הארור, מגן רלים, שופט בדק, כבוד באריה ושואג כלביא – הרב אריה דרעי בכבודו ובעצמו. דרעי הפנומן שרבי מאיר בעל הנס ילד קסנטן ליהז עומד להתמנות למנכ"ל משרד הפנים. כמנהן לאור שיראל במהנו לסים את שידוחו הנבאי הרהוא. קדוש זה הנפך את השירות הציבורי ללגג ולקלס שאין דומנתו, אבדך זה ישים את כל פקידי הממשלה, למעין חוכא ואטלולא כמו האחים מרקס.

עוד אנו עוסקים בדרעי וכבר יש בעיות עם אברשה כמיר שכינויו בפי החברה – „האיש בעל אלף הפרצופים". הרוטאציה תגרום לכמיר פרישה מאוגס מתפקיד מנכ"ל משרד הדת. אי כמה חבל. עכשיו כמיר רוצה להיות מנכ"ל משרד החוץ, גם עייור כשהוא לא עצבני מעניין שכמיר יהיה מנכ"ל. מה יעשו ובמשרד החוץ מצוי דייב קימחי כמנכ"ל ועוד כמנכ"ל מצוין ומעולה לא יודע מה יעשו אבל כמיר לא ישאר מובטל אל תדאגו, דגנו הארי. עוד אנו עוסקים בריצמן וכמיר ומגיע יקידנו הוד. עד לפני זמן לא רב מכר אנו ניסה למכור רענו הוד מטוסים אמריקאים לצה"ל, ובמהנו התגנב ללביא. הלך עייור ריצמן קשוח ועצבני כדרגלו ראג להוד למיצר ידר התעשיה האוירית, למה לא? עד עתה הוד התגנב ללביא בבחוץ תמוך עמלות מעסיקיו האמריקאים ובכשיו יתגנב ללביא משכרו כיו"ר מועצת המנהלים, שגעון. נכון שלשר הבטחון היה מרמור סוב יתור הלא הוא צבי מור, אבל כידוע אין זונחים ידיד ותיק כהוד, מה עוד שישנו הסכם קואליציתי כרת וכרין. אלה הם פני המנגנון הציבורי שלנו, אני לבשה ולכליה. לפתע באה לי הבריקה קטנטונת להתאושות המנגנון הציבורי. הרי לפניכם חלוקת התפקידים המחדשות: דוד מנע – לאשליה כשלית, כמיר – למוסד לביטוח לאומי, שכן כמיר יוכל להקים בג'וב החדש צוות לאיסטרטגיה באחוזת לביטוח הלאומי. מאיר עוזיאל – דובר השלולית והצפרדעים במשרד החוחה. מגיע להם דובר, יש תקן. מרדכי הוד – מנכ"ל משרד הפנים, ששון ורוזנס וקו ומשה דה – יועצים למנכ"ל משרד הפנים ואחראיים על דרכונים. הרב דרעי ישמש כרב הצבאי הראשי שכן הרב הנוכחי בתפקיד זה רוצה לפרוש. מרדכי ציפורי – מנכ"ל התעשיה האוירית ור"ר פעיל של להקת הומר במרכז חרות. בדרך חקלאי ישאר בשירות התעסוקה, ואחרי כל שורת המיניים המכובדת הנ"ל יימצאו תעסוקה לכולם ובנחמת ציון נבוחם כולנו. כראי להתחיל לבכות חופשי חופשי.

אי־אפשר לסים בלי מרדש חו"ל – רוצה להגיד הגיעו מים עד נפש, יסאל – האם הגיעה תפילת שבע של שחרית, רוצה להגיד שהמצב הכוח וקשה מנשוא אומר – הגיעה תפילת נעילה של יום הכיפורים, יום הכיפורים בשרות הממשלתי בעיצומו כבראה.

חרף הקשיים: קונצרנים ופירמות מגייסים יותר הון

מאת אבי מלץ

חילוקי הדיעות שפרצו בימים האחרונים לאמצעי התקשורת בין הקונצרנים לבין הבנקים המסחריים בעניין מחיר גיוס ההון על־ידי הקונצרנים בבורסות זרות, חשפו את הפער שנפתח בחודשים האחרונים בין צרכני הכסף (הקונצרנים) לבין ספקי הכסף (המערכת הבנקאית). זאת בעקבות ההוראות החדשות של המפקח על הבנקים בעניין הגבלת הלוואות ללוה בודד, עלות הנפקה ומחיר הון הגבוה המאפיין עדיין את שוק ההון הישראלי, הקשיים שמערימות הרשויות בדרך להנפקה וקשיים רבים נוספים הנובעים מבעיה אובייקטיבית של הפירמות.

סיכמי הנפקות לחודשים יוני – יולי 1986 מצביעים בבירור כי למרות כל הקשיים חל גידול גיבר ביגיוס הון על־ידי קונצרנים ופירמות שונות: גיוס ההון שכבר התבצע בפועל ההנפקה שנפתחה ב־30 יולי (תדיראן) מסתכמים בתקופה האבודה ב־244.8 מיליון דולר. גיוס ההון נעשה רובו ככולו באמצעות הנפקת סדרות חדשות של אגרות חוב נפרעות ובדרך של הנפקת אגרות חוב (כדוגמת אזורים) ההמירות למניות הנסחרות בבורסה. חלק גדול מההון (105.5 מיליון דולר) גויים על־ידי קונצרן „כור" וחברת „תדיראן": ראשי קונצרן „כור" גאלצו בשנת העסקים הנוכחית לפעול בשוק החופשי ולגייס הון מהציבור באופן אקטיבי יותר מבעבר, נוכח הודאות בנק ישראל לבנקים המסחריים לפיזון יש להגביל את סכומי ההלוואות לקונצרנים. זהו גם הסיבה בגינה נאלץ קונצרן „כור" לגייס בבורסה האמריקאית סכום של כ־105 מיליון דולר.

בבעדכת הבנקאית ערים לבגמה המסתמנת לפיה פונות פירמות ישירות לבורסה בבגמה לגייס הון מהציבור (באמצעות אג"ח) כתחליף לאשראי בנקאי יקר – המהוה כידוע גרבך חשוב בסקיף ההכנסות של הבנקים. מלבד היותם חתמים למרבית הנפקות הרוצאות לפועל, וחלו הבנקים לעודד פירמות לגייס הון באמצעות חברות שבבעלותם. בנק המזרחי מעודד פירמות לגייס הון באמצעות חברת הבת „משאבים": בנק לאומי מעודד פירמות לגייס הון באמצעות „לאומי־לימיטד". בדרך זו יוצאים שני הצדדים נשכרים: הבנק נהנה מעמלות גבוהות בגין גיוס ההון באמצעותו, החברה נמנעת מחשיפה ומבירוקרטיה ממושכת ומתישה הנהוגה במשרד האוצר, הרשות לניירות ערך והבורסה. בדרך זו לדוגמא גייסו קיבוצי התק"מ מיליוני דולרים באמצעות חברת „משאבים".

הבורסה לניירות ערך נערכת עתה לטיפול ולגיבוש קריטריונים חדשים בכל הקשור להנפקות חדשות של אגרות חוב. על סדר היום של דירקטוריון הבורסה יוצגו היום המלצות לקביעת כללים חדשים, שיבטיחו פרעון של אגרות החוב המנפקות (בבוא העת) וכמו כן יבטיחו במידת האפשר את הציבור בעלי אגרות החוב מפני קריסת פירמות. אחת מההמלצות הכתובות עתה בבורסה היא להתנות הנפקות של אגרות חוב בסיעבור ספציפי של נכסים – כך שבמקרה של קריסת החברה המנפיקה יוכלו הנושים המחזיקים באגרות החוב שהחנפקו לקבל כספם ממכוסה הנכס המשועבד באופן ספציפי.

„פריקאלס" הגדילה השנה רווחיה בשליש

מאת אמיר דרוזבלים

חברת פריקאלס ים המלח, הנבנית עם קבוצת כימיקלים לישראל, הגדילה את הרווחיות והייצוא בשנת המאזן 1985/86, תוך שכירת מקומה כיצרנית המגנזיה בעלת האיכות הטובה בעולם.

מועצת המנהלים של החברה אישרה את הדו"חות הכספיים לשנת 1986/85 והחליטה על חלוקת דיבידנד במזומן בשיעור של כ־15% מהרווח נטו לאחר מס. הרווח הנקי (לפני מס) של החברה הסתכם בכ־4.1 מיליון דולר, המהווים כ־16% מהמחזור, בהשוואה לרווח נקי של כ־3.1 מיליון דולר אשתקד, גידול בשיעור של 32%.

הייצוא הישיר של החברה הסתכם השנה בכ־23 מיליון דולר, בעוד שאשתקד עכד הייצוא על 20 מיליון דולר.

מנכ"ל החברה, משה זהבי, מסר כי הסיפוד הנ"ל ברחחיות השנה הוא פועל יוצא של גידול בכבירות, ודסכן בעלויות הייצור ושיפור איכות התוצר.

מגבלה העיקריים של החברה הם מגנזה מסגמרת (פריקאלס) המשמשת כחומר גלם לייצור לבנים חסינות־אש לכורי הייתוך לתעשיית הפלדה ומגנזיה קלורית, המופנית בעיקרה לתעשיה הכימית ותיגוותית.

חברת „פריקאלס" נמצאת עתה בשלבים סופיים של הקמה ותחילת הרצת פרוייקט למוצרים מיוחדים. הפרוייקט כולל מגנזיום הידרוקסיד לשימושים רפואיים, מגנזיום אוקסיד לבשחות רפואיות, מוצרים קלויים פעילים לתעשיות הדבקים והגומי, מגנזיה לפלדת־שנאים ומגנזיה מוחכת באיכות גרעינית.

במיתקן החדש תיישם החברה נסיון בצטבר בהפעלת תהליך קונוונציונאלי לייצור מגנזיה בתהליך יחודי. תמיסת מגנזיום כלוריד עבור הייצור תסופק מהרזרבות הכלתי נדלות של ים המלח. עם הקלטת פרוייקט זה תחל החברה בפיתוח ייצור ומכירה של מגוון מוצרים בעלי ערך כלכלי גבוה יותר המיוחדים לתעשיות מתוחכמות.

הפתעה ציפתה לדב זוקובסקי, בבואו בראשית השבוע לסניף הבנק הקבוע שלו בכפר סבא. טוש אציל ורוכבת יפתפיה המתינו לו בסניף יחד עם מנהל הסניף, אשר הודיע לו כי הוא הלקוח ה־100,000 אשר הצטרף לתוכנית „זכות יתר" בבנק לאומי, תוכנית המאפשרת משיכת יתר עד 1,500 ש"ח בריבית מועדפת וללא צורך בבטחונות.

דב, בן 39, הוא לקוח וותיק של הסניף, עובד התעשיה האוויריות, נשוי + 3 ילדים ומוכר בעיר עקב פעילותו בנושאים ציבוריים. התעודה שקיבל מקנה לו בילוי סוף שבוע במלון „גני חמת" עם כל זכויות היתר, כולל כניסה חינם לבריכות התרמאליות ב„חמי טבריה", שיט בכנרת ועוד.

בנק הספנות לישראל בע"מ

והחברות בנות שלו

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 ביוני 1986
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד של חודש יוני 1986

	30.6.86 לא מבוקר שקל חדש	31.12.85 מבוקר שקל חדש	*30.6.85 לא מבוקר שקל חדש
מזומנים בקופה ופקדונות בבנק ישראל	6,484,958	11,312,607	20,994,078
פקדונות בבנקים	8,117,603	15,713,021	16,935,333
ניירות ערך	5,146,445	7,317,666	11,231,235
הלוואות לממשלה	3,573,000	4,759,191	4,126,714
הלוואות לציבור	58,971,911	59,881,604	84,923,258
בנינים וציוד	3,594,091	3,651,281	3,739,830
נכסים אחרים	1,317,504	1,231,467	1,878,860
	87,205,512	103,866,837	143,829,308

	30.6.86 לא מבוקר שקל חדש	31.12.85 מבוקר שקל חדש	*30.6.85 לא מבוקר שקל חדש
פקדונות מבנקים	36,272,709	31,411,322	48,405,342
פקדונות הציבור	5,639,928	13,289,228	27,712,170
פקדונות למתן הלוואות	26,959,489	30,627,848	37,266,871
שטרי התחייבויות ואגרות חוב	30,132	10,043,079	15,050,454
התחייבויות אחרות	595,560	1,147,147	1,556,407
סך הכל התחייבויות	69,497,818	86,518,624	129,991,244
אכויות המיעוט	1,122,004	1,136,519	1,118,161
הון עצמי	16,585,690	16,211,694	12,719,903
	87,205,512	103,866,837	143,829,308

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד
למחצית השנה שנסתיימה ביום 30 ביוני 1986
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1986

	1 בינואר עד 30 ביוני 1986 שקל חדש	1985* שקל חדש
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מסים	322,447	(2,637,429)
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	54,789	364,048
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מסים	267,658	(3,001,477)
חלקם של בעלי מניות תיצוניים	(31,956)	286,489
רווח (הפסד) לתקופה	299,614	(3,287,966)

★ תואם מחדש

תמצית דו"ח על השינויים בהון העצמי
למחצית השנה שנסתיימה ביום 30 ביוני 1986
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1986

	1 בינואר עד 30 ביוני 1986 שקל חדש	1985* שקל חדש
הון עצמי לתחילת התקופה	16,211,694	16,007,869
הנפקות הון	74,382	
רווח (הפסד) לתקופה	299,614	(3,287,966)
הון עצמי לסוף התקופה	16,585,690	12,719,903

הדו"חות הכספיים הנ"ל נערכו בהתאם לעקרונות חשבונאים לפיהם נערכו הדו"חות הכספיים ליום 31.12.85 ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

יעסור בנק למשכנתאות בערבון מוגבל

תמצית מאזן ליום 30 ביוני 1986
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1986

	30.6.86 לא מבוקר שקל חדש	31.12.85 מבוקר שקל חדש	*30.6.85 לא מבוקר שקל חדש
הלוואות	1,989,094	2,273,966	2,696,567
פקדונות לזמנים קצובים	515,400	604,955	684,236
במוסדות בנקאיים			
סכומים לקבל בגין בטוח שער של התחייבויות	30,132	65,493	1,754,682
ניירות ערך	1,674,611	1,639,969	1,555,159
חשבונות אחרים	575,644	409,774	388,862
	4,784,881	4,994,157	7,079,506

	30.6.86 לא מבוקר שקל חדש	31.12.85 מבוקר שקל חדש	*30.6.85 לא מבוקר שקל חדש
הון, קרנות ועודפים	4,216,946	4,332,896	4,758,134
אגרות חוב	30,132	65,493	1,755,222
פקדונות למתן הלוואות	519,544	546,057	497,276
חשבונות אחרים	18,259	49,711	68,874
	4,784,881	4,994,157	7,079,506

תמצית דו"ח רווח והפסד
למחצית השנה שנסתיימה ביום 30 ביוני 1986
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1986

	1 בינואר עד 30 ביוני 1986 שקל חדש	1985* שקל חדש
הפסד מפעולות רגילות לפני מסים	65,625	169,263
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	50,325	313,298
הפסד לתקופה	115,950	482,561

*תואם מחדש

תמצית דו"ח על השינויים בהון העצמי
למחצית השנה שנסתיימה ביום 30 ביוני 1986
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1986

	1 בינואר עד 30 ביוני 1986 שקל חדש	1985* שקל חדש
הון עצמי לתחילת התקופה	4,332,856	4,959,815
הנפקת הון (לרבות פרמיה)		280,880
הפסד נקי	115,950	482,561
הון עצמי לסוף התקופה	4,216,946	4,758,134

הדו"חות הכספיים הנ"ל נערכו בהתאם לעקרונות חשבונאים לפיהם נערכו הדו"חות הכספיים ליום 31.12.85 ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

בעקבות דחיית העתירה למניעת גירוש 46 כושים עבריים

מנהיג הכת מזהיר משנאה בארה"ב אם ימומש צו הגירוש

מאת אמיר רהנבלים
סופר „דבר"

דחלמות בביר אתמול לדחות את העתירה כת הכושים העבריים נגד גירוש 46 מחבריה מהארץ, התקבלה בזעם רב בקרב חברי הכת בירושלים.

מנהיג הכת, בן עמי קרסר, הגיב באומרו ש„אם הממשלה תנצל את העתירה ותגרש את 46 מחבריו, זה יהיה המעשה האכזרי ביותר שאפשר להעלות על הדעת. בקבוצה זו יש 22 נשים ולהן 37 ילדים שישארו בקהילה ללא השגחה וטיפול. גורלם יפול על צוארה של הממשלה".

נגד 46 מחברי הכת תלוי ועומד צו גירוש מהארץ שהוצא כהוראת משרד הפנים לאחר שהקבוצה נעצרה בבית אריזה במרכז הארץ והואשמה כשהיה לא חוקית בישראל. פרקליטי הכת הגישו עתירה לבג"צ נגד צווי הגירוש והעתירה נדחתה, כאמור, אתמול.

בימים הקרובים אמורה להיות פגישה בין ראשי הכת לסגריר ארה"ב, תומאס פיקרינג, בה יבקש אותו קארטר להתערב למען 1500 הכושים העבריים החיים בארץ. „אם משרד הפנים יממש את איום הגירוש, לא נהסס לחדש את פנייתנו לחברי הקונגרס השחורים לעורר את דעת הקהל בארה"ב. הדבר יעורר שנאה בין הקהילות השונות בארה"ב", הזהיר קארטר.

סופר „דבר" מוסיף כי בעקבות התערבותה של שגרירות ארה"ב בישראל מקבלים חברי הכת בדימונה הקצבה יומית של פירות וירקות ומצרכי מזון אחרים המתאימים לתפריט המבעני שלהם.

אות אחר אות, לקול צלילי תרועה בכלי נשיפה של להקת ילדים, אמש נגלל לעיני מאות מוזמנים, שלט הבד „מגדל הנביאים" על ידי שני גושי מצוקים שנלשו מגג המגדל לאורך 16 קומותיו וגילו שלט באורך 30 מטר, המציין את פתיחתו הרשמית של מרכז הקניות והבילוי הגדול והחדשני בחיפה. עם גזירת הסרט על־ידי ראש העיריה, אריה גוראל, נחנך המרכז. פרט לגוראל ברכו מנכ"ל „טולל־בונה" אהוד שילו, ומנכ"ל „טולל־בונה – השקעות" אמנון אלטמן (צילום: פול מלינג ישראל סאן).

חוששים מ„זעזוע" שתגרום הוראת הדמוקרטיה

מאת יעל מרשבין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

בשנה שעברה ערכה אוניברסיטת תל אביב השתלמות שנתית למנהלים בנושאי החינוך לדמוקרטיה ולדרקים. טובי המנהלים מבתי הספר היוקרתיים ביותר בארץ השתתפו בהשתלמות זו.

במהלך ההשתלמות הציע פרופסור דניאל ברסל, רכז ההשתלמות מטעם האוניברסיטה, שאחד המנהלים „ינדב" את בית ספרו כבית ספר לדוגמה לחינוך לדמוקרטיה. אף אחד מהמשתתפים לא הסכים למרות סמדובר היה בהעמדת תקציבים גדולים לרשות בית ספר זה ובמתן יעוץ צמוד של טובי המומחים. כל המנהלים היו בדעה שהנהגת ערכי הדמוקרטיה בבתי הספר שלהם עלולה לגרום זעזוע קשה למורים ושהמסגרות של בתי הספר שלהם יתפוררו.

לקראת השנה הבאה ישוב פרופ' ברסל להציע את רעיון בית הספר לדוגמה לחינוך לדמוקרטיה הפעם תתמוך גם הסתדרות המורים בניסוי ותסכים להעמיד תקציבים למימוש הרעיון.

„אינני מן הנרגשים" – אומר קוברסקי ופורש היום

מאת יעל ארמוני סופרת „דבר" בירושלים

מנכ"ל משרד הפנים, חיים קוברסקי, פורש היום מתפקידו לאחר 16 שנה. את מנמו האחרון במשרד נקדיש לסיכומים אחרונים, חתימה על מסמכים וסיכומים של הרגע האחרון.

„אני לא מן הנרגשים", אמר אתמול ל„דבר". „השארתי לעצמי את היום האחרון כדי לעסוק בסיכומים. אני עמד את המשרד בתחושה טובה אחרי ששירתתי את הציבור 43 שנה".

בצהרים יכנס קוברסקי את העובדים להרמת כוסית בלשכתו ובשעות אחר הצהריים הסוקרמות ייצא בפעם האחרונה את בנין משרד הפנים כמנכ"ל המשרד. יעקב מרקוביץ', המשנה למנכ"ל, יכהן החל ממחר כמנכ"ל המשרד בפועל עד שישתחרר אריה דרעי, המנכ"ל המיועד, משירותו הצבאי בעוד כחודשים.

2.6 מיליון ש"ח – בונוס ל־1200 עובדי „מפעלי ים המלח"

מאת משה גבע, סופרו הכלכלי של „דבר"

מועצת המנהלים של חברת „מפעלי ים המלח" החליטה אתמול להעניק ל־1200 עובדי החברה בונוס בסך 2.6 מיליון ש"ח. זאת עקב גידול של 37 אחוז ברווחי החברה שהסתכמו בשנת 85/86 ב־49 מיליון דולר.

הבונוס יחולק בין העובדים באופן יחסי לשכרם ויתבסא, בשכיל כל עובד, בגובה של משכורת חודשית אחת. עם זאת יגוכו מהסכום הכולל של הבונוס 120 אלף ש"ח המבטאים, לדעת הנהלת החברה, את ערך הנזקים שנגרמו כתוצאה מעיצומים שנקטו העובדים במהלך השנה.

חברת „מפעלי ים המלח" תשלם לבעלי המניות דיווידנד־ביניים בשיעור של 18 מיליון דולר, המהווים 190 אחוז מהון המניות. זאת, בנוסף על 10 מיליון דולר שכבר שולמו בתחילת השנה.

שר התחבורה נדרש לבטל קרטל חברות הספנות הגדולות

מאת סופר „דבר" בחיפה

איגוד המשתמשים בהובלה ימית פנה לשר התחבורה, חיים קורפו, בדרישה לבטל את הקרטל של חברות הספנות הגדולות הפועלות בקווי הים התיכון ובקווי אירופה הלהסיר את איומן להטיל קנסות כבדים על יבואנים ויצואנים שאינם משתמשים באוניותיהן ומעדיפים שירותים של חברות זולות יותר.

בתגובה על תוכנית „כלבוסק" בנושא זה, ששודרה שלשום, ציין אתמול איגוד המשתמשים כי כבר ב־16 ביולי השנה פנה האיגוד אל שר התחבורה ותבע פגישה דחופה כדי לדון בנושא הקרטל ולתבוע את ביטול הסנקציות שמטילות חברותיו על יצואנים ויבואנים שאינם משתמשים באוניותיהם.

האיגוד טוען כי הקרטל הוקם ביולי 1984 ביוזמות „צים" ומשתתפות בו ארבע מהחברות הגדולות המובילות 94 אחוז מהמטענים הישראליים בנמלי הים התיכון ואירופה. מאז הקמת הקרטל נשמרים דמי ההובלה ברמתם הקבועה ונפסקת לחלוטין התחרות בין חברות הספנות בארץ. בתחילת 1986 החלו חברות הספנות, החברות בקרטל, לאיים על יצואנים ויבואנים כי יטילו קנסות של 40 אחוז מדמי ההובלה על סחורותיהם כאשר יודקק לשרותי חברות אלה.

איגוד המשתמשים מציין בפנייתו לשר כי דמי ההובלה הימית המטולמים על ידי היבואנים והיצואנים הישראליים לחברות הספנות הללו מסתכמים בקווי אירופה והים התיכון ב־300 מיליון דולר. הקנסות בשיעור של 40 אחוז מהווים תוספת תשלום של 500 דולר למכולה קטנה בת 20 רגל ו־1,000 דולר למכולה גדולה בת 40 רגל. נציגי איגוד המשתמשים טוענים כי קנס זה הוא אינו צודק ואינו מוסרי ופעולתו של הקרטל מונעת תחרות חופשית בין חברות הספנות והוזלת מחירי ההובלה הימית.

„מורים ופסיכולוגים נוטים להתעלם מהתנהגות התאבדותית של ילדים"

מאת יעל מרשבין סופרת „דבר" לענייני חינוך

מורים, פסיכולוגים ואנשי חינוך אחרים נוטים לייחס לילדים, המבטאים משאלות מות או מאיימים בהתאבדות, רצון „למשוך תשומת לב".

אפיון זה להתייחסות הזו של מערכת החינוך מופיע במאמר „מאפייני אישיות, תנאי חיים והיגיינה של ילדים עם נטיות התאבדות" מאת ד"ר ישראל אורבך מאוניברסיטת בר אילן, הנופיע בשנתון „פסיכולוגיה וחינוך מזרחי" שזה עתה יצא לאור, בהוצאת „אוצר המורה" של הסתדרות המורים.

בעל המאמר מוזיר כי ביטוין „לשמוך תשומת לב" יכול לכסות על תהליכים מסוכנים שאינם תמיד נראים על פני השטח. ילד בן 10 עשה כמה נסיונות התאבדות כמו ריצה מול מכונית נוסעת וחניקה עצמית. הילד גם השאיר פתקים על דלת וזרוז שהוא עומד להרוג את עצמו. התנהגות זו זכתה מיד לתורת של חיפוש אחרי תשומת לב מורים האשר חינוך. עם זאת, בבדיקה מעמיקה יותר של המקרה הוברר שאם הילד היתה בעלת נטיות התאבדותיות ואושר נגד להתלונן בפניה, היתה מציעה לו, בבריחות הדעת, לבחור בין סכין או מגהץ חם, כדי להתאבד באמצעותם. גם האם גם הכן נוקקה לטיפול נפשי. המקרה מעיד, מציין ד"ר אורבך, עד כמה אין לפסור כ„סתם רצון למשוך תשומת לב" והתנהגות התאבדותית של ילדים.

לדעתו, כשמתרחשת התאבדות במסגרת בית הספר, יש עדך רב לשיחה ולהתייחסות לנושא בכיתה. אבל תגיבה הרוחה אצל מורים היא להתעלם מהבעיה או לפחות אותה בכך שהמורה מביע את דעתו ללא מתן הזדמנות לילדים לבטא את עצמם.

ד"ר אורבך, שחקר בעיית ההתאבדות בקרב ילדים, מעיר שהם אינם חייבים להיות בעלי הפרעה נפשית כדי לאיים או לנסות להתאבד. חלק מהם מסוגלים ומקובלים בחברה, בכל מקרה מזוהר בהפרעה משפחתית והטיפול חייב להיעקר במסגרת המשפחתית.

מנהל מחלקה באיכילוב חשוד בהעלמות – שוחרר בערבות

(ע). – מנהל המחלקה לאנדוקרינולוגיה בבית־החולים „איכילוב" ד"ר דניאל איילון, הובא ביום ב' השבוע לבית המשפט השלום בתל אביב בחשוד בהעלמת הכנסות במשך שנים.

חוקר מס הכנסה אמר לשופטת, הדסה אוסטרוב, שאין לו התנגדות לשחרור הרופא בערבות, והוא אכן שוחרר בערבות של 50 אלף ש"ח, אך הוטל איסור על יציאתו מן הארץ.

החוקר, נתן מרקוס, טען בפני השופטת, כי על פי מידע שהגיע למחלקת החקירות של מס הכנסה נוהג החשוד מזה שנים להעלים בשיטתיות חלק־גדול מהכנסותיו מן הפרקטיקה הפרטית, ואת זאת הוא עושה בשיטות מתוחכמות. לדבריו, לפי המידע האחרון קשר החשוד קשר עם אחד מפקידי הבנק כדי שהוא מחדיק חשבון. הוא סיכם עם האיש כי יפקיד בחשבונו הפרטי (של הפקיד) צ'קים שיקבל מלקוחותיו, ואשר לא יוצה לרשמם בספריו. לדברי החוקר הוסכם, כי הכספים שיצטברו בחשבונו של אותו פקיד יועברו מידי פעם להשבונו של החשוד, או יוצאו במזומנים דרך לידיו של החשוד. החוקר ציין בבית־המשפט, שסכום ההעלמה בשיטה זו בלבד מסתכם ב־10,000 ש"ח בל חודש.

שלטום, הוסיף החוקר, נערכו חיפושים לפי צו של בית־המשפט בביתו של החשוד, בקליניקה הפרטית שלו ובבית־החולים, ונתפשו מסמכים הנוגעים לחקירה.

אזכרה לזועבי היום בנצרת

אזכרה במלאת 40 יום למותו של חבר הכנסת וראש עיריית נצרת לשעבר, סיף אלדין זועבי, הייקרך היום בנצרת. האזכרה מאורגנת מטעם ועד ציבורי ערבי־יהודי. את המטלה ייצג סגן ראש המטלה ושר החינוך יצחק נבון.

הפיקוד הבכיר של צה"ל וחברים רבים אחרים ערכו שלשום בתל־אביב מסיבת פרידה לחייל הוותיק ביותר בצה"ל, אל"מ גבריאל רפופורט (מימין) הידוע יותר בשם „גברוש". גברוש היה פלמ"חניק ומפורצי דרך בורמה במלחמת העצמאות. לאחרונה פורסם שמו כמי שפיקד על פעולות ההצלה בדעש האדמה במקסיקו. גברוש הוא חבר בית אלפא. בתמונה הוא נראה חבוק בידי ראש אג"א, האלוף מנחם עינו

הוחל בגיוס מתנדבים למרפאות קופ"ח

(עש"ת). – פתח נוסף לדרדי רוח התנדבות נפתח עם התחלת גיוס מתנדבים למרפאות קופת־חולים ברחבי הארץ, לדברי אדה גז, חברת הנהלת קופת חולים, המסונה על הפרוייקט, כבר גוייסו עשרות מתנדבים למרפאות במספר אזורים בארץ ויש צורך בעוד מאות מתנדבים. המתנדבים מסייעים במרפאה בעיקר לעשישים ולאמהות עם ילדים במתן עזרה הכוונה ומידע. חלקם יעסוק בארגון פעילות חינוך לבריאות בקרב הקהילה, במתנ"סים ובמועדונים.

מאסר עולם לרוצח בת דודתו

מאת יצחק מרידור
סופר „דבר" בעפולה

ג'מל חוסיין (35) מכפר טובא שליד צפת, נשוי ואב לשניים, ניתן אתמול בבית המשפט המחוזי בנצרת למאסר עולם לאחר שהורשע ברצח בת דודתו ודדה איזב (19). היא הדתה לו והוא הסכים לשאתה כאשה שניה. אך כשאחזה צידי לידה השקה אותה ברעל פרתיון. היא ילדה תאומות, אך מתה כעבור 30 שעות מרעלת.

חינוך לדרקיום בבתי"ס ערביים

מאת מחמד חלילייה
סופר „דבר" בנצרת

המכון לחינוך לדרקיום יהודי־ערבי השלים בימים האחרונים תוכנית בנושא החינוך לדרקיום ולדמוקרטיה בבתי הספר הערביים. התוכנית עוסקת בתמורות שחלו בחברה הערבית הישראלית וביחס היהודים והערבים למדינה.

בדף הסבר לתוכנית נאמר שמטרת התוכנית היא לסייע לצעיר הערבי להגיע למודעות ביחסו ערבי־פלשתיני מצד אחד ואזרח מדינת ישראל מצד שני.

התוכנית הוכנה על ידי צוות של מרצים יהודים וערבים והיא נשלחה לאנשי חינוך ערביים כדי שיחוו דעתם לפני שתאושר סופית. התוכנית אושרה על ידי משרד החינוך.

ירידה בהזמנות משרד הביטחון מחמירה מצב התעסוקה באשקלון

דורשי העבודה באשקלון כיום מהווים עשרה אחוז מכלל כוח העבודה המונה כ־14 אלף איש בעיר, ומצב התעסוקה הולך ומחמיר – אמר אתמול בתל אביב מזכיר מועצת פועלי אשקלון, אריה עזר, בישיבת ועדת התעסוקה של הסתדרות, בראשות עליזה תמיר, שדנה במציאת פתרונות למצב הקשה.

„תנאי אמרה שמדובר בעיקר בארבעה מפעלים המייצרים בשביל משרד הביטחון, שהקטינו מאוד את הזמנותיו בעת האחרונה.

מתחדשת הגרלת חשבונית הפרס

(ע). – הגרלת חשבונית הפרס חוזרת – מסר אתמול המונה על הכנסות המדינה, ישראל ברזן, במסיבת עיתונאים בירושלים. ברזן אמר כי הבחנה לעדוך את ההגרלה בעיקר במגזר הקטנאי נבשיחתיב הוא ציין כי עדיין לא נקבע מה יהיו הפרסים אך בגראה שהזוכים יאם בהקוזרי מע"מ על המוצרים שאת חשבוניותיהם ישלחו.

הופיע מדריך לגושדן

(ע). – מדריך לגוש דן, המכיל מידע על כל רחוב בערים, כתובי נסיעה, קווי אוטובוס, תחנות דלק ועשרות פרסים אזרים, הוצג אתמול בפני כתבים לענייני תחבורה בפגישה בבית סוקולוב בתל־אביב. עורכי המדריך, שלמה קריאל חנה גורדון, מסרו כי מחיר 24 ש"ח אך כעת, במבצע, רק 20 ש"ח. הוצאו לאור 23 אלף עותקים, ובשנה הבאה תופיע מהדורה מעודכנת שלה.

בית חטינה נבעתי יוקם באגף של „המפלצת" – משטרת עירק אל סוידאן

מאת סופר „דבר" בדרום

1000 איש, רובם ותיקי חטינה נבעתי במלחמת העצמאות, תיקי המושבה הוקם, השתתפו אנשי בטקס הנחת אבן הפינה ל„בית נבעתי" באחד האגפים של מצודת יואב. – היא משטרת עירק סוידאן ב־1948.

הוותיקים, שבראשם דרקה שיבה רשמו אצל הוותיקות לפי גרוריהם: 51, 53; ומלם תיילים אחדי אמש עם הבטחה הגולה. בין הבאים שמעון אבירן מפקד החטיבה בתש"ח ואל"מ מפקד החטיבה הוא הקולונים ובמל. מרדכי ציפורי, שלמה לוהם יוסקה גבע, רפאל ורדי, יעקב פר, אלוף פיקוד הדרום אורי שגיא ופקדנו האלוף משה ברטיסבא ובמקום יום הקיום העמוה לחטמת „בית נבעתי" (מל"ל) יצחק פנרק.

שר הבינוי יצחק רבין, שהשתתף בטקס, אמר בין השאר: „לדעתי מודשת קרב על אף כל השיקולים שהתרחשו מאז מלחמת העצמאות ועד בעיות היום, יש לה ערך מוגן וכוונה של הלוחם יותר מאשר דברים רבים אחרים. קשה וכמעט לא ניתן להשוות את הנסיבות בהן לחמה נבעתי במלחמת העצמאות לנסיבות בהן מועלת ומפעל חטיבת נבעתי כיום. אבל הדבר המשותף הוא הלוחם, המפקד. ומה שהם נושאים עימם. אותו מטען נפשי, שהוא המבנן הפיקוי בעת לחיבה".

פרנק אמר כי בית נבעתי יבנה תוך חשנים הקרובות וישמש מודשת לזוהה. „במפלגת שקל הנבעה יוקם בית נבעתי. במגדרת יוהב אנו מצוים לזוהה לזוהות הבאים את מודשות המפארות של הטיבה", אמר.

מפקדה הראשון, שמעון אבירן סיפר על קרבות תשיה.

בטקס הנחת אבן הפינה ל„בית נבעתי" במצודת יואב. מימין לשמאל: שמעון אבירן (המח"ט הראשון של נבעתי), יצחק רבין, שר הביטחון, יצחק מודעי, יו"ר הקרן להקמת הבית, אוהד שגיא, אלוף מיקוד הדרום (צילום: דוב אבר)

נמנע דיון במועצת חדש למנכ"ל שירות התעסוקה

שאול בן־שמחון, נציג ההסתדרות בוועדת המינויים של שירות התעסוקה, ועו"ד יוסף גמזו נציג הרשויות, פרסו לחן בכל הצעת מועמדות חדשה לתפקיד מנכ"ל שירות התעסוקה בוועדת המינויים שהתכנסה אתמול בתל־אביב.

הסירוב הועלה בתגובה על נסיונו של צבי צילקר, מנכ"ל משרד העבודה הרווחה, להעלות שמו של מועמד חדש לתפקיד, במקום המנכ"ל הנוכחי, בדוד חקלאי.

בן־שמחון ועו"ד גמזו סתרו כל נימוק שהועלה על ידי צילקר לפסול את המנכ"ל חקלאי.

נציגי ההסתדרות התעשיינים הגישו לצילקר הודעה מוסכמת בה הם מציינים שמועצת שירות התעסוקה בישיבתה ביום ג' (שלשום) הביעה אמונה המלא בחקלאי, כמנכ"ל שירות התעסוקה וכן שחקלאי מילא תפקידו באמונה והצליח בו, ולכן אין כל הצדקה לפסרו. את ההודעה הנבקש צילקר להעביר לשר העבודה הרווחה משה קצב.

גנו יד ל„עמל"
הצטרפו ל-
עמל
שוחרי וידידי
„עמל"

★ רשת „עמל" — רשת מכללות לטכנאים והנדסאים, בתי־ספר תיכוניים טכנולוגיים ומקיפים, בתי־ספר לחנוכים ובתי־ספר ומעשיותיים, נתיבים טכנולוגיים בהתיישבות העבודת ומרכזי הכשרה והשכלה למבוגרים.

★ רשת „עמל" — 80 בתי־ספר, 1,134 כיתות, 34,000 תלמידים, 2,000 מורים ומדריכים.

★ רשת „עמל" — צעדה ומדלה עם פיתוחם והתקדמותם של החברה והמשק בישראל, משלבת צרכי היתיך עם הקידמה הטכנולוגית ויישומה בתעשייה ובמלאכה, על יסוד ערכיה ופעלה של ההסתדרות הכללית.

רשת „עמל" פונה אליכם — בוגריה, הורים וידידים — תנו יד לחזרתבת פעילות הרשת, גיוונה וביסוסה: הצטרפו לאגודת שוחרי וידידי „עמל".

אגודת שוחרי וידידי „עמל" תיזום ותקדם פרויקטים מקומיים וארציים; תסייע לכל שלוחות הרשת בתחומי עזר־הלימוד והמיתקנים; תעשה להעמדת אמצעים לפעילות החברתית־קהילתית.

תנו יד ל„עמל" — למען דור העתיד של ישראל!

תלוש הצטרפות
לכבוד אגודת שוחרי וידידי „עמל" ת.ד. 303 תל־אביב
שלום רב,
ברצוני להצטרף לאגודת שוחרי וידידי „עמל"
שם _____
כתובת _____
טלפון _____
ת.ז. _____
נא המציאו לי שאלון הצטרפות וכל חומר נוסף הקשור באגודה
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
מרכז רשת „עמל" רח' קהילת קייב 15, תל־אביב. טל. 03-497444

המרכז לחקר ההתישבות
אבל על מותו
ללא עת
של יו"ר חבר הנאמנים
מייקל סאקר ז"ל
ומשתתף בצער המשפחה

מועצה מקומית כפר תבור
למנשה שוען
איתך באבלך הכבד על מות אמך
פהימה שוען
מיכה גולדמן
ראש המועצה

במלאות 30 לפטירתו של חברנו
משה נאמן ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום א' כ"ז תמוז תשמ"ו 3.8.86.
נפגשים ליד בית העלמין בשעה 15.30.
המשפחה
ובית שדות־ים

דיור לעולה בע"מ
מכרז רב 1/86
1. אזור רקדר מבתיית אבנמאמית מס' 395–170 משנת צור 1977
2. מורד קרבינה 1600 מס' 050–190 משנת צור 1979.
3. כוכאר 1800 אבנמאמית 32345–81 משנת צור 1981.
ניתן לראות את כלי הרכב הנ"ל במוסך יפת רח' ישראל בן 18 ת"א. הצעות בצרוף הערבות בנקאית ע"ס 10% משרד כל הנעה תתקבלנה עד 6.8.86 שעה 12.00. לקבלת מוסכי השתתפות הנשתנם נא לפנות למשרדי החברה ברח' המלכבוראים 91 ת"א מחלקת התחבורה.
אין החברה מתחייבת לקבל הצעה כלשהיא.

בצער רב אנו מודיעים על פטירת הבריתנו
שושנה ורדי
תתקיים היום, יום המישי
ב־ת הנשי לכבי" 31.7.86 בשעה 15.30.
מתכנסים בעזיאן.
המשפחה
ובית חניתה

עם סבא
וינשטיין, יצחק והמשפחה המורחבת
נאבל במות סבתא
ציילי וינשטיין
הלויה תתקיים היום, יום ה' 31.7.86 בשעה 17.00 בקיבוץ גשר.
קיבוץ גשר

חוזרים לעתונות טובה
דבר
עכ"ל מחדש
דבר השבוע
• מבקר המדינה יצחק טוניק, ראיון מיוחד / טובה צימוקי
• חיים גורי משוחח עם פרופ' גבי כהן
• עמוס עוז, חגי אשד, טוביה מנדלסון, טדי פרויס, טלי זלינגר
• יורי לובימוב במאי, גולה רוסי. ראיון מיוחד / מירי פז
• מדוע מרוקו מחפשת צרות / דני רובינשטיין
• השיבה ל־ב.ג / ישראל לנדרס
• מועל משה שטרן: את הכסף / נתן רוזני
• ראיס עם כובע טמבל / אהרון גבע
• ריטה: אותה אדרת בשינוי הגברת
• יונתן גפן במובן גפן / אמיר רוזנס
בפרשנות מקיפה בתגובה עניינית
כיום אפשר להשיג בכל הקיוסקים בארץ

דבר היום

בכבלים ללא כבלים

חוק המסגרת להפעלת טלוויזיה בכבלים שאושר עלידי הכנסת, ראוי לברכה.

הטלוויזיה הישראלית הממלכתית, הפועלת בערוץ אחד, הפכה למכשיר בעל כוח כמעט דמוני בכל הקשור לחיי החברה, התרבות והפוליטיקה הישראלית. חלקים רחבים בחברה הישראלית מכוונים את חייהם לפי התוכניות המוקרנות בטלוויזיה. הנושאים שהטלוויזיה בוחרת לטפל בהם נעשים לנושאים מרכזיים בסדר היום הציבורי, ביטויים שקריינים או עורכים משתמשים בהם הופכים שגורים בפי כל, אפילו תשדירי השירות שהם בבחינת פרסומת על התחכמויותיהם הלשוניות האחרות נעשים מודל לחיקוי ולשימוש בכל פינה ישראלית.

אפשר להביא דוגמאות רבות נוספות לעוצמתה של הטלוויזיה הישראלית שהיא בעלת השפעה מכרעת על רמת התרבות, הבידור, הדיכוח וסגנון חייהם של ישראלים רבים.

חוק הטלוויזיה בכבלים עשוי לערער במשהו את המונופוליום הטוטאלי הזה. הוא עשוי לרכך את הנטיה לקונפורמיזם שמשליטה הטלוויזיה כיום. ביכולתו לתת ביטוי לפלוראליזם החברתי והתרבותי המתקיימים כאן, ובעקבות זאת להביא ליתר רטוקרטיזציה בחייהו הציבוריים.

יומני חדשות מקומיים, תכניות בעלות אופי מיוחד למגזרים חברתיים, עשויים לא רק לסייע למצוקה החברתית והתרבותית של עיירות הפיתוח – שזו היתה מטרת יזום החוק ח"כ מאיר שטרית – אלא לפתוח פתח לגיוון מבורך בכל מערכות חיי החברה והתרבות בארץ.

לשם כך נכון מה שנקבע בחוק המסגרת ששרי התקשורת והחינוך יקימו מועצה ציבורית שתפקח על יעדיהם והזינוכיים והתרבותיים של תחנות הכבלים השונות. באמצעות חוק זה יש סיכוי שיושם קץ לפרדיסת של 700 תחנות כבלים הקיימות כיום שמפעיליהם משדרים ככל העולה על רוחם.

וגר לא תונה

מאת משה זמר

הרב פרץ, המנסה לפגוע בגרים מתוך שיקולים פוליטיים, מתבטס, בביטול על הרמב"ם, אבל הרב פרץ שוגה

לא מכבר התבשרנו על פתרון חדש לבעיית רישומם של גרים. כשנודע לשר הפנים כי החוק אינו מאפשר לו לעמוד בסירובו לרשום גרים לראורתודוקסים כיהודים, הוא הגה את הנוסחה הגואלת: בתעודת־הזהות של כל גר שגוייר בחו"ל יירשם בסעיף לאום „יהודי (נתגייר)".

ראוי לעיין בהשלכותיו ההלכתיות והמוסריות של פתרון זה. את הפסוק „גר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים" (שמות כ"ב, כ') פירשו חז"ל: „לא תונה – בדבריה"; והיינו אסור להונות גר או לפגוע בו באמצעות דברים (מכילתא דרבי ישמעאל, משפטים י"ב).

מה אותות דברים בימינו? מקובל הגיע הרב פרץ את תמיהתו על הסערה הציבורית שקמה סביב הוראתו לרשום בירושם מזה ומפלה את העותרת לבג"ץ, שושנה מילה, וכן את כל הגרים־העולים הצהיר: „הרי זה בא להקל עליה ולא להחמיר". „כמו כן טען, כי רישום שכזה הוא „אות כבוד לגר."

על דברים כגון אלה כתב כבר רבי עובדיה מברטנורה (המאה ה־15־16): „לא תונו איש את עמיתו וירא מאלהיך (ויקרא כ"ה, י"ז) – זה נאמר באונאת דברים שאין טובתם ורעתם מסורה להכיר אלא ללבו של מדבר שיודע אם רעה מתנתו אם לטובה." (בבא מציעא, פ"ד, מ"ז. הרב פרץ ודאי יודע בלבו אם אכן הוא מתכוון לעזור לגרים בגזירה זו או להכביד עליהם. על־כל־פנים, עלפי דבריו ומעשיו של הרב פרץ בעבר ברור לנו, כי אין כוונתו לטובתם של הגרים ואין ברעתו להקל עליהם. הוא הדה במפורש, בעותרות, כי מטרתו האמיתית של הרישום המיוחד הוא להזהיר את הרבנים רושמי הנישואים מפני הצורך „לברוק אם גרים אלה התגיירו לפי הוהלכה."

אין כל ספק שיש כאן אונאת דברים ופגיעה חמורה בקהל הגרים. לפי הגמרא, גרימת צער לאדם בדברים קשים ומטעים חמורה מפגיעה ברכושה „גדולה אונאת דברים מאונאת ממון" (בבא מציעא נ"ח ע"א).

חכמינו קבעו כי אסור להזכיר את עברו של גר התבטסו על הפסוק „כי גרים הייתם בארץ מצרים" (שמות, שם). „מכאן היה רבי נתן אומר, מום שבך, אל תאמרהו לחברך." מאחר שכולנו, כל בני ישראל בימי קדם, היינו גרים, אסור לנו לזלזל בגרים שבימינו בכך שנבדיל אותם בקטיגוריה נפרדת.

הרמב"ם הדגיש את שוויון הגרים בתשובתו לרבי עובדיה גר צדק: „מאחר שנכנסת תחת כנפי השכינה ונלוית אליה, אין כאן הפרש בינינו ובינך.... הרי הוא אומר בישעיהו: ,ואל תאמר בן הנכר הנלווה אל ה' לאמר: הבדל יבדילני ה' על עמו' (ישעיה נו, ג) – אין שום הפרש בינינו ובינך לכל דבר." לחיזוק טענתו מביא הרמב"ם את דברי התורה: „הקהל, חוקה אחת לכם ולגר – הגר, חוקת עולם לדורותיכם, ככם כגר יהיה לפני ה'" (במדבר ט"ו, ט"ז), (תשובות הרמב"ם סימן רצ"ג – מהדורת בלאו).

הרב פרץ מוכן לפגוע בכל הגרים מתוך שיקולים זרים. להתנהגות זו כלפי גרים יש הקבלה מאלפת בתשובה אחרת של הרמב"ם. המדובר ברב אחד בארץ־ישראל במאה ה־12, שפגע בכבודו של רבי עובדיה: „והשיבך רבך שלא כהוגן והעציבך והכלימך... וחטא גדול חטא... וראוי לו לבקש ממך מחילה." הרמב"ם מנמק תשובה זו: „בשלושים ושמה מקומות הזהירה התורה על הגר... (ובתוכם) ,גר לא תונה' והיא אונאת דברים." (שם, סימן תמ"ח).

אין זו הפעם הראשונה שהממסד הדתי פוגע בכלל הגרים כדי להשיג הישג פוליטי. בשנת 1974 הוצעה הצעה להקפיא, במשך שנה תמימה, רישום הסעיף לאום של הגרים העולים לארץ. בעקבות התנגדות ציבורית נמרצת הוסרה הצעה זו מסדר־היום. הצד השווה בין שני המקרים האלה, ששתים־עשרה שנה מבדילות ביניהם, הוא נכונותו של הממסד הדתי לפגוע בכלל הגרים, כדי למנוע רישומם של גרים לראורתודוקסים כחלק מהנסיון „לתקן" את חוק השבות שלא באמצעות חקיקה.

הרב פרץ טוען כי הוא מבסס את החלטתו על פסקי הרמב"ם. והה ראוי להפנות את תשומת־לבו ואת תשומת־לב כולנו להחלטת הנשר הגדול בעניין מעמדם של גרי צדק „רע שחזבה שחייבתנו התורה על הגרים גדולה היא. על האב ועל האם נצטווינו בכבוד ובמורא ועל הנביאים לשמוע להם... ועל הגרים צוינו באהבה רבה המסורה ללב ,ואהבת את הגר', כמו שצוינו לאהוב את שמו ,ואהבת את ה' אלוהיך'." הרמב"ם מסביר מצוה זו בכך, שהגר הוא „אדם שהניח את אביו ומולדתו ומלכות עמו וידם הנסיגה, והבין בעין לבו ובא ודבק באומה זו... והכיר ודע דת אמת וצדק והבין דרכי ישראל." (תשובות הרמב"ם שם) כל אדם בישראל, ובוודאי כל רב, חייב לאמץ דברים אלה לא רק להלכה אלא גם למעשה.

הכותב הוא יו"ר מועצת הרבנים המתקדמים בישראל והם בית הכנסת „קדם" בתל־אביב

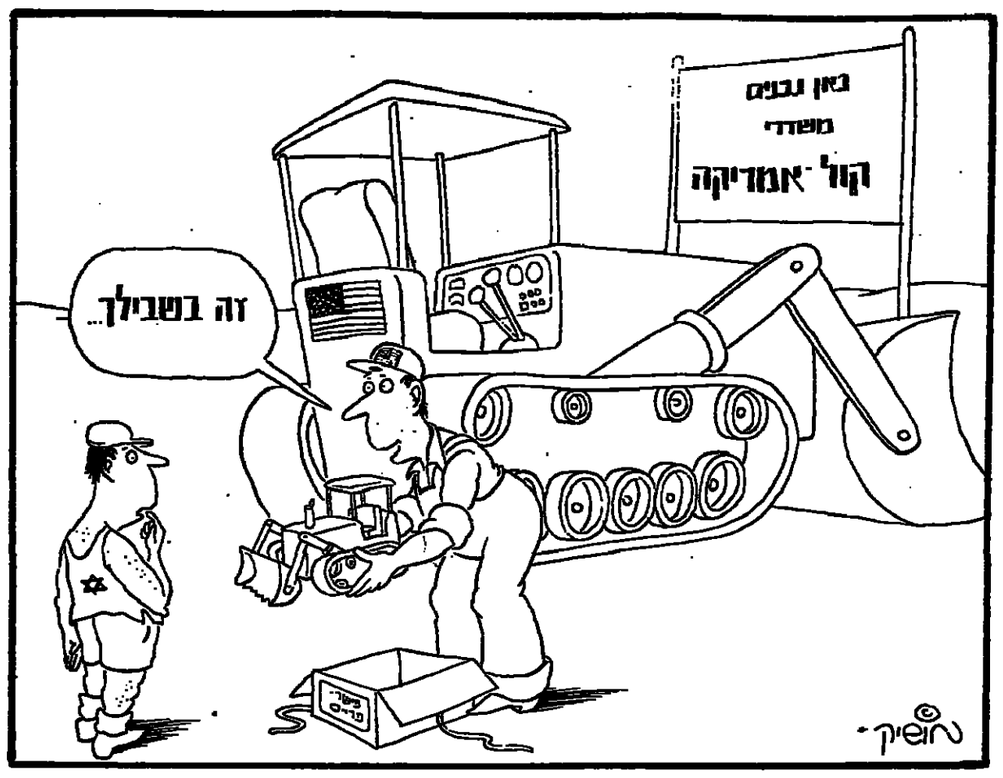

אוטופורטרט למזכרת

מאת יצחק בן־נר

בוקר טוב, סגן הנשיא ג'ורג' בוש.

נו, איך היה? יהיה מה לספר לחברים בבית? ארבעה ימים שהיו אינסנסיביים כמו ארבעה חודשים, לפחות. מנתב"ג אתה מובל ל"יד ושם", ממשכן הכנסת לבית רה"מ, ממרכז קליטה לגן ילדים, מירושלים לשדה בוקר, ממשכן נשיאי ישראל למשה הכהלי. מארוחה לקוקטייל, לסעודת עבודה, לארוחת ערב, בבית רה"מ, בית ממש"ו, משכן הנשיא, מלון המלך דוד, משכן הכנסת. אנחנו מדינה צעירה ואינסנסיבית, כידוע. אנחנו חייבים להספיק הרבה ומהר, אתה יודע.

כן, אדוני סגן הנשיא, בארבעה ימים הספקת ללחוץ אלפי ידיים וחייכת אלפי פעמים לאלפי פרצופים שהוצגו נרגשים בפנך וכרית אוזן לאמריקאית שדוברה אליך במינבטאים צברים, רוסים, צפון אפריקאים, פולנים, פרסים, עיראקים, פלשתינאים. אנחנו ארץ של אלפי גלויות, אתה יודע, מר בוש, וכולם, כמובן, רצים לפגוש אותך אישית: רה"מ, ממש"ו, סגניו, השרים, חברי הכנסת, מנהיגינו הצעירים ומנהיגי הפלשתינאים המתונים והעולים מאתיופיה ו"אסירי ציון" בעבר. ברה"מ ואלופי צה"ל ונשי החברה ועתונאים וסתם סקרנים. וכל אחד רוצה רק לומר לך־מלה אחת או שתיים. כי אנחנו ארץ שבה או כולם או אף אחד. כראי שתזכור זאת, מר בוש.

ועכשיו אתה, לבטח, כבר מכיר את כל בעיותינו, על רגל מהירה אחת: את ה"לביא", יקר (לכם) אבל כראי (לנו), כנראה; את פרשת פולארד רדי, מספיק למרוח לנו את העצבים. בשביל מה זה טוב. בסדר. אז סעינו. סליחה) ואת פרשת פצצות המצרד (אתה רואה איך אתם עולים עליו בלי כל סיבה. אולי תגיד להם שיעשו קצת סדר במשרד המשפטים שלכם. אנחנו אצלנו עשינו סדר במשפטים. הבאנו לשם את שר התירות הכי טוב שיש לנו), ופרשת סחרי הנשק (ולכם אין הרפתקנים חסרי אחריות כאלה?), ועניני „קול אמריקה" והסיוע המבוקש והמעמד הרצוי של בעלת ברית רשמית, והתקצבות מקרנות הפיתוח המאוד המענקים, והזכיה במכרזים לאספקת ציוד לצבא האמריקאי ויהודי ברית המועצות והסכם טאבה והקשרים עם מובראק וחוסין וחסן ממארוקו והאיום הגלום באסאד והטרור. כל אלה רק כמה מן הבעיות הקשורות גם בכם. ועוד לא הזכרנו כלל את הבעיות הגדולות באמת – הכלכלה והרוטאציה והדתיים ופרשת השב"כ הרוטאציה והדתיים והשביתות המאיימות הרוטאציה והדתיים, תבין. אנחנו מדינה עם בעיות לא־רגילות, אך עם אפס סבלנות.

אבל, כבוד סגן הנשיא, עכשיו אתה מוכרח להודות, שאנחנו מנסים כל הזמן להתמודד עם הבעיות שלנו ולא נהסס לעשות גם את הבלתי אפשרי. תמיד היינו מדינה שהולכת נגד הזרם. אנחנו נתוקע חוק לשכר מינימום לעובד, מבלי שיהיה בחוק זה אפילו המינימום ההכרחי, לבד משמו. אנחנו נכיר בדרישותיהן הצודקות של האחיות ולא ניתן להן דבר, משום שכל דרישותיהן הנ"ל לא מתקבלות על הדעת. נאנחנו נחוקק חוק זכות, בגלגול עניים מתחסדות כלפי שמיא מחקיקה נגד גזענות ונקעקע את החלטותיהן של ועדות־חקירה משפטיות וממלכתיות. נחזן עבריינים משום שעשו את שעשו בכוונה יתרה ולמען העם והארץ המורגנה. נחזן אותם, לפעמים, גם בסרם נאשמו בעבירה כלשהי, ואם צריך, גם נהפוך רב־עבריין לרב־צדיק ונסוג כרות של מיזנו כ"פרצות מדאורייתא בראש חוצות" ואפילו אותם. זה אנחנו, אדוני סגן הנשיא ג'ורג' בוש. זה אנחנו, ידידיה ובעלי בריתה הנאמנים ביותר של ארצך. צאתך לשלום.

איתות סורי

מאת אורי שחר

הדרדרות ביחסי חוסיין־אש"ף ותגובתו המתונה של ערפאת לפסגת חסן־פרס מחייבות את סוריה לעודד גורמים פלשתינאים קיצוניים לפעולה

הודעתו האחרונה של סגן נשיא סוריה, חדאם, כי „רמת הגולן פתוחה עתה בפני כל מי שיצה לנהל מאבק מזוין נגד כוחות הכיבוש הישראלי" ראויה לתשומת לב, ועיון. פרסומה עשוי לסייע לנו בהערכת הקו הזה הסורית.

ציחוף אירועים מדיניים באזורנו הוא היא חייב את סוריה לרשום על תפנית אפשרית במדיניותה. שיחות פרס עם חסן מלך מרוקו הביאו לניתוק יחסי סוריה־מרוקו ביחסות סוריה. הסיכוי, ולו הקלוש ביותר, כי השיחות יאיצו את התהליך המדיני באזור מחייב את סוריה להבהיר כי גורל הסכסוך לא ייתרץ ללא השתתפותה הפעילה וללא תיאום מוקדם עמה. סוריה מבקשת להבהיר כי היא היא המובילה במאבק הבלתי מתפשר עם ישראל.

גם סיורובה של ישראל לאפשר ביקור של סגן נשיא ארה"ב בסוריה בסמיכות לביקורו בישראל, וכניעת ארצות־הברית ל„תכתיב" הישראלי, מתפרשת בסוריה כתמיכה עקבית של ממשל ארצות־הברית בנישתה של ישראל לפתרון הסכסוך הישראלי־ערבי. השבחים שמרעיפה ארה"ב על שמעון פרס ועל מאמצי ההידברות של ישראל עם מנהיגים ערביים – מנהיגי מדינות ערביות או מנהיגי ערביי השטחים – הם עדות ניצחות, לדעת הסורים, כי המגעים בין ארה"ב וסוריה הם חסרי משמעות. ישנה אמנם הכנה ביני ז, אך זו מצטמצמת בעיקר בפעילות הסורית בלבנון וב„התנערותה" של סוריה מן הטרור הבינלאומי. שיטת „המקל והגזר" פועלת. ארה"ב, בשתיקה רבת משמעות, מאפשרת את העמקת החדירה הסורית ללבנון, וסוריה גומלת בשותדה אשר החטופים האמריקאים. אבל לדעת סוריה, אין ארה"ב פועלת לפתרון הסכסוך הישראלי־סורי הישראלי־ערבי.

תגובתו המתונה של אסר ערפאת על פסגת פרס־חסן מחייבת את סוריה להוכיח לו כי המפתח לשלום או למלחמה במזרח התיכון נתון בידיה. ההודעה ברבר חופש הפעולה האליטה ברמת הגולן – מסרתה לא רק לחזק את הפלגים הקיצוניים באש"ף, אלא גם לשרת שני גורמים פלשתינאיים נוספים: ראשית, ליצור פיתוי לערפאת עצמו, בתקווה שתהליך ההתמתנות שלו ייפסק; שנית, להפיח תקווה בלב פלשתינאים קיצוניים באר"ישראל ולעודד אותם עלידי „תעמולת המעשי". המטרה היא לא רק למנעם משיתוף פעולה עם ישראל ועם חוסיין, אלא להגביר את תמיכתם באש"ף ואת התנגדותם לפלגיו הקיצוניים כדי לבצע פעולות טרור.

ההידרדרות ביחסי חוסיין־אש"ף ונסיונותיו האחרונים של המלך לפעול בשטחים מאלצים את סוריה לפעול בכל דרך כדי להפריע לתהליך זה. פתיחת שדה־קרב חדש ברמת הגולן, אליבא דסוריה, תקעקע מאליה ירדניזציה של הנושא הפלשתינאי.

מה שצריך לעניין את ישראל הוא אם אכן יש ממש בהודעה הסורית. האם סוריה מסוגלת לפעול כיום בשתי חזיתות, הלבנונית והישראלית, בעת ובעונה אחת? שקיעתה חסרת ההכלית של סוריה בכרוך הלבנוני מקטינה את האפשרות שסוריה תעז לפתוח מאמץ לאומי, כלכלי וצבאי בחזית שניה. ובמצבה הנוכחי, מתקבל על הדעת כי היא עצמה מעריכה שעליה לבחור באחת האפשרויות ולא בשתיהן יחדיו. האינטרס הסורי ארוך־הטווח בלבנון, בעיקר לנוכח עצימת העין הישראלית והאמריקאית – חיוני לסוריה יותר מן האינטרס שלה ברמת הגולן.

סביר, אם כן, להניח כי הצעד הסורי האחרון ברמז על אופציה לשינוי מדיניותה ולא על שינוי מדיניותה בפועל. לו רצתה לפעול, היתה עושה זאת בהפתעה – עלידי הזרדת חוליות פלשתינאיות לפגוע ברמת הגולן; עלידי ידי מעבר לגבול בידי פלשתינאים, או עלידי הזרדת אמצעי לחימה לדרוזים ברמת־הגולן והסתתם לפעולות טרור. אבל ישראל אינה יכולה להתעלם מן האפשרות שיזקתתם של מנהיגי סוריה ושגאתם לישראל תעכיבים על דעתם והם יחליטו לנקוט פעולה ישירה.

הנתונים עתה הם לרעת סוריה – הן במישור המדיני הן במישור הצבאי. סיכוי ההתקדמות במשא־ומתן הישראלי־מצרי גם הם לרוצץ לסוריה. מבחינה מדינית מכוון הצעד הסורי בעיקר כלפי המעצמות. סוריה אומרת, בעצם, לארה"ב כי עליה לחדול מתמיכתה ביזמות חסן, בהפשרת יחסי מצרים־ישראל, בנסיונות של חוסיין להגביר את השפעתו בשטחים, בסיכויי הרוטציה בישראל וכן להפסיק להעניק כספים אמריקאיים וארופאיים לערביי השטחים. אך יותר מכל מזהירה סוריה את ארה"ב לבל תתעלם מן הפצע הסורי הפתוח ברמת הגולן. כל פתרון באיזור יהיה אפשרי רק אם סוריה (וברה"מ) תשותף בו, ואם יכלול גם דיון בשאלת רמת הגולן.

ביחסי סוריה־ישראל, בטווח הקצר והבינוני, סכון איום לעימות צבאי. בטווח הארוך מסוכנת יותר הבעיה הפלשתינאית. עם זאת, נראה שדיה של ישראל בכולות ביכולתה ליזום שינויים מרחיקי לכת שיבטלו את הסכנה לעימות הצבאי בעתיד. מה שנותר לישראל לעשות מול סוריה הוא בערך מה שהיא עושה עכשיו, אך במשנה מרץ:

במישור המדיני: להמשיך לבודד את סוריה עלידי יחסת הדברות עם כל מנהיגי ערבי הבוכן להדברות.

להכשיר לקרוא לסוריה למשא־ומתן ישיר ודרצדדי ללא תנאים מוקדמים.

במישור הבסחרני־צבאי: לפעול בהתכוננות (כניין הכח ותורת הלחימה) ובכוננות (הערכות הכח ושגרת פעילותו) כאילו ההודעה הסורית מוכילה לעימות. אפשרי – בין בטרור ברמת־הגולן עלידי חוליות או מעבר לגבול סוריה, ובין בפעילות סורית ישירה מעבר לגבול או ברמת־הגולן (אם בטוחה – „פלשתינאי" ואם בגלוי ובמצהר).

חיזוי שתישכר אמינות ההדעה, ועל כן כל פעילות – ראוי שתיגרע בעוצמה בעודה באיבה. את מועד ההתמודדות עם סוריה יכולה ישראל להרחיק אם תגיח לסוריה להעמיק את מעורבותה בלבנון. הצפרדעים בבריכה הלבנונית יוכלו לגרום לטרוה כזאת שתוריד את המוטיבציה הסורית ליוזמה נוספת ברמת הגולן.

הדרדרות ביחסי חוסיין־אש"ף ותגובתו המתונה של ערפאת לפסגת חסן־פרס מחייבות את סוריה לעודד גורמים פלשתינאים קיצוניים לפעולה

לא רק למנעם משיתוף פעולה עם ישראל ועם חוסיין, אלא להגביר את תמיכתם באש"ף ואת התנגדותם לפלגיו הקיצוניים כדי לבצע פעולות טרור.

ההידרדרות ביחסי חוסיין־אש"ף ונסיונותיו האחרונים של המלך לפעול בשטחים מאלצים את סוריה לפעול בכל דרך כדי להפריע לתהליך זה. פתיחת שדה־קרב חדש ברמת הגולן, אליבא דסוריה, תקעקע מאליה ירדניזציה של הנושא הפלשתינאי.

מה שצריך לעניין את ישראל הוא אם אכן יש ממש בהודעה הסורית. האם סוריה מסוגלת לפעול כיום בשתי חזיתות, הלבנונית והישראלית, בעת ובעונה אחת? שקיעתה חסרת ההכלית של סוריה בכרוך הלבנוני מקטינה את האפשרות שסוריה תעז לפתוח מאמץ לאומי, כלכלי וצבאי בחזית שניה. ובמצבה הנוכחי, מתקבל על הדעת כי היא עצמה מעריכה שעליה לבחור באחת האפשרויות ולא בשתיהן יחדיו. האינטרס הסורי ארוך־הטווח בלבנון, בעיקר לנוכח עצימת העין הישראלית והאמריקאית – חיוני לסוריה יותר מן האינטרס שלה ברמת הגולן.

סביר, אם כן, להניח כי הצעד הסורי האחרון ברמז על אופציה לשינוי מדיניותה ולא על שינוי מדיניותה בפועל. לו רצתה לפעול, היתה עושה זאת בהפתעה – עלידי הזרדת חוליות פלשתינאיות לפגוע ברמת הגולן; עלידי ידי מעבר לגבול בידי פלשתינאים, או עלידי הזרדת אמצעי לחימה לדרוזים ברמת־הגולן והסתתם לפעולות טרור. אבל ישראל אינה יכולה

שם המשחק: אמינות

מאת יצחק טאוב

מן הפורסמות הוא שאפשר לנצח בוויכוח מילולי ולהיכשל „בשטח", בהגשמת נושאי הוויכוח. ניהול מדינה וניהול משק אינם בבחינת התנצחות שבה בעל הטענות המוצלחות־יותר הוא גם בעל ההשפעה הרבה יותר מכבר־הפה.

ממשרדי הממשלה מזהירים לציבור אינפורמציה, הבאה לחזק את הטיעון כי התוכנית הכלכלית מתקדמת במסלול המתוכנן ומה שנרמה לכמה צעקנים בסקטור העיסקי ובקרב הפוליטיקאים כסימני חולשה אינו אלא ביטוי לחולשת־דעת, קטנות־אמונה ורשעות להכעיס. כלומר, אנחנו לא מפרגנים לעצמנו.

אז מה יש – אומרים – אם השנה נוציא מאה וחמישים או מאתיים מיליון דולר נוספים על יבוא מותרות ומוצרים בני־קיימא, ועוד כמה מאות מיליונים על יבוא חומר־גלם להזנת הביקוש הפנימי הגואה וסכומים לא־ברורים (בגלל הברחות למיניהן) על גידול מספר היוצאים לחו"ל ב־40 אחוז? הרי זה הרבה רק בהשוואה לשפל של אשתקד. אמנם גם הייצוא הצטמצם קצת, אך בעצם רק האלקטרוניקה התיירות הן הסובלות ממשברים. חוץ מזה, אומרים לנו, חוץ מזה הכל בסדר. יתירה מזו, מחירי הנפט עדיין יורדים. השנה נחסוך אולי 700 מיליון דולר נוספים ולכן, בחשבון סופי, נטו, אולי מצבנו במט"ח אפילו ישתפר במקצת.

אשר למקורות המימון ה„מיני־נאות" הנוכחית, נוסף על גידול ההכנסה הריאלית בעקבות „גמר שחיקת השכר", גורמים ממשלתיים „יודעים", כי מקורות אלה נובעים מתחת לבלטות. כלומר, זה סכום־כסף שייגמר לאחר שיוציאו אותו על יבוא נוסף, על צריכה מוגברת ועל מיסים בבדים המוסלים על הייבוא. כלומר, קללת הביקוש הזו היא בבחינת ברכה סמויה – זיסול פוסנציאל פת"ם הבלטות.

טיעון זה, המואר באופטימיות־יתר, גם אם הוא כולו נכון, טומן בחובו סיכונים כבדים בטווח ארוך יותר. למשל, הנפט לא יזול עוד. אדרבא, קרוב לוודאי שמחירו יעלה קצת כאשר יוזג שיחור־משקל. כשם שהממשלה משוכנעת שכמות הדולרים שבידי הציבור, המזינה את הביקוש, היא סופית, כן משוכנע הציבור כי היתרות הגבוהות וההכנסות הגבוהות־מאוד מהחסכון במחירי חומר־הגלם ומהמענק המיוחד של האמריקאים סופיים עוד יותר, ואף־על־פי־כן הוא סבור שכדאי לנצל את הקוניונקטורה הזו ו„לעשות חיים". וכיוון שכבר היו דברים מעולם, ולא כל־כך מזמן היו, מתנהגים רבים כבר היום, ויתנהגו רבים עוד יותר מחר, אם התהליכים הללו יימשכו, לפי הציפיות האלה. מובן שזה יחמיר את האינפלציה או את מצב מאזן התשלומים או את שניהם גם יחד.

המסר שהממשלה משדרת לציבור למעשה בפעילותה הוא קוצר נשימה וציפיה לחידוש „חגיגת הטובים". אין זה משנה מה היא אומרת, חשוב מה היא עושה. המעשים הם המותירים את הרושם הסופי. אמינות הוא שם המשחק.

המסקנה: צריך לעודד אמון בהמשך יציבות המחירים, צריך להפגין בטחון בשליטה בתקציבים הציבוריים, צריך להשליך את היהב על שפעת מטבע־חוץ והכל יסתדר. ואת זה אומרים לעם כלכלנים רציניים, העוטים לפתע גלימת פסיכולוגים. לדידם, כאשר כולם „יאמינו" בהמשך המדיניות ובהמשך היציבות, ממילא יתנהגו כאן כמו בשוויץ, שם היציבות היא דבר־המובן־מאליו בהתנהגות הכלכלית של הסקטור העסקי והמשפחתי כאחד.

טענתי היא, שזה משחק יקר מדי בשביל המשק הישראלי, משחק הכרוך בבזבוז משאבים ובדחיית פתרונות, משחק הפוגע ביצואנים המסיקים במהירות מה כראי להם לעשות ומה לא כראי. עצות הכראיות שנותנים להם הפקידים והשרים, „היודעים יותר־טוב", נופלות על אוזניים עולות. אם תימשך מדיניות עידוד האמינות ואם ירצו שיימשך הייצוא, יצטרכו לתמוך בו. לזה יידרש מימון ואם יהיה מימון, או עודפי התקציב יגוזו. מעבירי מט"ח אחרים לארץ יתמרדו וידרשו „תוספת" או פשוט ישאירו את המט"ח בחו"ל ככל שיוכלו, עד שיפצו אותם. סופו של התהליך – פיחות במוקדם או במאוחר.

בקיצור, ספק אם הכל מסיקים אותן מסקנות מהנסיון לשלם במט"ח בער. הפגנת האמון של השלטונות ביציבות. מי שזוכר את שר האוצר יזרם ארידור ואת יועצו יקיר פלסנר, זוכר את תרגיל האמינות שלהם, שנשען על התיאוריה שרק אינפלציה של חמישה אחוזים בחודש היא מוצדקת. השניים היו מוכנים לשלם תמורת מימוש מטרה זו בשמירת רמת מחירי מט"ח ורמת מחירי המוצרים והשירותים שלממשלה יש שליטה בהם. הם קיוו שהמשק „יתרגל" למהלך ויאמין בנצחיות האינפלציה בת חמשת האחוזים. הציבור הסיק אז מסקנה הפוכה: „אכול ושתה כי מחר נמות". צעדי ארידור ופלסנר נידחנו לכישלון. הציפיות האלה חרצו את גורלם של ארידור־פלסנר. אחרי שנת שיכנוע ואבדן כמיליארד דולר, הם נשברו מול העם הקישות.

תחושתי עתה היא, שהיחסים ציבור־ממשלה־משק נמצאים באיזון עדין ואם המשלה לא תסיל את מלוא משקלה על כף ההחמרה והריסון, כדי שיאמינו לה עלי־פי התנהגותה ולא עלי־פי דיבורה – התוכנית הכלכלית הנוכחית תגוז, ככל קודמותיה מאז מלחמת יום־הכיפורים, ואת עוד בטרם צמיחה, עוד לפני השינוי המיוחל במבנה המשק.

השאלה המכרעת היא, אם שמעון פרס, סמוך לדוסטאציה, ואם יצחק שמיר לאחר הדוסטאציה, יהיו סולידיים ונחרצים דיים להמשיך בצעדים הלא־פופולאריים, תוך ששרון ולוי נושפים בעורפם.

ההגיונות מחייבת לומר, כי הסיכויים שביצוע התוכנית יימשך, הסיכויים שהתכנית תיעלם אם־אם מנגר עינינו – סיכויים אלה, במקרה הטוב, שקולים.

חגיגות הזמר העברי בערד

בימים ב' 1-2, ג'יח – ביום בתמוז תשמ"ו 4-5.8.86, 48 שעות של שיחה בערד.
3,000 מבקרים זמרים, נגנים, חבורות זמר ומחולנים, 191 מופעים ואירועים

לשיר בערד – תוכנית ארועים

יום ב' 4.8.86

11.00 – 3.00:
קיית האמנים, כתובים 3, 2, 1, היכל הנגרים, מועצת הנקעלים, אורנן, מפי – מחוני הבחורות זמר: הדוה הנאה, הוה, ביצים, הנה הנכנס, שיר לי, איזהו, לידה, סיגליות, צוות לעברין, רעות, נעמה, מנה אשר, בנות בנות, מנוגות, אדם לאדם, מריינים, פינה בעמק, זמר לך, מקהלת ערד, הזוגב, ערשמר, מדדות ועוד.

12.00 – 04.00 – במועצת הנקעלים:
הפקות מנחרים ומחולנים – נתן אלתמן, רחל ספיראי, אהוד מנור, חיים חפר, נתן יונתן, הנבחרת אבי אתנר ומשה דן, דני רחום ונתן סה, חני ליבנה, אריק בבר, רון הדרשן, ליאור יגיר, שאול בדולין הבחורות זמר – רשת הכוכבים, רבנים, ביצים, נתניה.
עריכה: אריק בבר הנעמה עגת הדיבה.

14.00 – 16.00 כ־20.00 – 01.00 – רוק ישראלי – בריכת הנחיה:
לוקח כלם בריכה, ביצים, אבן פינה, גלילסיה, סתיו, מי הימן, קורין אלאל, מיקי גבריאלוב, דני רחום ונתן סה, מ.ע.ב. ופר. מנחה: אבי אתנר.

18.00 – בביבה – סקס פתיחת הפסטיבל:
בהשתתפות: ראש המועצה, מקהלות ערד וחבורות זמר, חצוצרים, הפרות בלונים ועפיפונים, זמר אורה – מיקי גבריאלוב, הדקה המונית – בהנחיית ד"ר דן רחון ובליווי יוסי לב ותזמורתו.

18.30 – „מיני פסטיבל" – בבריכת הנחיה:
בהשתתפות: מקהלות רפי פסוחון, דני רחום ונתן סה, כלם בריכה, מי הימן ולוקחה, איילת בוסני, דני ליסני ולוקחה אורחת – לוקחת הנולל.
הנחיה: אבי אתנר. מחיר כניסה: 4.- ש"ח.

20.00 – 24.00 – „מופע המתנ"סים בישראל" – באיצטדיון (מופע עקב לחבר חיים בשריג)
בהשתתפות: משקלת עקב של 700 איש בביצוע מוסקה שלה, 30 אקורדיונסטים – ביצוע גיל אלמגן, לוקח המחול אילת, לוקחת מתנ"סים בכל הארץ, ומלונים. הנחה וחברי קישור דר' בריחנו.

כ־22.00 ועד חצות: מופעים רצופים של הנחיות ולוקחת מוגל של המתנ"סים.

22.00 – 24.00 – באולם אורנן – „פסטיבל הזמר הנעורות":
בהשתתפות הבחורות הזמר: שיר לי, אדם לאדם, מנה אשר, נעמה, איזהוסים, הנה, פינה בעמק, הדוה הנאה, ומעמד אורה – צוות המופע „שרים עד כאן" ולוקחת הנולל.
הכניסה בתשלום.

24.00 – 04.00 – באורנן – „כוכבים עד בוקר": בהשתתפות הכרם חדש
ובמתנ"ס 1 – „פנים ותרשות לתוך הבוקר": מופע רצוף של שרים ורקדים ורשים.
שירים בצורותא על הרשאה: בכתים מרים – מי אור הבוקר. לאחרי הפסטיבל ולמשתתפיו.

16.30 – 3.00 – במאהל הבדואי – „פעמי המדרה":
מופע זמר מחדר בהשתתפות: „הבריחה הבבעית", לוקחת ומחולנים.

יום ג' 5.8.86

10.00 – 20.00 – מועצת הפועלים ומתנ"ס 3 – „הנדעה למשורד ולחמלילן":
הפקות שירי אלינרון, רחל ספיראי, אהוד מנור, חיים חפר, נתן יונתן ומופעי הרים מחדים בהשתתפות: חני ליבנה, אריק בבר, ליאור יגיר, שאול בדולין, מיכו קבילה, עגת לבנון, משה דן הנה רחון, דני רחום, ביצים, מחיר מלוח, מני מלוח ועוד.
עריכה: אריק בבר הנעמה עגת הדיבה.

11.00 – 20.30 – ערדון, היכל הנגרים, מתנ"ס 3, 2, 1. קיית האמנים:
מופעי הבחורות הזמר: בנות בנות, סיגליות, קולות הגליל, קולות הנחלה, אשקלון, ביגון עגיל, עין הנגרים, אקרבה, עין שמר, שדה.

10.00 – 21.00 – רוק ישראלי – בהנחיית אבי אתנר – בבריכת הנחיה:
בהשתתפות: גיל שכן, אבן פינה, מני בנר, קורין אלאל, מי הימן, מיקי גבריאלוב, דני ליסני ועוד.

20.30 – 22.30 – „ערב סיום מרכזי – נגב הנרבר" – באמפיתיאטרון:
מקהלת עגב – 700 איש בביצוע של גיל אלינרון, אקורדיונסטים, תזמורות, הבחורות זמר, מחול, מלונים ועוד.

19.00 – 20.30 – מאהל בדואי: „הדריכה הבבעית" ועוד.

22.00 – בבריכה מופע רוק מרכזי:
הנדרת הבין, שלמה גרוניך, שם טוב לוי, „ביחד ולחוד".
כניסה בתשלום. המחיר –10 ש"ח.

24.00 – פבליק לנשמרים: להקת „ישפר מפיר".

ארועי אמנות – בשני ימי הפסטיבל
במרתאון ערד – „באור הנשמר" – אליהו בת הדוה שבים.
היאמרון עקמתון – לילדים ולהוריהם: „עליזה בארץ הבלהות" 09.00–13.00 – 16.00–20.00
בית הבה קלמנ אדון. כניסה בתשלום –6 ש"ח.

11.00 – 20.00 – רובע אבישור, קרית אמנים, מרכז מסחרי, מתנ"ס אגוי הנוער:
מופע אמנות: „שרים הם גם פשרי" – רחון פולק וקבוצת שדה, „בקבוצה עיר 86" – פיסול חצות + „בריכה אמנות" – מחזות של 3 הרחוקי – קבת שן, „לשף כמו בשרי" – מרגנ עפרונים – מרגנות רבים ת"א, הפיכה בלתיה.
ועוד מאורגנת הצוגת אמנה של משפטית בקרית האמנים ב־4.8.86 בשעה 21.00.

בילדים ומחורים מחורבים – להבות הריחוד ב־3.8.86 בבוקר. מחיר –5 ש"ח.
ובשבת מוקדמת בלסת הנידחת מול המנ"ס.

הפעולה לפסטיבל ומחילים מאדנים מתל־אביב על יד דן יהרשר – פרטים בשאדים בכל הארץ.

ניהול אמנותי: נחום בחציה וחיים ביטון: אלה אלתרמן בהל כללי: דני מעיין תפאורה: איתן לוי, מאירה שמי ומיה הילבי. הפקה: מועצה מקומית המתנים ערד. ועוד אמנותיה: גיל אלתרמן, הבייי קלהנבר, יואל רקב, דיר דן רחון.
בסיוע: משרד הנוכר והתרבות

מכתבים למערכת דבר

ובכל זאת: הפרדת הדת

זה זמן רב מתריעים איטים רבים בכל כלי התקשורת, כי כוס הפורענות של הכפיה הדתית מלאה על גדותיה, וכי הציבור החילוני עומד על סף מרד. אך הדברים נפלו על אוזניים ערלות של פוליטיקאים ציניים הדבוקים אל כסאותיהם, הרואים בכס השלטון את ירושת סבתם, ומשום כך אינם מסוגלים לקרוא את הכתובת על הקיר האומרת ש„נשבר" לציבור החילוני מויתורים מפלגים של ממשלות ישראל למפלגות המיעוט הדתיות ע"ח הצרת זכויותיהם ואורח־חייהם של אזרחי המדינה החילוניים.

מה שברור הוא, שהגיעו בים עד נפש ועתה הזמן לערוך רוויזיה מקיפה בכל מכלול עיוותי התחיקה הדתית היורדת לחיי האזרח ופוגעת בזכויות הפרט. תחיקה זו חורגת הרחק מהסכם ה„סטטוס קוו" המקורי שעליו חתומים בן־גוריון, הרב פישמן וראנק גרינברג, אשר בו מתחייבים החתומים שבמידת האפשר יסרור יחס של כבוד לרגשות הדתיות של הציבור הדתי, מובטח בו כי יום המנוחה הרשמי במדינת ישראל יהיה יום השבת, ושמשרדים המנוהלים על ידי הממשלה ינהגו ע"פ דיני הכשרות, ושייעשה כל מה שאפשר בתחום דיני האישות למנוע חלוקת בית ישראל לשניים.

המכריעה ככל ההצהרות הללו היא ההכרזה המפורסת, שהסידורים החוקתיים של המדינה ייקבעו עפ"י רצון אזרחיה, כלומר, לפי רצון הרוב החילוני המכריע במדינת ישראל. רעיון ריבונותו של העם המופעלת על ידי הכנסת הוא יסוד להסדרים החוקתיים במדינה, ובית הדין העליון פסק, כי „ישראל אינה מדינה תיאוקרטית, כי לא הדת מסדירה בה את חיי האורח אלא החוק" (בג"ץ 72/62).

משרבותו הבלתי נסבלת של הכיעס הדתי במערכת השלטון במדינה, למרות התנכרותם לחוקים ולמוסדות השלטון, היא עיוות בלתי־נסבל שחייב לבוא על תיקנו. מעורבות זו שיגרה לבלי הכר את הסכם ה„סטטוס קוו" באמצעות סחטנות פוליטית שאינה יודעת שובעה, הנשענת על שיטת בחירות שאכד עליה כלה.

התובענות הדתית בהציבור החילוני לחזור למסגרות חיים של תקופת האבן משגיחה אותם על הציבור החילוני במדינת ישראל ובעולם כולו וגורמת שנאה גם לדת שבאילה הם שליחיה. הפנאטיות הדתית שהיא לחם־חוקם של בני הציבור הדתי אינה מותירה כל מקום לדרישה עימם, ומשום כך אין פתרון לסכר החילוני־דתי אלא בהתבדלות זה מזה.

הממשלה חייבת להגיע להכרה הברורה, שיש להפריד מידית את הדת מהמדינה, באשר עירוב זה הוא שעשנו של בית בשאינו מינו, וסדרי מינהל תקין שהיו צפויים, אכן מתמוטטים לנגד עינינו. דברי הכיבוסין ההסיסמאות הנבובות הנשמעות מחוגי הממשלה אין להם שום כיסוי בשטח, והאימפרוביזציה השלטונית מזמינה מעשי אלימות ההולכים ומחריפים מקבוצות השוליים שבשני המחנות אשר יחזרו לפינותיהם רק לנוכח נחישות מעשה מצד הנהגת המדינה הסומנת ראשה בחזל לעת־עתה.

הפרדת הדת מהמדינה הכרה בזכויות מלאות של הציבור הריפורמי שהוא רוב מניינה של יהדות ארה"ב, תשנה את המצב ביסודו בישראל, תיצור מוטיבציה לעליה המונית מארה"ב ותביא להתבדלותם של ההוגים החרדיים ממחנה בית ישראל הציוני ותסיר מעלינו אדות הכפיה הדתית ואולי יגשרו החרדים את בשאלת שר הפנים פרץ לחיות בבורו־פארק במקום להעכיר את היינו בישראל, כה רק הציבור הציוני מקריב את חייו לשם קיומה והגנתה.

שושנה כהן
תל־אביב

1986—1936

יובל שנים לתחילת המאורעות בתרצ"ו וכן לראשית הרדיו העברי בא"י – „קול ירושלים".

בימים ההם, כאשר הרדיו הודיע על חללים שנפלו, חס כל איש ביישוב שאין זו סתם כרוניקה, „חדשות" שאחריהן אפשר לעבור לסדר־היום ולהאזין לתכניות השיגרתיות ולהסיח את הדעת מאבל הכללי על המתים המוטלים לפנינו.

הרדיו נתן ביטוי להרגשה כללית זו, ביטל מיד את התכניות הקבועות, שהוחלפו בתכניות מתאימות של בוסיקת־אבל וכו'. וכך אכן הספיע „קול ירושלים" על חיזוק הטולידריות של „כל ישראל ערבין זה בזה" בכל שדרות העם הנוער.

היום, מוריעים לעמנו הקטן היושב בציון על שני לוחמים צעירים שנפלו ושבעה שנפצעו בקרב על שמירת שלומם של הכוח אורחינו, סף, אסה וחקן, ובגמר ה„הדשות" עוברים בדרגע לתכניות הבידור וקל־קלוקל. עסקים כרגיל.

אף „גלי צה"ל" ככל ה„גלים". ובושה אין.

י. אשל
בת־חן

מה שקדם לצה"ל

תוך ויכוח עם עמי ליבנה, כותב ישראל פולישצוק, במכתבו: „קודם כל המדינה" („דבר" 8.7) דברים שאמנם אני מודה איתם, אלא שבלהיטותו להשתמש בגיב לשון יפה הוא כותב על בן־גוריון בין היתר: „...בונה ומקים צבא הגנה לישראל, 'צבא העם' יש מאין" (ההדגשה שלי, ש.א.).

האומנם צה"ל קם יש מאין? אני בטוח, שגם פולישצוק יודע שלפני הקמת צה"ל היה קיים „מה שהוא". אני בטוח, שגם פולישצוק היה עם אלה שהיו את ה„מה שהוא" הזה, אשר הפך להיות צבא הגנה לישראל. חוסכני שייזכר בהתרגשותו כשפורסמה „פקודת היום" מיום 29.5.48, בחתימת בן־גוריון כראש הממשלה ושר הביטחון, הפקודה הפותחת במלים: עם הקמת מדינת ישראל יצאה „ההגנה" ממחתרת והפכה לצבא סדיר.

צבא הגנה לישראל, הצבא של מדינת ישראל, הוא הוא אשר קודם, עד הקמת המדינה, היה „ההגנה" – הצבא של „המדינה בדרך".

ש. אפרים
תל־אביב

לקחת דוגמה מקייטנת חב"ד

המיבצע השנתי של חב"ד – קייטנה בת שבוע ליתומי צה"ל, הכנסתם המשותפת בעול תורה ומצוות – יכול ללמד לקח כל חברה אידיאלסטית כיצד לגמול לאלה שאנו חבים להם את היינו וקיומנו.

עבתי לסתי התנועות הקיבוציות: החק"ם והקבה"א, לאמץ לעצמן דרך חינוכית זו, ומאחר שגיל מצוות הוא גם גיל הכנסתם של צעירי החברה בברית ערכית, שתזמנה במסותף ערכת קייטנות ציונות לילדים אלה, מלה יתומי הב"ד, וגם לאלמנותיה של תנועה זו, ברוכת הילדים, בנושאים כגון: ערכי העבודה, היסטוריה יהודית בעת החדשה, כולל ציונות; תרבות יהודית ושל יהודים במאה העשרים; מדע ואמנות בחברה המעופשת; וכמובן – על השיורית, סובלנות ופלורליזם, ואחוות־עמים.

אין כל קשר לדאוג לכשרות המזון ולשמירה על אורח־חיים דתי באותן קייטנות. מידת נכונותם של אנשי חב"ד לשלוח אליהן את ילדיהם ונשיהם תשמש אינדיקציה טובה לכנותם בתביעה ליחסים הדדיים של הבנה בין שני חלקי העם. סירוב מצידם לחשיפת ילדיהם להדבותנו, לערכינו ולאורחות חיינו, היא סיבה מספקת בהחלט לסירוב דומה מצידנו, לחשיפת ילדינו לדרך חייהם.

מספרם של יתומי חב"ד ואלמנותיה של תנועה זו, בהשוואה ליתומי הציבור הנפטרי הדתי־ציוני, שמטו אינדיקציה לתרומתם הממשית – יחסית לחלקם המספרי באוכלוסיה – להגנת העם והמדינה, ולפיכך אף לזכותם הכוסרית לשמש פטרונים לילדינו ולאלמנותינו.

ד"ר צופיה מלר
אוניברסיטת בן־גוריון

לאמץ פתרונות שנות ה־80 במוסיקה

תגיגה של ממש היתה בארץ – פוגורליץ ומורתו־רעייתו קוראזה הגיעו לתת קונצרטים. קנינו כרטיסים, אבל לא את היקרים ביותר, כך שלא ישבנו ליד מבקרי המוסיקה (קרוב ובאמצע). אנחנו רק סטודנטים, כך שהתכוננו לראות את פוגורליץ מנגן לא כל כך מקרוב. איתרע מזלנו ובטורה מס' 1 היה מקום פנוי, מצד שמאל לפסנתר.

על המוסיקה ששמענו דיברו המבקרים בהתלהבות אכל על מה שאנחנו ראינו ארוזות לכם אני, ולא בהתלהבות: את הכב של פוגורליץ, את כפות רגליו דורכות ומרפות מהפולים, את יד ימינו מנחיתה ומלטפת חליפות את הקלידים וכשהרחיק לכת – גם את שמאלו. כן, שכחתי את שערו החלק והיפה. אם היינו ישבים בגזחטרה הימנית, לפי המקומות המסומנים בכרטיסנו, היינו רואים פסנתר ובדאדם יושב ליד. ספק אם היינו מזהים בו את פוגורליץ הגדול. מכל המקשות הדחוקים היינו שומעים קצת מוסיקה והרבה הרבה שיעולים ושאר רעשים שבני־אדם עושים.

לא הייתי יורדת כך לפרטים לולא חשבתי שאפשר לתאר את המצב. הקידמה הביאה לנו מצלמות וידיאו ומסכים ענקיים ובכל מופע רוק שגרתי יכול הצופה לראות בקלות ולפרטי פרטים את האמן שלמענו טרח ובא, ולא חשוב היכן יושב או יעמוד: היכל התרבות אינו אולם שנועד למופע של פסנתר בודד – הוא הולך לאיבוד בחלל הגדול, ובעידן הטלוויזיה כבר התרגלנו לראות קונצרטים מקרוב – את המנצח, את הפסנתרן, את הנבלן, ומי לא. כך שכותב לנו לשבת בבית – גם נראה טוב יותר וגם נשמע טוב יותר. אלם בכל זאת אנו הולכים להופעה היה, משמע אנחנו רוצים יותר ממה שיש לנו בבית ולא פחות.

כשאני חושבת על קונצרט שבו אוכל לראות את המנצח כאילו ישבתי על הבמה מאחור, ואת התזמורת כאילו ישבתי באולם ואת כלי ההקשה, גם בהיותי יושבת קרוב אני בעשית קצת רוח – נו, מתי יגלו בעלי ההיכל רצון טוב ויאמצו את פתרונות שנות ה־80 לשירות המוסיקה?

ובאותו עניין – השיעור לדוגמה שנתנה הגב' קוראזה באולם „צוותא". גם בו מוצב הפסנתר באותו מצב מתסכל – מאונך לשורות הקהל ובמרכז הבמה – ושרק מי שיושב באמצע הגוש המרכזי זוכה בכל הקופה. אולם הפעם גם זה לא עזר. המורה הדגולה הרגישה כמו בבית: נעמדה עם הגב אל הקהל, דיברה בשקט ובפרטיות אל התלמיד ואת הדגמותיה לתיקון נגינתו (ובשביל הדגמות אלה באנו) הראתה לו כשגופה מסתיר את מה שיהיה מראות. גם כאן הרגשנו מרוחים וגם כאן מצלמת וידיאו ומסך גדול היו נותנים לנו את כל שוויו של הכרטיס שקינינו.

רונית זיו
גבעתיים

אובדן הבושה כנורמה חדשה

עוזי ברעם יודע, כנראה, מה שהוא אומר. הוא מבטיח שמודעי לא יהיה עוד שר בממשלת האחדות עד סוף הקדנציה. יש לו ביטוח משכנע: חברי הכנסת של מפלגת העבודה יוכלו למנוע משמיר להיות ראש ממשלה אם יתעקש לכלול את מורעי בממשלתו.

חבל שעוזי ברעם לא הבהיר לעם היושב בציון שחבריו יכולים למנוע משמיר את ראשות הממשלה, אם לא יאלץ את חבריו לזחול „על ארבע" ממשרדי הקריה אל משכן המפלגה... ברח' הירקון 110. זה יכול להיחשב תנאי נוסף למי שמאמין שאיומים והתנשאות והשפלת יריב פוליטי הם חלק מכללי המשחק.

מוזר, שעוזי ברעם לא הוש עד כמה מסוכנים דבריו. הוא רוצה לפגוע לא רק בפרדיגטיבה של ראש ממשלה למנות שדיו (ומדובר ממפלגתו שלו!) אלא להפוך זאת תנאי לקיום הסכם שהוא כבר חתום עליו (הסכם הרוטציה).

מדברים על שלטון החוק וכיבוד החוק. למערך יש, כנראה, קוד התנהגות משלו. סימו לב להתבטאויות שרי המערך כלפי שמיר, כלפי מודעי.

סליחה, חברים, לא איבדתם במקרה את הבושה?

הרצל ובלפור חקק
מבשרת ציון

הערות לביקורת

לביקורתו של יגאל משיח על „2 אצבעות מצידון" („דבר" השבוע 20.6.86) עלי להעיר:

1) הסרט „2 אצבעות מצידון" הוא סרט אנטי מלחמתי חריף, חד וחלק, ואין מקום להתכחש בקביעה זו. התעמולה היחידה בסרט לטובת צה"ל היא בהפקתו ובהצגתו לקהל.

2) תמוה כיצד לאדם סביר זמן פנוי לנפח ביקורת ל־2000 מלה, ביקורת שהיא רוויה בכל הפגמים שהמבקר מונה בסרט: קלישאות, חיקוי, דידיות, תעמולה.

3) מטיח צודק שבחירת סרט לייצוג בקאן אינה מתבצעת לפי קריטריונים דמוקרטיים. הוא הדין לגבי צורת בחירתו של אדם להיות מבקר סרטים. גם בעניין זה לא נוטשת הדמוקרטיה אותי פסנות.

4) בנעורי חשבתי ש„שמאל" הוא תמיד חכם וצודק ובכן, לא תמיד.

נ. צרינצר
תל־אביב

לאמץ פתרונות שנות ה־80 במוסיקה

תגיגה של ממש היתה בארץ – פוגורליץ ומורתו־רעייתו קוראזה הגיעו לתת קונצרטים. קנינו כרטיסים, אבל לא את היקרים ביותר, כך שלא ישבנו ליד מבקרי המוסיקה (קרוב ובאמצע). אנחנו רק סטודנטים, כך שהתכוננו לראות את פוגורליץ מנגן לא כל כך מקרוב. איתרע מזלנו ובטורה מס' 1 היה מקום פנוי, מצד שמאל לפסנתר.

על המוסיקה ששמענו דיברו המבקרים בהתלהבות אכל על מה שאנחנו ראינו ארוזות לכם אני, ולא בהתלהבות: את הכב של פוגורליץ, את כפות רגליו דורכות ומרפות מהפולים, את יד ימינו מנחיתה ומלטפת חליפות את הקלידים וכשהרחיק לכת – גם את שמאלו. כן, שכחתי את שערו החלק והיפה. אם היינו ישבים בגזחטרה הימנית, לפי המקומות המסומנים בכרטיסנו, היינו רואים פסנתר ובדאדם יושב ליד. ספק אם היינו מזהים בו את פוגורליץ הגדול. מכל המקשות הדחוקים היינו שומעים קצת מוסיקה והרבה הרבה שיעולים ושאר רעשים שבני־אדם עושים.

לא הייתי יורדת כך לפרטים לולא חשבתי שאפשר לתאר את המצב. הקידמה הביאה לנו מצלמות וידיאו ומסכים ענקיים ובכל מופע רוק שגרתי יכול הצופה לראות בקלות ולפרטי פרטים את האמן שלמענו טרח ובא, ולא חשוב היכן יושב או יעמוד: היכל התרבות אינו אולם שנועד למופע של פסנתר בודד – הוא הולך לאיבוד בחלל הגדול, ובעידן הטלוויזיה כבר התרגלנו לראות קונצרטים מקרוב – את המנצח, את הפסנתרן, את הנבלן, ומי לא. כך שכותב לנו לשבת בבית – גם נראה טוב יותר וגם נשמע טוב יותר. אלם בכל זאת אנו הולכים להופעה היה, משמע אנחנו רוצים יותר ממה שיש לנו בבית ולא פחות.

רונית זיו
גבעתיים

טלוויזיה

5.30 „קיר וידאו" – שם הפרק: „בשני ראשים, לא ביום ולא בלילה".
6.00 „שני, אמי והשכן ממולי" – שם הפרק: „שידת חייהם לא נרמה", חלק א.
6.25 „ספוקי של מקבר" – מבט אל גילה ועבדה המקראי.
6.30 קיצור חדשות (ערבית).
6.32 „ירוקה מקבר" – נישואין לפי צורה (תרגום לעברית).
6.45 הידרשים המצאה – בישראל: תגובה עיוורת, מערכת מכנית־אלקטרונית לבדיקת דיוק פעולת האדם כאשר אין הוא רואה את ידיו בפעולה: רפת ממחשבת: אולהרה סאונד חדיש, מכשיר על־שמע, המאפשר קבלת תמונה ברורה, לרבות הפרטים הזעירים ביותר בגוף האדם, המיועד לצילום בזמן הריון, לאבחון גידולים ברחם ואף לאביחת בציות מן הרחם (תרגום לעברית).
7.00 מפגש – ריון בעניני השעה (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „הפלא ופלא" – סדרה אמריקאית המציגה מבצעי ראווה מיוחדים במינם.
8.45 לקראת סידור.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 העדרה – „הגבול האחרון" (2 פרקים): סרט תעודה אנגלי על ההשפעות הרסניות של השמדת היערות הטרופיים בעולם על האדם ועל סביבתם. הסרט צולם ביערות של רונדוניה באזור הג'ונגלים של האמזונס שבברזיל, והוא מתאר את המקרה המרגי שאירע בשנת צילומי הסרט, חטיפת בנו של אחד המתיישבים בקרחות היער בידי אנשי שבט אינדיאני, כנקמה על הפלישה לשטחיהם. במאי הסרט אדריאן קאוול זכה בפרס על סרט זה.
10.10 בתוב בעיתון – ביקורת העיתונים בישראל. מגיש מאיר שלו.
10.25 „יצרדברים" – פרק אחרון.
11.25 חדשות.

טלוויזיה לימודית

09.00 שעת כושר.
09.10 קסם קסמו גלגלים.
09.35 דון קיחוט איש לאבאנטה: סידרת אנימציה – בהשגים של 39 פרקים נאמנה לביקור הקלאסי. בפרק הראשון דון קיחוט מרבה לקרא ספרים על אבירים ומסעותיהם. הוא משפע מאוד מהספרים ומחליט להיות אביר נודד ולהקים את עזוזתו השלם.
10.00 מחפשי המכמנה: סדרה בטכסים עליפי סיפה של אדת בכנים, על ילדי בשמחת באסכבל הנמנים למצוא המסמן כדי לשפר את מצבה הכלכלי של המשפחה.
10.30 פיצוחים שידור חוזר.
2.00 שעת כושר.
2.10 היסודות, 3000 קופים וכמים: סרט על אודות חייהם של קופי המקף הזרים ביפן, בעלי כושר הסתגלות ותפיסה מהירה ביותר.
2.35 רבבה הזמנתה: סרט אנימציה.
3.00 מאו מאו: חדר הבר המסמרר.
3.25 „אמריקה" – מצאתי, על המצאת בחשב הבית. הטלוויזיה הזעירה המסמסון תביב הנוחר.
4.00 הזה הזה.
5.00 שיר הדש. מנחה דן טרגילת.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 דבוראק: קטעים בתוך „הסריטה האמריקאית": דיסק: מחולות סלוידה: ליסט: כרש וקצר.
07.30 שחרית מוסיקלית – הסיר: „מנסיה לדיסנס", הדבר־ערר: סיטה בפה בהכסה כני ערים ג. נדמן, מצו – סופאן ג. פרסון, פסנטרנ מדן ברה ואראבאיות על הסיר „מעבות ספרד" (ת. הוליבר, אבוב ב. דאקוסה, צ'בלוו: בכמהכן: רומנסה סב. 2, אופ. 50 ו. סיק בנוד / סיבס. פראנ - ו. סמטאיקנ תאלים 3 מוסטוה נמסה קינגס קולנ סקיסנרדיג / ר. וילקוקסנ שמיכה אלניה אופ. 24: מוחה וזנרה ריליסב מחל חיים בן – חיים נוקסוקה והדי: שלושה קטעים בתוך „אמידה".
09.30 קונצרט בוקר – מאה שנה לומנו של מרגן ליסט – סימפונית רונסה ותנ. שוריין הבערבית . ת. לופס קוכנסנ קונצרטו מס. 1 לפסנתר ותזמורת (ל. שין קון / הנ. בוסכון ס. אזהאוה)
12.05 מאוצר הסרטים – הפילהרמונית הבריטית הצעירה / ב. מיטקי, צ'לו – צ'ימרסן קונצ'רטו לכלי־קשת (1948): הידון: קונצ'רטו לצ'לו ותזמורת בדו מג'ור: יוסף טלו: „מראות" לכלי־קשת.
13.00 קונצרט צהריים – הידון: סימפוניה מס. 87 כלה מג'ור הסינפוניית מבורגנות / ר. תומסה: הפסטיבלסה קונצ'רטו בדה מג'ור לחליל ותזמורת וב. לרייה / הקאה. של מינגן / ה. שכולאיר"ן ויאבסקי שני קטעים אטודים, אופ. 18 לכנור וחילה מס. 1 מול מינור, בס. 2 במר־מול מג'ור ו. פרלמן פ. טיקרנן מוסיקה: סכיריה בפה מג'ור לכלי־קשת וכלי־נשיפה ורביעיה קלרינט ואורחים.
15.05 בכנסים מוסיקליים.
16.00 אתנתרא – כשידור חוזר יחון ויבנרילר. מריטון מיכאל בוטולבסקי. סטגתר מיכל גדנ. קראה. ברהמס: „מגלונה הפר", אופ. 33.
17.30 קונצרט מנחה – כרובינו: הפתיחה „אנקראון" (הפיל. של רנה ק. מינסינגרנ ברהמס: שטיית כליקסת בסיבבול מג'ור, אופ. 18 ורביעית קלינלנ פ. צוקרמן ב. גרינהאוס: שובאן הדמוסקה אופ. 20 לפסנתר
20.05 ערב בוב – א. סקרלסי: סימפוניה מס. 2 בדה מג'ור, להצצרנה, חליל וכלי־קשת ואר מוזיק" + סולנים ג. ריולדי: קונצ'רטו בלה מינור לשני כנורות ותזמורת, אופ. 3 מס. 8 וא. שטרן +פ. צוקרמן הקאמ. של בנסרפלד.
20.30 קונצרט – מהאלה חבשה שיר: ריקרט ע. פיטרריסקאו. בריטן ד. ברנבוים, פסנתר: בוצרנה: קונצ'רטו מס. 20 בדה מינור לפסנתר ותזמורת.
22.30 אנתולוגיה קטנה לשירה – משירת איכיליה בתיזמנגנו, מונטלה וסבא עם דן צלקה (ש.ש.).
23.00 „דור ההמ" – אנשים גדולים בהקלטות היסטוריות.

רשת א'

11.30 הסכלה ודעת לכל – „על ספרות ילדים": מגיעים לקראה.
12.05 שירים שהחרים.
14.06 תכניות לילדים – „טוב לכמוכי": „אלה תולדות פילי מאת אמיה בדיולי.
14.45 „חתול בשק".
15.25 עזריה אלון מספר על נוף הארץ (ש.ש.).
15.30 קתדרה – פרופ' גבי שפר, „דמוקרטיה השתתפותית".
16.05 צוות המודרתדמיכון.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – צרפתית לתקרים המוד מס' 39 (שנה).
19.05 שעה בתיא.
22.05 „לכל אדם מוכר".

רשת ב'

18.06 יש שאלות.
18.51 הדים בסמרה.
19.35 הסמע בכנסת.
20.05 „שורשים" – לענני עדות ופולקלור.
22.05 „בטקים ושקרים" – מעיד „שלוח הסבנ".
23.05 „כיתנו לבין עצמנו".

רשת ג'

18.06 קול בר.
20.05 מופע בכנסת.
22.05 „גימל חי" – שיחור חי מהלונה גל" בחוף גולן.
00.10 משלנו.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה כשהרדיו: עליתם ונפילתם של מסכרים צבאיים באמריקה הלטינית. לקראת יום הזכרון. מרצה דר' ארי קאופמן.
16.05 ארבע אחרי הצהרים.
17.50 יזמן ספרים.
18.05 „שעה קלה על כלכלה".
18.40 משדר הלהקות הצבאיות.
23.55 „שיחות חצות" – עם הסיסלוג פרופ' יצחק לוין.
00.05 „ישראל בלילה".

בתי קולנוע

תל־אביב

אפתר:
שוטו של מקצוע 9.40 ,7.30 ,5
אדיר: אהבה מטורפת 9.30 ,7.30 ,5
אלנבי: חלף עם הרוח 8.15 ,4.30
בזיכרון: רכבת אל המוות 5.00 ,7.15 ,9.30
בוריקס בר 51 9.45 ,7.45 ,5
בת: צבע ארגמן 9.15 ,6.15 ,3.15
דיזנגוף 1: נשיקת אשת העכביש 11 ,1.30 ,4.45 ,7.40 ,9.45
דיזנגוף 2: 3 רוחקים תיתוק 11 ,1.30 ,4.45 ,7.20 ,9.45
דיזנגוף 3: זאב בציר 11 ,1.30 ,4.45 ,7.20 ,9.40
דקל: קרמה קיד II 9.30 ,7.15 ,5
היי־פאראק: גילה אורגסן 8.00
מערק אלטני 10.00
חצות סרט סקס
הדר: הקרב על הוודעי 9.30 ,7.30 ,5
בית לסיק: לא מאחר לאהוב 11.15
חן 1: ב"ס לשוטרים מתקדמים 9.50 ,7.50 ,5.50
חן 2: שגעון של לילה 5.50 ,7.45 ,9.50
חן 3: סיפורה של אגנס 9.50 ,7.40
סרן בקדרת הקסמים 6.00
חן 4: מרגלים סבאלה 6.00 ,7.55 ,10.00
נמי גאן 2.15 ,11
חן 5: הופעה מטורפת בארופה 5.50 ,7.50 9.50
רמבו הפיל המעופף 4.30 ,2.30
ליבה: מעיין אלטני 9.30 ,7.30 ,5
לב 1: אלכס חולה אהבה 11.30 ,2 ,5 ,7.40 ,9.40
לב 2: אחנות משתגות 11.20 ,1.40 ,4.45 ,7.30 ,9.30
לב 3: יומנו של בב 11.30 ,1.40 ,4.45 ,7.30 ,9.40
לב 4: מיסיסיפי 4.30 ,7.10 ,9.40 ,4.45
מוזיאון הישאה שואה
מנדבי: סגור לרגל סיפורים
מקרבי: שכרון חושים 5 ,7.30 ,9.30
מינמה 1: מחסל ומסמ ניגנ'ה 5.00 ,7.30 ,9.30
מינמה 2: בגידות בטריסטה 5.00 ,7.30 ,9.30
מטרה: סגור לרגל מיפרצים מאה: רק בין חברים 4.30 ,7.15 ,9.30
מריה: כחות 11.30 ,2 ,4 ,7.15 ,9.30
צהוה: ילדי המדרגות 8.00
צמרת: התחלות ראשונות 7.30 ,9.30
תמר – רמת־אביב: כחם הגוף 7.15 , 9.30
בדיל 11.45
שקם: זכרונות מאפריקה 9.15 ,5.45 7.30
תבלה: אהבה על הוולגה 4.30 ,7.15 ,9.30
תל־אביב: קוברה 9.30 ,7.30 ,5

יפו

הצוהה הישראלית: סרט מתוק 12–10

ירושלים

אורשלים: קוברה 9.30 ,7.30 ,4.30
שודדי התיבה האבודה 11.00
אדיר 1: הבבע ארגמן 8.50 ,6.00 ,3.00
בסטר הקונגנ פו 10.30
אורנגי: ביה"ס לשוטרים מתקדמים 9.30 ,7.30 ,4.30
בית אבריך
מרקו פולו 4
האדם בלוח 6.00
מלחמה ואהבה 8.00
פרץ החתול 10.30
מועדון הטחנה
הארלם הקטן בכיתי האימה:
נשיקת אשת העכביש 9.30 ,7.15
הבריחה: מסע העסקים של אבא 9.30 ,7
ברוס לי – ביג בוס 10.30 ,4.30
אדי 8: קרטה קיד II 10.30 ,7 ,9.30
ציל אדיר: סוגו כלי מקבוקו 7.15 ,9.30
כפיר: אלכס חולה אהבה 4.30 ,7.30 ,9.30
אגדת גילה הולגרסון 11.00
ממדיה: הכבח של פרצי 7.00 ,9.15
עיקר: הקרב על הוער 4.30 ,7.30 ,9.30
חוק: שגעון של לילה 4.30 ,7.30 ,9.30
שראלים מצחיקים 10.30
מיטשה: בר 51 7.30 ,9.30

חיפה

אדיר: אלכס חולה אהבה 7 ,9.15
אדיר: כחום הטוף 7 ,9.15
רמבו הפיל המעופף 4.30 ,11
אמפיתיאטרון: זאב בציר 7 ,9.15
אדמון: ב"ס לשוטרים מתקדמים 7.00 ,9.15
עכבמן: הקרב על הוער 7.00 ,9.15
חן: פנדנגו 9.15 ,7.00 ,4.30
מאיר: קרטה קיד II 9.15 ,7 ,4.30
קרן־אור: חסמים אטומים 9.15 ,7
חוק: קוברה 9 ,7 ,4
רב בת 1: הבבע ארגמן 9.00 ,6.00
סרן וקדרת הקסמים 4.30 ,11.00
רב בת 2: שגעון של לילה 9.15 ,7
מחזדים באהבה 4.30 ,11.00

קרית־ביאליק

סמיר: בעקבות אוצר הנילוס 7.15 ,9.30
סמיק: ב"ס לשוטרים מתקדמים 4.30 ,7.00 ,9.00

קרית־חיים

בית העם: קוברה 9.15 ,7
אחיה: מחנה שבויים 9 ,7 ,4.30

קרית־ים

ניצן: סכרון חושים 9.15 ,7

קרית־מוצקין

אדיר: הקרב על הוודעי 9 ,7 ,4.30

אשדוד

אמיר: ב"ס לשוטרים מתקדמים 7.30 ,9.30
אשדוד: הקרב על הוודעי 7.15 ,9.30

אשקלון

אמיר: קוברה 9.30 ,7.30 ,5
מאיר: גלסט אותה 9.15 ,7.30
רחל: ב"ס לשוטרים מתקדמים 7.30 ,9.30

באר־שבע

חן: אלכס חולה אהבה 4.30 ,7.30 ,9.30

בת־ים

עצמאות: קוברה 9.30 ,7.30 ,5

הרצליה

הרצל: אלכס חולה אהבה 5 ,7.30 ,9.30

מלון דניאלי: זמן של אלוף 7.15 ,9.30

עפולה

מטיפה: הדף הדף 9.00

עכו

אדמונדה:

דולון

אדמון: סעם הזרים 11.00 ,4.30, לפי מנהגי פיינקן מטיה: ב"ס לשוטרים מתקדמים 7.30 ,9.30
מתניאה, קרית שמונה: סנת הדרקון 9.30 ,6.45
סינדרלה 4
המלבלב המפיל 11.30
אבריה: קוברה 9.30 ,7.30
דיזנגוף: אלכס חולה אהבה 5 ,7.30 ,9.30

טבריה

אביב: זכרונות מאפריקה 9.30 ,6.30

כפר־סבא

עמלה: אלכס חולה אהבה 9.30 ,7.30
נטיקאן 5.30 ,11.00
חן: זאב בציר 9.30 ,7.30

לוד

אדיר: הדף הדף 9.30 ,7.30 ,5
נוה זיו: הקרב על הוער 7.30 ,9.30

נהריה

יוזה: זכרונות מאפריקה 9.30 ,6.30

נתניה

אמנדיה: אהבות משוגעות 8.10 ב"ס לשוטרים מתקדמים 6 ,11
אמנה: אלכס חולה אהבה 9.15 ,7
שרון: זאב בציר 8.10 ,6
גילה הולגרסון, ואנדי הפרא 4 ,11

פתח־תקוה

שלום: הקרב על הוער 9.30 ,7.30
חיבל 1: אלכס חולה אהבה 5 ,7.30 ,9.30
חיבל 2: קרטה קיד II 5 ,7.30 ,9.30
חיבל 3: הדף הדף 9.30 ,7.30 ,5

קרית־שמונה

שנרי: תלבדה ובחסמלת 7.15 ,9.30

ראשון־לציון

נעמן: הקרב על הוער 9.30 ,7.30
ראשון: אלכס חולה אהבה 5 ,7.30 ,9.30

רחובות

בית העם: אלכס חולה אהבה 5 ,7.30 ,9.30
הדר: שגעון של לילה 7.30 ,9.30
חן: רמו 9.30 ,7.15

רמת־גן וגבעתיים

אראיב: שוטו של מקבוקו 5 ,7.15 ,9.30
ארמון: ב"ס לשוטרים מתקדמים 5 ,7.30 ,9.40
לילי: רכבת אל החופש 5 ,7.30 ,9.30
הדר: קוברה 9.30 ,7.30 ,5
רב גן 1: שגעון של לילה 7.30 ,9.50
רמבו הפיל המעופף 5 ,3 ,11
רב גן 2: הופשה מסוכרת באיחופה 7.30 9.50
מהדובים באהבה 5 ,3 ,11
רב גן 3: כיפור אמיתי 7.20 ,9.40
קרטה קיד II 5 ,3 ,11
רב גן 4: קרטה קיד II 7.30 9.50
סרן בקדרת הקסמים 5 ,3 ,11
שבוע: הזכרונות מאפריקה 6.00 ,9.00

רמת־השרון

כיבוי: 20.000 מיל מתחת לים 4.30 ,11.00

רעננה

אדיר: רכבת אל החופש 7.15 ,9.30
עליה בארץ הפלאות 5.00

רמלה

אדיר: אלכס חולה אהבה 7.30 ,9.15

הלוח הכללי

תל עתים

מצעים למכירה

רהיט למכירה

רוצים לקנות

מכונות

עסקים

מקרים

חנויות

הצעות עבודה

ויראו טיב

מערכות קל

הלוואות

חקלאות

ריטי והרוזה

ציוד גנות

בתי־מסחר

נקיון ואחזקה

צוות אחזקה

הכרות

ידועים

מכונות

מצעים למכירה

גלי גנות

עוד הרבה אחרים

30 שנה לדימונה

מן המוצלחות שבערי הפיתוח והגדולה שבהן

אלי הללי
ראש עירית דימונה

דימונה, מן המוצלחות שבערי הפיתוח והגדולה שבהן, חוגגת בימים אלה שלושים שנה להקמתה. ראשיתה היתה בצריפים ופחונים, אותם איכלסו עולים חדשים שהובאו מהנמל. במשך הזמן משכה אליה העיר אוכלוסיה ישראלית ממרכז הארץ, והתרקמה חברה אינטגרטיבית בעלת צביון מיוחד במינו. אוכלוסית דימונה מונה כיום כ־30,000 תושבים וקבריניטיה אינם אומרים די.

ראש העיר אלי הללי, היה לפני שלושים שנה ילד במשפחת עולים מתוניס שהגיעה לדימונה. איזה ישוב ראו ילדי העולים? צריפים ופחונים, בתי־ספר ללא ציוד וממסד שאינו מאמין ביכולתם של העולים החדשים. מספר הללי: „היינו תריסר תלמידים בשנה האחרונה בבית־הספר התיכון – מחזור ראשון של בוגרים. חשבנו שנעשה בחינות בגרות כמו בכל מקום בארץ, אלא שאנשי משרד החינוך אמרו שאנחנו עדיין בשלב ניסיוני ועל כן לא נוכל לגשת לבחינות. אירגנו שביתה נגד המועצה ונגד משרד החינוך, ובסופו של דבר עברנו את הבחינות והצלחנו".

אחרי השירות הצבאי למד הללי בחוג למדעי המדינה באוניברסיטה העברית, שירת במשרד החוץ והיה חבר במשלחת ישראל לשיחות ההפרדה עם מצרים שהקיימו בזינבה. בשנת 1977 חזר ארצה, ושנה לאחר מכן מצא את עצמו בקלחת הפוליטית בדימונה. בתחילה היה הללי ממלא־מקומו של ראש העיר הקודם ח"כ ז'אק אמיר. לבחירות האחרונות רץ בראש רשימת הליכוד וזכה. לכאורה לא היה אלי הללי צריך לחזור לדימונה. „אני דימונאי" הוא אומר, „חזרתי כי גדלתי כאן, אני חלק מהנגב ומהמדבר. לכל אחד יש שורשים כדי שיוכל להביט אחורה בגאווה וקדימה בתקווה".

מאז ראשיתה הקדישה דימונה משאבים רבים לחינוך הדור הצעיר

בברכת ישרים
הרים קרת ...

לתושבי דימונה וראש העיר אלי הללי
ליובל ה־30

ברכות ממפעלי קוצרן כימיקלים לישראל:

• מפעלי ים המלח • חברת ברום ים המלח • מרכוכית ברום • ברומכימי (הולנד) • פוספטים בנגב • רותם דשנים • דשנים וחומרים כימיים • פריקלאס ים המלח • חרסית חול קן בנגב • הנדסת התפלה לישראל • ניילוני כימי (גרמניה) • אמפרם (הולנד) • אדום מחצבים ופוטה • כבלי ציון • מפעלי תובלה • כתר תובלה • תעי – מכון למחקר ופיתוח • אינטרכ־ל כימיקלים • כי־ל פרוייקטים • כי־ל תעשיות • מכרות מחוטות תמנע

העיר דימונה ומפעלי כי־ל בדרום — שותפות מלאה בתהליך הפיכתו של הנגב לחבל ארץ תעשייתי בעל מקום נכבד בכלכלת ישראל

כימיקלים לישראל בע"מ

המועצה הדתית — לשכת הרבנות דימונה

לראש העיר אלי הללי
לאזרחי עירנו
דאשיה ומיסדיה

ברכת כה־לחיי!

נזכה לראות בפיתוחה ושיגשוגה ברוחניות וגשמיות

ישראל נבון
ראש המועצה הדתית

לאלי הללי
ראש העיר
לנבחרי הישוב
ולתושבי דימונה

שאו ברכה חמה
לרגל מלאת 30 שנה לעיר
איחולינו להמשך שגשוג וצמיחה

כיתן Kitan
תשלובת אופנת-הבית הגדולה בישראל

רשת שמל
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

קהילת „עמל"
מברכת את
נבחרי ותושבי
דימונה
ואת בית הספר „עמל"
חניכים דימונה

במלאת 30 שנה לעיר
איחולינו להמשך קידום ופיתוח

„עמל" רשת מכללות לטכנאים והנדסאים, בתי־ספר תיכוניים טכנולוגיים ומקיפים, בתי ספר לחניכים ובתי ספר תעשייתיים, נתיבים טכנולוגיים בהתישבות ומרכזי הכשרה למבוגרים.
בית מרכז הרשת: תל־אביב, רח' קהילת קיוב 15, ת.ד. 303 מיקוד 61002, טל' 03-497444.

לדימונה

במלאת 30 שנה ליסודה
ברכות להמשך שגשוג ופיתוח

מרכז השלטון המקומי בישראל

במלאת 30 שנים
להקמת העיר דימונה

איחולי בריאות – יצירה
והמשך שיתוף פעולה

קופת חולים
הנהלת מחוז הנגב

לאלי הללי ראש העיר
לנבחרי הישוב
ולתושבי דימונה

לחגכם ה־30
שאו ברכות חמות
איחולינו להמשך שגשוג ופיתוח

רפי הוכמן
ראש עירית
אילת

לדימונה
לראש העיר, לנבחריה
ולתושבי העיר

שולחה ברכה חמה
לחג ה־30

שמואל כהן
ראש המועצה המקומית
מצפה רמון
חברי המועצה ותושביה

לדימונה
תושביה ונבחריה

במלאת 30 שנה לעיר
שאו ברכה חמה

עמיר פרץ
ראש המועצה המקומית
שדרות

לדימונה
תושביה ונבחריה

בחגכם שאו ברכות
להמשך תנופה ופיתוח

מועצה אזורית
שער הנגב
וישוביה

לכל תושבי דימונה
לראש העיר ולנבחריה

לרגל חג ה־30
שאו ברכה חמה

יוסף אבו
ראש המועצה המקומית
נתיבות

לראש העיר אלי הללי
לנבחרי הישוב
ולכל תושבי דימונה

שפע ברכות ואיחולים לבביים
לחגכם ה־30 ענ"ז והצליחו!!

משה שמיד
ראש המועצה האזורית תמר

לדימונה

ביום חגה
ברכות נאמנות

יחיאל בנטוב
ראש המועצה המקומית
אופקים

לדימונה
נבחריה ותושביה

במלאת לכם 30 שנה
שאו ברכה להמשך הפיתוח, הקידום והשגשוג
עלו והצליחו!

★ ארם רמות מנשה
שיפוץ מדי מים
★ ארד בע"מ דליה
מפעל מדי מים בישראל
שותפות דליה–רמות מנשה
★ אר־קל בית זרע
מוצרי פלסטיקה
טכנית
★ ניר־לט
קיבוץ ניר עוז
איטום גגות
★ מוצרי תכן בע"מ
חברה לשיווק
סניף באר־שבע

לדימונה
תושביה ונבחריה

החוגגים מלאות 30 שנה ליסוד העיר
שלוחות מיטב ברכותינו להמשך
פיתוח קידום ושגשוג
הגבירו חיל!

א. יעקובוביץ ובנו
אספקה טכנית (1986) בע"מ

לאלי הללי ראש העיר
לחברי מועצת העיר
ולתושבי דימונה

איחולי שגשוג והצלחה
לציון ה־30 לדימונה
נפעל יחד לפיתוח הנגב היקר לנו

ברוך אלמקייס ראש המועצה
חברי המועצה ותושבי
ירוחם

לדימונה
לראש העיר, לנבחריה
ולתושבי העיר

לעיר דימונה
ולכל תושביה

לחג ה־30
מיטב הברכות והאיחולים
להמשך הצלחה שגשוג ופיתוח

מנהל הסניף וצוות עובדי
עמידר
דימונה

לעיר דימונה
נבחריה ותושביה

ברכותינו הלבביות
בחגכם ה־30
איחולינו להמשך דרך צלחה
כה־לחיי!

ספקו
חברה להספקה הנדסית בע"מ
דרך חיל השיריון 90, תל־אביב,
טל' 03-379593, 03-372937

לראש העיר דימונה
מר אלי הללי
לחברי המועצה
ולתושביה הנכבדים

בחגכם – חגנו ה־30
איחולינו להמשך פיתוח שגשוג ובנין
איתכם לאורך כל הדרך

ליאון ומשה אדרי
ציון שרוני
יונייטד קינג פילם בע"מ

אולם אין זה סוד שלא כולם חזרו. בני דימונה מפוזרים ברחבי הארץ. מדוע הם עוזבים? ראש העיר מסביר, דימונה ניצבת בפני שתי בעיות מרכזיות – מגוון דל בתעסוקה וריחוק ממרכז הארץ. התעשיה בדימונה מתבססת על מפעלי כימיה. כל צמצום או אפילו הקפאת מכסות ייצור, משפיעים על העיר. מי שאינו מעונין לעסוק בענף הכימיה, לא מוצא לפניו הרבה אפשרויות. העיר זקוקה לתעשיות נוספות שימשכו את הדור הצעירי. הריתוק ממרכז הארץ מקשה על הדימונאים. הם רוצים לחוש את מוקדי המסחר, התרבות והבידור. באר־שבע, אליבא דהללי, אינה מתפקדת כבירת הנגב. הפתרונות יושגו רק כשתתחדש הממשלה והסוכנות את תנופת הפתוח. עתה, במלאת מאה שנים להולדת בן־גוריון, שואל ראש עירת דימונה, „האם אפשר שתבל ארץ זה, המהווה 60% משטח המדינה יישאר ללא אוכלוסיה? המדינה צריכה להחליט אם הנגב הוא חלק אינטגרלי ממדינת ישראל. מרבית המשאבים הטבעיים שלנו נמצאים פה, אבל המשאבים הממלכתיים מופנים ליישב כמה קרוואנים על גבעה מסוימת באיזור צפוף אוכלוסיה ערבית, בעוד ששטחים שהם עתידה ולב ליבה של המדינה מוזנחים ומופקרים. הנסיגה בפיתוח הנגב בעשר השנים האחרונות היא תעודת

פעם קראו לה דימונה

עניות למעצבי המדיניות הלאומית של המדינה".

הללי מפנה חיצי זעם כלפי המפעלים האזוריים, אשר להם חייבת דימונה את הצלחתה בשנים הראשונות ואת קפאונה בשנים האחרונות: „המפעלים חושבים רק על הרווחים שלהם, ואינם מתחשבים בתפקידם הממלכתי בפיתוח האיזור. המפעלים מסיעים את עובדיהם לעומר, ליתיר, לגבעות להב ואפילו לאשדוד, ומעודדים בכך את האנשים לעזוב את דימונה לעבר ישובים אלה". פגם נוסף מוצא הללי בקביעת הגבולות של הרשויות המוניציפאליות בנגב. „מפעלי ים המלח, מפעלי הפוספטים והקריה למחקר גרעיני נמצאים בשטח השיפוט של המועצה האיזורית תמר. אנחנו מספקים שירותים ופועלים, ומקבלים עלינו את הסיכונים האקולוגיים בעוד שאחרים נהנים מן המיסים".

הללי סבור שהפתרון נעוץ בשינוי שיטת הבחירות. אילו היינו מקיימים בחירות איזוריות, היה הנגב זוכה ב־8 – 10 חברי כנסת שנאמנותם היתה נתונה לאיזור ולתושביו. בעת האחרונה התארגנה מועצה לפיתוח הנגב ובה חברים כל ראשי הערים והמועצות. כוונות המועצה טובות, אך רק ימים יגידו אם היתה בכך תועלת ממשית". הללי מזכיר לטובה את פרויקט התחדשות השכונות „בעזרת ידידים משוויץ ביצענו פעולות לשיפור איכות החיים. בנינו מוסדות ציבור כמו קונסרוטוריון, אולם ספורט, מרפאת שיניים ועוד."

ממה מורכבת עבודתו של ראש עיר השואף להוכיח עצמו באמצעות פיתוח העיר? הללי מספר על עבודתו: „אני מסייר בעיר ורואה מקרוב את עבודות הפיתוח והאחזקה, נפגש עם אנשי העיר – מורים, אנשי עסקים, עובדי מפעלים ועם יזמים. פעמיים בשבוע אני מקיים שעות קבלת קהל. התושבים פונים אלי ומבקשים סיוע בבעיות דיור ותעסוקה, ואפילו עזרה לפתרון מצוקות אישיות. אני משתדל לתת סיוע חומרי בדרך צנועה". הללי אינו שוכח לציין את הישגיה של עירו, „ראשית – אינטגרציה אמיתית. אין כאן מתחים חברתיים. דימונה היא עיר סובלנית שאין בה בעיות עדתיות או בעיות בין דתיים לבין חילוניים. נקשרו קשרים יפים בין בית־הספר החילוני לבית הדתי, אחד משתמש במעבדות של שכנו. יש יחסים טובים גם עם שבטי הבדואים בסביבה – הם משתמשים בשרותי התחנות לבריאות המשפחה ובמרפאות קופת־חולים. הישג נוסף הוא רמת החינוך. העיר התברכה בבתי־ספר טובים, הילדים שואפים ומגיעים להישגים גבוהים. (בגלל שאפתנותם לא תמיד הם מוצאים תעסוקה שהולמת את ציפיותיהם)".

מה תהיה דמותה של דימונה בעוד עשר שנים, אני שואלת את ראש העיר. „דימונה תהיה בעתיד יפה, חזקה ומבוססת" עונה הללי, חלק מן התכניות נמצאות עדיין בחיתוליהן: מפעל כרם אופטרוניקה, מפעל „דייל" לייצור רכיבים אלקטרוניים והפארק התעשייתי ליד קמ"ג. כל אלה מבטיחים תעסוקה מגוונת ואטרקטיבית לדור הצעיר".

ורד עצמון

דולצ'יניאה של יום אחד

מאת יקיר צור

ביום ראשון השבוע קם יו"ר ההנהלה הציונית, אריה דולצין, מכסאו עתיר הכיבודים ואת מקומו תפסה נערה צעירה בת 17, ורד עצמון. יחד עימה תפסו את מקום ראשי ומנכ"לי המחלקות בהסתדרות הציונית העולמית בני נוער אחרים, חברי המועצה הציונית של הנוער בישראל. את מקום החליפה והעניבה תפסו הג'ינס והסי־סידס. חילופי השלטון נערכו לרגל כ' בתמוז, יום פטירתו של הרצל.

ורד עצמון, תלמידת תיכון שמעון בן־צבי בנבעתיים ופעילה ציונית בו. יום אחד הגיע לבית־הספר מנחה של המועצה הציונית הציע לה להצטרף לפעילות במועצת הנוער. היה זה לפני כשנתיים. כעבור שנה כבר נבחרה ליו"ר המועצה. „תמיד גם שכיר"ד עמית נבחר רב ניב מהרצליה" היא מבקשת. „חשוב נורא שהשם שלו גם יופיע". מה שמוכיח שהביבודים הגלוים לוקפיד לא פחות חשובים גם בגיל הזה. מילים גדולות כמו יהדות, ציונות, חברה ומנהיגות, נשמעות בפיה בסבעיות רבה. „יש להוציא את הציונות מהנפסלין, להוריד מעליה את המרבאות ולחדש את המושג כדי שלנוער יהיה כיף להגיע וכיף לפעול", אומרת ורד.

יום שלטון הנוער עבר בקבלת הסברים ובהתבוננות בנעשה במחלקות השונות. בני הנוער נפגשו עם נשיא המדינה ודנו בבעיות שעל הפרק. אחר הצהרים בא דולצין לקבל את תפקידו בחזרה וביקש לשמוע את התרשמותם של הנערים והנערות. אחד הנערים סמילא את מקום ראש מחלקת עליית הנוער מבקש לדעת מדוע קוראים למחלקה „עליית הנוער" בעוד שמרבית הנערים המתחנכים בה הם נוער מצוקה. דולצין מסביר ששינויי היעוד לטיפול בנוער מצוקה נעשה בשנים האחרונות, משפחתו גלי העלייה, אבל הוא מקווה שעוד נשוב ונחדש גם את עליית הנוער. מרב שמתה בקרן היסוד מבקשת לדעת מדוע ארה"ב נפרדת משאר יהדות העולם ויש לה מגבית נפרדת. ומישהו אחר שואל מדוע מרבית הכספים של המגבית נשארים בארה"ב לפיתוח הקהילות היהודיות. כיצד זה מסתדר עם הרעיון הציוני? יש מי שמזכיר את משה הס מטיעורי ההיסטוריה ומבקש לדעת. האם ההסתדרות הציונית העולמית רואה לעצמה כמיסיה את קיבוצו של כל העם היהודי בארץ־ישראל, או שמקבל שיש עם ישראל בארץ ישראל ויש גם קהילות יהודיות בעולם. דולצין, כצפוי, עונה שמטרת הציונות היא לקבץ את כולם בארץ־ישראל. מתי נגיע לזה? לא ידוע. כיום, הוא אומר, „התנועה הציונית, נוסף להיותה לתנועה של שחרור לאומי, היא גם תנועה של קיום לאומי."

בתום השיחה עולים לקברו של הרצל, לאזכרה הממלכתית במלאת 82 שנה לפטירתו של חוזה המדינה. בגלל קוצר הזמן לא הספיקה ורד לשאול את דולצין את השאלה שהטרידה אותה. „יום יום נקרעים איברים מהעם הזה, יום יום עוזבים אנשים את היהדות. איך מרגיש אדם שעומד למעשה בראש ממשלת העם היהודי? – „איך היית את מרגישה במקומו?" אני שואל. „קשה" היא עונה.

הירושימה מן הסוג הכימי

בישראל משלים העתונאי־הסופר־התעודן האמריקאי דן קורצמן, בעל הוותק הישראלי („בראשית – 48'") את ספרו על התפרצות הגאזים הרעילים בבופאל שבהודו לפני שנה וחצי – מהאסונות הנוראים שידע העולם בימי שלום

מאת נתן רוזי

דן קורצמן, סופר יהודי־אמריקאי שהיה כתב „וושינגטון־פוסט" במדינות־ערבות בכל רחבי העולם, איננו שבע מאסונות. סיפור האסון האחרון שלו הוא ספר שאמור לצאת בעוד שנה וחצי בהוצאת „מקגרו־היל" בניו־יורק ועניינו האסון הכימי בעיר בופאל בהודו שארע ב־3 בדצמבר 1984 וגרם למותם של 10,000 אזרחים הודים. לאחר שהות־עבודה בבופאל הוא הציב את מסגרת הכתיבה שלו, בתל־אביב וכאן הוא אמור לכתוב את הספר שיחשוף את אחד האסונות הנוראים ביותר שידע העולם.

הרזומה שלו עם ישראל החל באמצע שנות החמישים. הוא הגיע לכאן ככתב רשת הטלוויזיה ארבי־סי, ושימש גם סופר „ג'רוזלם־פוסט". מכאן יצא. ליפאן וניהל שם את משרדי שידות הידיעות של חברת „מקגרו־היל". מיפאן, ערך ביחות למדינות אסיה וקשר קשרים עם מנהיגים שהיו מאוחר יותר לנשואי ספרו, „קישי ויפאן", סיפורו של שר־החוצר היפאני, של ראש ממשלת יפאן בזמן מלחמת העולם השניה צדיה, שהיה מראשי השלטון לאחר המלחמה. הוא סיקר את מלחמת ויטנאם וסיקר מאורעות בדרום־אמריקה. לישראל הגיע פעם נוספת סמוך מאד למלחמת ששת הימים וסיקר את המלחמה ל„וושינגטון פוסט". מיד עם סיום הקרבות נשאר כאן כדי לכתוב את ספרו שהפך כבר לקלסיקה בין ספרי מלחמת העצמאות של ישראל, „בראשית, 48" („נ'נסיס 48") סעניינו מלחמת העצמאות של ישראל. במהלך הכתיבה קיבל הצעה לכתוב ספר תיעודי על שחרור רומא במלחמת העולם השניה. מאחוריו 9 ספרים בנושאים שונים לגמרי: בן־גוריון – נביא האש (ביוגרפיה) שזכה לפרסים בכל רחבי ארה"ב; מלחמת ספרד – 1936; ספר על המהפכה בסנטרדומינגו שזכה לפרס אקדמי רב־יוקרה; „בראשית 48" הסופר ג'יימס מצ'נר; „ספר מבריק". „ג'רוזלם סיימס" הכתיר את ספרו „קישי ויפאן" כאחת הביוגרפיות הטובות ביותר של השנה שבה יצא לאור. ספרו על גטיזבורג והמרד כמו גם „יום הפצצה", על ההחלטות שהובילו להטלת פצצת האטום אל הירושימה בסוף מלחמת העולם השניה (יצא לאור בשנה שעברה) זכו לתשבחות מכל המבקרים וצוטטו בכל כתבי העת המקצועיים.

למרות אלה הוא שומר על בדידות כמעט מוחלטת בתהליך עבודתו. אוסף פרט לפרט, עשרות ומאות אנשים לכל ספר. איננו מאמין רק במסמכים, משוכנע שמחבריהם אינם נקיים ממשוא פנים סובייקטיבי ביחס לנשואי כתיבתם. זו אולי הסיבה שהוא מאמין גדול בעיתונאים שהופכים להיסטוריונים. מרדין קאלב – תקשורתן אמריקני מפורסם ביותר – כבר אמר בהקשר זה על דן קורצמן, כי קריאה בספריו מוכיחה שרפורטר מבריק עשוי להיות היסטוריון מעולה. זה המוטו של קורצמן.

לאיסוף החומר על האסון בבופאל יצא לאחר שסיים לכתוב את ספרו על הפצצת הירושימה. „אז כבר הגעתי למסקנה כי אסונות מתרגשים בגלל הנחות מוטעות של מקבלי החלטות. האיתנה של הנבנים האלה גרמה לי לחשוב כי אסונות גדולים כתוצאה בגלל החלטות, רגיות של בעלי תפקידים. אסון בופאל, מן הבחינה הזאת, הוא „הדוסיכה מן הסוג הכימי". במהלך עבודתו נאלץ להתבודד עם הודעות סותרות של הודים ושל בעלי המפעל הכימי האמריקאים שמחזיקים 50.9 אחוז מהמניות של המפעל בבופאל בהודו. כדי להשוף את האמת, עשה דרך ארוכה מהמשרד הראשי של מפעלי „יוניון־קרביד" – בדוברי במדינת קונטיקט בארה"ב, עד לבתי הקברות המוסלמיים בבופאל ומתקני הקרמטוריום של ההודים שנהרגו באסון הכימי הנורא.

דן קורצמן

מפעל הכימיקלים בבופאל שוכן במדינת מדיה־פרדש הענייה במרכז הודו. המפעל הוקם בשנת 1969 בהשקעה של „יוניון קרביד", שהיא בעלת עשרות מפעלים־כימיים דומים בכל רחבי ארה"ב. מאז הקמת המפעל הפסידו המשקיעים האמריקאים והממשלה ההודית כסף רב שהושקע בעיקר בהקמת מבנים ופחות באמצעי מיגון מפני דליפת גאזים רעילים. ייצור הגאזים והחמרים הרעילים החל בשנת 1980 אך השלטונות לא הודיעו לתושבי האיזור כי דליפה מתוך המפעל עלולה לגרום למותם; מחוסר ידע באמצעות מפעלים כימיים, הוגיחו את הפיקוח והאסון עמד בשער.

בראשית חודש דצמבר 1984 ניגש עובד במפעל לאחר הצינורות הקרובים למקום איחסון הגאזים הרעילים, שנמצאו במצב נחלי, והחל להליף מים. המים חלחלו אל תוך מצבור הגזים הנוזלים והפעולה גרמה לריאקציה כימית שהתפשטה אף מחוץ לגבולות המפעל. גאזים, תוצאת הלוואי של ערבוב מים עם הגזים הנוזלים הרעילים, החלו לדלוף לעבר אזורי המגורים של הפועלים ומאות הודים החלו לחוש ברע. שעות ספורות לאחר מכן היו מאות הודים מתים ואלפים החלו לנוס מן המקום.

דן קורצמן שראיין חלק מהנדים שנסו באיזור האסון מציין, כי רבים מן־הנמלטים לא ידעו כלל במה מדובר ואף מעטים מהם, שנמלטו הרחק מן העיר, מודעים לנזק שיגרם בעתיד להם ולילדיהם שיולדו שנים אחרי האסון.

עד עצם היום הזה ראיין דן קורצמן כ־300 הודים ואמריקאים שהיו מעורבים באסון הזה. בארה"ב ראיין את נשיא „יוניון קרביד" וחדן אנדרסון את הפקידים ההודים הרשמיים שסידבו לנקוב מספרים מדוייקים של הרוגים, מחשש שהדבר יחשוף את אוזלת ידם כחלק מהמערך השלטוני שמחדלו באכיפת חוקי הבטיחות בין היתר לאסון הנורא.

קורצמן מציין כי למרות זאת מתבדרת תמונה מרהימה בקשר לאבטחת מפעלי גזים רעילים. עשרת אלפים הודים נספו כיחס שנשמו את הגאזים הרעילים שפלטם המפעל בבופאל, עוד כמאתיים אלף נפגעו דעות ייפגעו מן האסון. חלק מהם [illegible] מתלוננים על עליה בתחלואה של בני משפחותיהם, בעיקר ממחלות־עור. אסון דומה – מתריע קורצמן – עלול להתרחש בכל מקום בעולם, וגם בחיפה או בתל־אביב. הוא מצביע על אי־ההתייחסות של גורמי מימשל בעולם למדרי האסון העלול להיגרם מתקלה כמו זו שאירעה במפעל בבופאל ב־3 בדצמבר 1984. ב־3 בדצמבר 1987, ביום השנה השלישי לאסון, יוגה הספר בספריה של העיר בופאל ש־10,000 מבניה הין קרבן עולה על מזבח הקידמה הבלתי־בטוחה.

„מנגלה חי – מותו תרמית"

מאת אמיר רוזנבליט

יוקי מנגלה לא מת: הארכ־פשע הנאצי חי, ככל הנראה, בחצי האי סאנטרפרטו בפורטוגל – סוגנת יו"ר ארגון „האומי מנגלה", ורה קריגל. הארגון פרסם לא מכבר חוברת ובה סתירות לפרסומים בדבר מותו של „מלאך המות מאושוויץ".

ורה קריגל, תושבת רימונה, שבה לפני שבועיים מגרמניה המערבית, שם נפגשה עם אנשים שיכולים לזרוע אור על שעלה בגורלו של מנגלה. „הפרסומים בדבר מותו ההזוכחות המסולפות שפורסמו על כך בעיתונות", אומרת קריגל, „הם התרמית הגדולה ביותר של שנות ה־80".

הכוב הבראזיליאי

ב־22 בחני יצאה קריגל לפראנקפורט, בלוויית היועץ המשפטי של הארגון עורך הדין אבי אורליך, שם נפגשו עם התובע הכללי היינץ קליין ושני עוזריו, ספר וגלב. „כבר בחודש נובמבר אשתקד המצאנו הוכחות לכך שמנגלה עודנו בחיים". מספרת קריגל ומוסיפה, כי יש אנשים אשר ראו ודיהו אותו בשנה שעברה, בעת שביקר בגרמניה.

„הגופה שהתגלתה באחרונה בברזיל אינה זו של יוזף מנגלה. הדבה תופעות תמוהות התרחשו בעת הוצאתה מהקבר. שרידיו של מנגלה, כביכול, הוצאו בחופזה, ללא נקיטת אמצעי זהירות, עד כי הגולגולת נפלה לארץ, מ־שהו דרך עליה וזו התרסקה להתיכות קטנות. בעיתונות הוצג צילום של מנגלה ועליו מותאמת, כביכול, הגולגולת שנמצאה בסאן פאולו. זהו שקר גס. זה לא יוזף מנגלה. בבקשה שהגיש מנגלה להצטרפות לשורות האס"אס, כותב הרופא שבדק אותו כי הוא טובל באוסטיאומלי־טים (מחלה התוקפת את העצמות). למחלה לא נמצא זכר בשרידים שנחשפו בבראזיל. מדובר במעשה תרמית מתוחכם, מלווה במאות מסמכים מזוייפים שהופצו כדי לטשטש את עקבותיו של הפושע הנאצי. רופא בראזילאי, ד"ר וונז, סיפר כי טיפלו במנגלה שנה לאחר מותו כביכול. מנגלה אמור להיות היום בן 75. העצמות שנמצאו בברזיל הן של אדם הצעיר ממנו בכעשר שנים".

ורה קריגל יודעת לספר על פגישה שהיתה לה בביקורה האחרון בגרמניה, בעיר פרייבורג, עם איריה, גרושתו של מנגלה. „כשהצגתי את עצמי בטלפון וביקשתי לשוחח עמה, היא החלה לבכות וסיפרה לי שזהו חולה מאד, כי עברה תאונת דרכים קשה וכי אינה מתראה עם איש".

עסקים בגרמניה

לדברי קריגל, למשפחת מנגלה עסקים ענפים בגרמניה. הם, רולף, שותף במפעל לייצור מכונות הקלאיות הנושא את השם „מנגלה" ואשר תוצרתו

ורה קריגל

נמכרת לארה"ב ולאירופה. יש עדות של פרופסור, אשר סיפר כי נפגש באחרונה עם פריץ פלדמאייר, יד ימינו ועוזרו האישי של מנגלה וזה סיפר, כי בשנת 1983 היו לו קשרים עם הפושע. „מנגלה ביקר בגרמניה באפריל 1985 ויש עדים שראוהו שם. לגרמניה הגיע דרך חצי האי סאנטרפרטו בפורטוגל. כנראה משמש מקום מסתור לפושע הנאצי. משפחת מנגלה שומרת על שתיקה אולם כפי רולף, יודע בוודאות את אשר קורה עם אביו. אם לא ניתן לפתוח תיק נגד מנגלה הבן, אי אפשר בכלל לפתוח תיק נגד פריץ פלדמאייר, לעוזר ולאלוף לדבר".

ורה קריגל טוענת כי הערויות שמנגלה חי חזקות ומבוססות. הדבה סתירות, הדבה מסמכים מזוייפים, על דרך הטישטוש הדרגתי, מצויים בידיה ובידי אנשים אחרים. „ממשלת מערב גרמניה, לאור ההוכחות שהצגתי בביקורי האחרון שם, חחליטה לא למנוע את התיק נגד מנגלה ולהמשיך במחקר".

הייתכן שמנגלה עבר ניתוח פלסטי, שינה את מראהו ואף הצליח לחזור לישראל ואף לבקר בה?"

„לא", משיבה קריגל, „אבל ידוע על תגובותיו בארזפה ובדרום־אמריקה. הבראזילאים, שגילו את הגופה, היו להוטים יתר על המידה לזכות בפרס, היא אומרת.

לו גראנט למען יהודי אתיופיה

אד אסנר

שוקן הקולנוע היהודי־אמריקאי, אד אסנר, (לו גראנט), נרתם באחרונה למאבק למען יהודי אתיופיה שעדיין לא עלו לישראל. בדיווח של הארגון האמריקאי למען יהודי אתיופיה (בבטאונו: „ריליז") מופיעה איגרת של השחקן לקהל היהודי־אמריקאי שפועל למען היהודים השחורים. „השנה, אם ייעשה מאמץ, יינצלו 7000 יהודים־אתיופים, שנצורים בחבל „גונדאר", כותב אסנר.

אסנר פועל במסגרת הארגון כאן שנת 1984. בנובמבר אותה שנה הוא טיגר מברק דחוף לבזכירות הפדרציה היהודית בטורונטו, קנדה. הוא ציין כי מחודש מאי ועד חודש אוקטובר 1984 כתו למעלה מ־2000 מיהודי אתיופיה בבחנות שבאיזור הגבול הסודאני.

בחודש החולף פירסם הארגון האמריקאי למען יהודי אתיופיה קריאה דרמטית ובו מידע חדש על יהודי אתיופיה הנצורים. מינואר 1986 סייע הארגון לחלץ 62 יהודים אתיופים. 20 מאותם יהודים הגיעו לישראל.

הארגון הזל לשוק, באותה יסוד לביתו של הבתענין, קלסות־ידיאו שעוסקות ביהודי־אתיופיה. ניהן להשיג במטרדי הארגון את הסרטים „פלאשה", סרט ווידאו בן 27 דקות שהופק על־ידי מאיר לוין בשנת 1973, „אגיגמה: היהודים השחורים של אתיופיה", סרט בן 50 דקות שהופק על־ידי הכלוויזיה הישראלית, „פלאשה – צעדים של יהודי אתיופיה", סרט בן 80 דקות שהופק על־ידי שמחה יעקובוביץ, „מבצע משה" – סרט בן 27 דקות שהופק בשנת 1985 ועוד. פרט לכך ניתן להשיג במשרדי הארגון משחקים שונים שעניינם יהודי אתיופיה. „יהודים שחורים של אתיופיה" – שמו של תשבץ קוביות שהינו משחק העשרה לנוער יהודי. ניתן למכירה בכל סניפי הארגון ברחבי ארה"ב. ניתן להשיג גם שירים וספרי קודש של יהודים אתיופים.

לדימונה
נבחריה ותושביה

במלאת 30 שנה ליסוד העיר
שאו ברכותינו לפיתוח מואץ,
שגשוג ופריחה

משה חקלאי
ראש המועצה האזורית
רמת הנגב

לראש העיר
לנבחריה
ולכל תושבי דימונה

שאו ברכה
ליום חגכם
בה־לחין

דמו־עור
יצור ושיווק בגדי עור
רח' הכלנית 1, דימונה, טל' 057–53383

לעיר דימונה ולתושביה

שפע ברכות ואיחולים לבביים
בחגכם ה־30
הצלחה בהמשך דרככם הברוכה

להב בע"מ
ספקי נשק, ציוד טכני וזיקוקי דינור
דרך פתח־תקוה 28, תל־אביב,
טל' 03–376423

לדימונה
נבחריה ותושביה

ברכות חמות בחגכם ה־30
איחולים להמשך הצלחה

לירון ציוד הוראה בע"מ
ציוד משרדי, מכשירי כתיבה וציוד למוסדות חינוך
רח' הרצל 28, באר שבע,
טל' 057–35402 057–70197

לראש העיר דימונה
מר אלי הללי
לחברי המועצה
ולכל התושבים היקרים

בחגנו ה־30
שלוחה ברכתנו הנאמנה
להמשך שגשוג ופיתוח

אולמי דקלה דימונה

לראש העיר דימונה
מר אלי הללי
לחברי המועצה
ולכל התושבים היקרים

שפע ברכות
בחגנו ה־30
כה־לחיי!

אולמי ארגמן דימונה
אולמי שמחות ואירועים
בנין שיא דימונה טל' 057–59038

לראש העיר
ולכל תושבי דימונה

ברכות
במלאת 30 שנה לעיר

מתכת סדום בע"מ
ההנהלה והעובדים

לראש העיר דימונה
מר אלי הללי
לחברי המועצה
ולכל תושבי העיר

במלאת 30 שנה ליסודכם
שאו ברכות להמשך שגשוג ופיתוח

נדב מהדרין בע"מ
הספקות צורכי דת
רח' טרפון 11, ת"א טל' 03–383541, 03–376755

לעיר דימונה –
לנבחריה ולתושביה

בחגכם ה־30
שאו ברכה חמה להמשך דרך צלחה
כה־לחיי!

ישראל איטר בע"מ
תל־אביב

לכל תושבי דימונה

ברכות חמות בחגכם ה־30
איחולינו להצלחה בדרככם הברוכה

ספר לכל
ר. זלוף
רח' ברזילי 7 תל־אביב

לראש עירית דימונה
מר אלי הללי
לחברי המועצה ולתושביה

שפע ברכות בחגכם ה־30
עלו והצליחו!

פלג מכשירי כתיבה
רח' ז'בוטינסקי 120, תל־אביב
כפר המדינה טל' 03–251279

ציון
חברה לבטוח בע"מ
שולחת מיטב ברכותיה
לדימונה – תושביה ונבחריה
החוגגים 30 שנה ליסוד העיר

סוכנות לביטוח בנגב – משרד ברכבי באר שבע
סוכנות בלעדית של „ציון" חברה לביטוח בנגב

נתניה אלופה בקט־רגל

מאת ניסן פרידמן

נבחרת העיר נתניה זכתה אמש בטורניר הערים בקס־דגל, לאחר שגברה במשחק הגמר על באר־שבע 1:0. שער הנצחון התקע מרגלי בדעו מחפוד בדקה ה־15.

לגמר הגיעו קדם גמר הנועד, בו ניצחה נבחרת פ"ת את נתניה 1:2. המשחקים נערכו באולם האוניברסיטה בת"א, לעיני כ־1000 צופים.

הצד הגמר הראשון היה דרמטי ומרתק. אבי ברשצקי מנבחרת ר"ג וציון גנח הבאר־שבעי רשמו תיקו 1:1 במחצית. מרדכי בייסנר העלה את ר"ג ליתרון, שנשמר עד 50 שניות לסיום. בחמש הדקות האחרונות גוננה ר"ג על יתרונה בחירוק שיניים, כשהיא בנחיתות בספרית במגרש, כיוון שאחד משחקניה הודחק.

ואז כבש ארז אהרוני שער משווה, וגרר את שתי הקבוצות לבעיטות "פנדל" מ־6 מטרים. שחקני הנגב ניצחו 1:2 והעפילו לגמר. שפט שלמה יזקו. הצד הגמר השני היה שקול ומעניין רק במחצית הראשונה. נבחרת נתניה המצוינת הובילה 2:3 מול ירושלמים אלמתים למדי, להוציא חלוץ הפועל י־מ ארד אסיר, שסבל מבדידות מחד.

בשער נתניה הצטיין שוער מכבי נתניה בבדוחיר, גילי טריסר, ובשוחה בלבו חיים לוי, חיים מטיקה, דוד לביא ודונן גבאי. עם צוות כזה נגלה נתניה את היומה במחצית השניה וניצחה בסיום 2:5.

גבאי, צנום, זריז ושולט היטב בכדור, הבקיע שלושער. שפט דני יפמלר.

אחרי ההפצה דיון מחודש במחירי הכרטיסים

ועדת הכספים של מזכירות הפועל ת"א תתכנס ביום שני כדי לאשר את מחירי המנויים שפרסמו לעונת המשחקים 86-87 לאחר שהפצתם עודדה תסיסה אצל חברים בהנהלת מחלקת הכדורגל של המועדון.

אתמול בבוקר התקיימה פגישה בין אברהם מזרחי לסיכיר המועצה מרי קאופמן. בפגישה הוה מזרחי על המחירים הגבוהים של המנויים לעונת המשחקים הבאה. בעקבות חילוקי הדעות בין מחזיק התיק אלי מילר ואברהם מזרחי שהוא חבר הנהלת הכדורגל, הוחלט להעביר את ההכרעה לדעת הכספים של הפועל ת"א. למעשה הפצת המנויים אמורה להתחיל ביום ראשון הקרוב, אולם לדברי גורמים במועצה החלה כבר הכרזה.

מזכיר המועצה עדי כהן אבר אתמול כי המחירים אינם גבוהים הם משקלים על כל הגורמים המנהלים את הפועל ת"א.

דקל הדיח אלוף ברה"מ בטניס

המניכאי הצעיר ניר דקל הילל התעקה גדולה, כאשר גבר על אלוף ברה"מ לנראי 14, ולדימיר פרנומרנקו, באליפות אירופה, המתקיימת בברזיל, סנר־ברנסיה.

המשחק נמשך יותר כשלוש שעות והישראלי ניצח 7:6, 3:6, 4:6. במהלך התחרות עודדו הצופים הרבים את דקל והריעו לו בסיום. דקל הפעיל לרבע־הגמר.

בסיבוב הראשון גבר דקל על בורים גוסליב מגרמניה 3:6, 4:6. באליפות משתתפות 14 מדינות.

נבחרת הכדורגל סיימה בתיקו 9:9 במבחן בהונגריה

נבחרת הכדורגל הישראלית סיימה בתיקו 9:9 עם קבוצת טטבניה ההונגרית במשחק מבחן, שנערך בסיום מחנה האימונים ההונגרי.

הנבחרת התאמנה במשך כשבועיים לקראת אליפות העולם, שתיפתח בעוד שבועיים בספרד. במסגרת המחנה ערכה הנבחרת 9 משחקי אימון עם קבוצות מקומיות.

נבחרת הנוער, המתאמנת בגרמניה, גברה על קבוצת "סרפנך" מהאנובר 3:8 ונוצחה ע"י וסבו מהליגה הלאומית 8:4.

סוויסה ודגן במקום הששי

הישיסים יצחק סדרסה ואלון דגן הפפילו למקום הששי בתום חגיגה דינוקים מתוך שמה באליפות העולם בדגם 420, הנערכת בבלגיה.

ניר זדן שנכל ממוקמים במקום השביעי, ואמיר — אמיר אבינעם ודרור אילני (13), גל יעקובוביץ ויצחק קפלן (17), ואחדן מ'ורביץ' ודן מאיזבין (29).

באליפות משתתפים 78 סירות ב־15 כיתות.

הוולט גד אברהם כדורג' ששי בתחרות לאורך ושפ צדפת.

אמיר ארד ממוקם 18, לפני ערן עבר (34) ופעתי עבר (40).

בגלשנים הכבדים מדורג עופר בצר במקום ה־11. עד לסיום נותרו חמישה דינוקים.

אלכס בריידלי כדורסלן החיזוק החדש בחולון

מאת משה כהן

קבוצת הפועל חולון התחיימה את הכדורסלן שחקן־הנוער אלכס בריידלי על דרה לעונה הקרובה.

בריידלי בן ה־25 יגיע ממוצא־שכת לארץ. מנהלי חולון מקווים, שבריידלי יהווה תחליף הולם לגיו קופר, שעזב את הקבוצה.

בריידלי, הכתנשא לגובה 2.02 מ', שיחק בעונה שעברה בקבוצה הצרפתית סטאר־פראגנה. לפני־כן הוא שיחק בליגה המקצועית בארה"ב.

בחולון עדיין לא יודעים מי יהיה השחקן הזר השני, שישחק בקבוצה.

יו"ר מחלקת הכדורסל, מאיר מאור, מסר, שחלקה תיפול לאחר גמר הדיון בבית הדין העליון של איגוד הכדורסל בענין מעמדו של דייזי בורמוד. חולון תובעת להכיר בו כמתאזרח. החלטת הדיינים תתקבל, כנראה, בימים הקרובים.

האלוף החלוני מיכאל סחיפרס הפסיד לבן־ארצו מנו אוסיבנו 4:6, 6:2, 7:6. יעקב לאסק משוויץ ניצח את האיטלקי קלאודיו מוארדי 6:4, 2:6, 5:7.

שמואל זיסמן ימשיך להופיע עונה נוספת בגליל העליון

מאת משה כהן

לאחר לבטים רבים החליט הכדורסלן המצטיין שמואל זיסמן לשחק עונה נוספת בקבוצת הפועל גליל־עליון.

אין ספק, שזיסמן בן ה־29 מהווה תופעה יוצאת דופן בקרב כוכבי הכדורסל. שכן, גם בשנות השיא שלו במדי מכבי ת"א מצא לו זמן ללמוד משפטים ולפני שנה הוא החליט לעזוב את מרכז הארץ כדי להשתקע בגליל. "באתי לנסות את החיים בגליל. אני מרוצה מהחיים פה, אך עדיין לא החלטתי אם עתידי כאן", הוא מציין.

זיסמן היסוה את חתיכת החוזה בגלל החשש, שהפועל גליל־עליון תתפרק. שכן, בדד ליף ופנם על חוזה עם אליצור נתניה והיה חשש שמוכרים נוספים יעזבו את הקבוצה.

לאחר שהתברר שליף אינו יכול לעבור לנתניה בגלל חוקנו בגליל, ושוק סמית הסכים לחזק את הקבוצה, החליט גם זיסמן להמשיך עונה נוספת. "כיום אנו עם הפנים לצמרת", הוא מסביר. "אני מקווה שעם מעט מזל נביא את אירופה לגליל".

זיסמן מציין שעד לבואו האופי של שחקני הגליל לא היה תחרותי. "משהו השתנה בקבוצה מאז בואי. לולא התקלה שקרתה לנו במשחק הגמר־סל מול הפועל ת"א, הגליל היה עושה היסטוריה".

לדעתו, תהיה הליגה קשה ומתוקשת. המועמדות שלו לצמרת הן מכבי ת"א, הפועל ת"א, הפועל חולון, אליצור נתניה, מכבי חיפה והפועל חיפה.

זיסמן סבור, שהקיבוצים צריכים להשתלב בכדורסל המקצועני כמו שהם השתלבו בחיי הכלכלה בארץ.

באחרונה הוא פתח משרד עורכי דין בגליל. "שכנעתי גם את שותפי ארז אהרוני לעזוב את ת"א ולנסות חיים חדשים", הוא מסכם.

נצחונות נוספים לנבחרות הנכים

מאת אברהם תשובה

נבחרות הכדורסל של ישראל לנשים ולגברים זכו בנצחונות נוספים והשחיינים צברו שתי מדליות ארד ראשונות. באליפות העולם לספורט נכים, הנערכת בסנטוקטוויל.

נבחרת הגברים בכדורסל זכתה בנצחון שני, הפעם על אוסטריה 46:57. האוסטרים הובילו בתחילה 10:14, ישראל הצליחה להשוות ל־22:22 ולסיים את המחצית ביתרון 30:31. במחצית השניה הצליחו תגיכיו של המאמן הישראלי חנן אפוטה, שרבים מהם חסרי נסיון בינלאומי, להגדיל את יתרום ולנצח בסיום 46:57.

הרכב לקולע לישראל: חיים כהן (22) אחד מסרי (19) ושמון אהרוני (16). משחקה הבא של ישראל יפרך נגד ספרד, שבתילה יחד עם ישראל בראש הבית הבוקר.

בנבחרת הנשים המורכבת ע"י ששון אהרוני, גברה על נבחרתה החזקה של סוחדיה 33:44 לאחר 12:21 במחצית. כדורסלנית ישראל הובילה בכל מהלך המשחק. הבולטת בניהם הו נורית יעקב, שקלעה 16 נקודות, וראיאלה מזין (10 נקודות). יתר הקולעות: סעד (8) רובין ורי (4 כ"א) ושוויקי (2). ישראל, אה"ב ורומניה מובילות בראש טבלת הבית לנשים עם 4 נקודות לכ"א. משחקה הבא של ישראל יהיה נגד אה"ב.

את מדליית הארד הראשונה לזכות משלחת ישראל השיגה השחיינית ויקי בנבינשתי, שהגיעה שלישית במשחה ב־50 חתירה, בזמן של 55 שניות. במדליות ארד נוספת זכה יעקב עוכר, שהגיע שלישי באותו משחה לגברים בזמן של 47 שניות.

נבחרת אירן נורסה מהמשחקים לאחר שספורטאי אירני, שעזק לפני 3 שנים מאירן לשווייה והופיע הפעם עם המשלחת השוחיית, נתפס ע"י חברי המשלחת האדנית שעזכו לו משפט מהיר בחדרם ודנו אותו בשם חומני ל־77 מלקות. תלונתו של הספורטאי המוכה הועברה למשרד החוץ הבריטי, ובתיאום עם הוועדה האולימפית החולט לסלק את משלחת איראן מהמשחקים.

איוניר – למחנה אימון בהולנד

מאת משה כהן

מרמי איוניר עומד להמריא הבוקר להולנד, מדי להצטרף למחנה האמון של קבוצתו החדשה "הדה".

איוניר חתם על חוזה לשנתיים וסיים כשאני אשחב לארץ, זה יהיה רק למכבי. אני מאחל לה שלא תרגיש העונה בחסרוני במשחק הליגה ושבעוד כמה שנים יקבלו איוניר טוב יותר".

לדבריו במכבי ת"א לא היו מאושרים מעזיבתו. אך אמש איחלו לו ראשי הקבוצה הצלחה בהולנד.

איוניר חתם על חוזה לשנתיים ל־". "כשאני אשחב לארץ, זה יהיה רק למכבי. אני מאחל לה שלא תרגיש העונה בחסרוני במשחק הליגה ושבעוד כמה שנים יקבלו איוניר טוב יותר".

נבחרת הכדוריד היום לאירופה

מאת משה כהן

נבחרת ישראל בכדוריד יוצאת היום למחנה אימונים במערב־גרמניה ובהונגריה.

יו"ר אגוד הכדוריד יורם אוברקוביץ אמר אמש: "מחנה האמון יסרים את הפרק הראשון בהכנת הנבחרת לקראת אליפות העולם ודגה ב' שתעוך בעוד שנה וחצי בארץ".

במערב־גרמניה תקיים הנבחרת 4 משחקי אמון מול נבחרות אוזריות. בנורוגיה תתבודד ישראל שלוש פעמים מול הנבחרת המקומית. המסע ימשך 12 יום.

מאמן הנבחרת הוא איגור ביאליק ומנהלה שלמה פחור. יו"ר המשלחת הוא יורם אוברקוביץ.

ניר שטרן ניצח בטורניר באשקלון

יותר מ־300 טניסאים השתתפו בתחרות המסורתית לנוער לזכר משה גליקסטיין, שנערכה במרכז הטנס באשקלון.

בגמר לגילאי 18 ניצח ניר שטרן מקרית־שמונה את יעקב שחר 3:6, 4:6 ובן גילאי 16 גבר עוד יעקבי על יהודה ודדי 5:7, 6:3, 3:6.

בגמר לבנות 16 ניצחה עונת חדן את [illegible] 3:6, 3:6.

סבסטיאן קו פרש מריצת 1500 מ' במשחקי אדינבורו

אחווה אמריקאית־רוסית. רוכבת האופניים האמריקאית גיין איקהוף והרוסיה לנה ליסיקובה אוחזות ידיים בסיום מופע האופניים ביוסטון, טקסס.

הלוקח האולימפי בריצת 1500 מטר ושיאן עולם ב־800 ו־1000 מטרים, האנגלי סבסטיאן קו, נאלץ לפרוש מן התחרות ב־1500 מ' במשחקי הרי־הנמנים הבריטי בגלל מחלה.

קו אמור היה להתמודד עם בן ארצו סטיב קראם בשני המירוצים, אולם רשאו רק לו בעתים לפרוש.

בעלת מדליית־כסף אולימפית ב־400 מ' ומדליית־ארד אולימפית ב־800 מטר מטגנון חופסי, האנגליה שרה הארדקאסל, התקרבה עד כדי 15 מאות השניה מן הסיא העולמי בן שמונה הסנים של האוסטרלית טרייסי ויקהאם כשחתרה 800 מטר ב־8:24.77 דקות.

ויקהאם קבעה את הסיא העולמי (8:24.62) במשחקי חבר העמים הבריטי באדמונטון, קנדה.

סוזי באומן מאוסטרליה ניצחה ב־200 מטר חופשי. מרק כיוקסבר בקבדה ניצחה ב־100 מטר גב. רבי־ית סחריגות אנגליה ניצחה ב־4×100 מטר מעורב.

דן לוקן מאוסטרליה נטל את מדליית הזהב במקצל על כבר ובעל 110 ק"ג בתרבות משקולות.

הדר – תאילנד 1:3

נבחרת הכדורגל של הדר ניצחה בקאלה לומפור את תאילנד 1:3 (0:2) בטורניר המרדקה ה־30, כשקישאנו דיי הבקיע את כל השערים להדר.

באליה הכניעה קודם לכן את ארגנטינה 0:3. לחצי־הגמר עלו הדר ובאליה, ומן הבית השני צ'ביה ויפאן.

נהאמייה ישוב לתור באיטליה

השיאן העולמי בריצת 110 מטר מכשולים האמריקאי רנאלדו נהמאייה, שהוענקה לו הזדמנות נוספת לתור לחובב, יחל את הופעותיו ב־6 באוגוסט בוראנ'ה, איטליה.

נהמאייה הוסיף בקיץ 1981 כשעבר לשורות קבוצת הכדורגל האמריקאית סאן פרנציסקו. שיאו העולמי עומד על 12.93 שניות.

איטליה ומזרח־גרמניה אלופי עולם בדוגמה

איטליה בין הגברים ומזרח־גרמניה בין הנשים נטלו את התואר העולמי בדוגמה ברומה, בתחרות בסופיה.

איטליה ניצחה בגמר את בערב־גרמניה 4:9 ומזרח־גרמניה גברה על פולין 7:9.

הנם הבניע את פרו

הסניסאי האולרוואי דיינו פרו נאלץ לפרוש מן הטורניר בוטשינגטון, לאחר שניצח בסערה הראשונה 4:6 ופיגר 5:4 בשניה מול השודד יוהאן קולסון, עקב החום הכבד שהיכה בו (כ־38 מעלות צלסיוס).

אהרון קריקסטיין ניצח את הפרואני הרלוס דילאורדה 2:6, 6:3, 5:7 והדיל סלומון גבר על בראנדו נורס שלנג'ד 3:6, 3:6.

בין יתר התוצאות: סונרסטרום (שוודיה) – מילר (דרום־אפריקה) 6:7, 2:6. דנקן (ארה"ב) – גילדסמיד (צ'ילי) 6:7, 0:6. אוסטויה (יוגוסלוויה) – שרייבר (צ'כיה) 6:4, 6:7, 6:7. ברגר (ארה"ב) – פסריק מקנרו (ארה"ב) 3:6, 5:7. סטיין (דרום־אפריקה) – פרסל (ארה"ב) 4:6, 6:3, 4:6. לוגה (ספרד) – מטארצ'אנו (רומניה) 6:7, 4:6.

בטורניר הנשים בסאן־דייגו, קליפורניה, ניצחה קיטי ג'ורדן בקשי את היפאנית מאסאקו יאנאגי 5:7, 4:6.

בהילברסום ניצח השוויצי רולנאד שטדלר ויסוק נגד יטאל בגביע דייויס) את טורה מייגקה מטערב־גרמניה 1:6, 4:6 והאיטלקי פאולו קאנה גבר על ג'רמי ביסס מבריטניה 0:6, 6:7.

בית ליסין

"עוגה, עוגה, עוגה" מחזה ובימוי רוני פיסקר הערב ב־20.30.

"עד כאן" מופע ראיונות פומבי של קול ישראל מנחה: עמיקם רוטמן הערב ב־21.00

"בירה ומצב רוח" יעקב אגמון מארח את ח"כ יאיר צבן, ע"ד צבי לידסקי עם צאת ספרו החדש, דליה מנטבר – על התעמלות והמסך הקטן. בתוכנית האמנותית השתקן חקיין קובי בר. בירה מכבי מחולקת חינם לקהל מחר ו' 1.8 ב־21.00.

גילה אלמגור שרה "כמעט חזקה" מחר ו' 1.8 ב־21.00

"חצר אחורית" מופע קברט עם מנחם שיני ליד הפסנתר עופר פורטוגלי מחר ו' 1.8 ב־23.30.

"זוג פתוח" עם יונה אליאן וששון גבאי מחר ו' 1.8 "ספיר" קרית ביאליק ב־22.00, מוציש 2.8 תיאטרון ירושלים ב־21.30 ב' 5.8 בית החייל ב־21.00.

"חגיגה של סיפורים" לילדים עם עירית ועזרא דגן שבת 2.8 ב־11.30

"שחור היה הלילה" הצגה מצחיקה על גורל אכאר, הצגות בכורה מציש 2.8, א' 3.8, ב' 4.8, ג' 5.8, ב־20.30.

ערב עם הזמר יצחק קלפסר מציש 2.8 ב־21.00.

"מרתף הג'אז" ערב עם להקת הפלטינה בהשתתפות: רומן קוטצמן, ארלה קמינסקי, אלון אולארציק, עדי רנרט א' 3.8 ב־21.30.

"כולם היו בני חוץ מנעמי" ההצגה הכי מצחיקה בעיר, הצגה אחרונה בחיפה, ב' 4.8 תיאטרון חיפה ב־20.30.

אדון דריפוס אדון מולייר עם גיל בן דוד ב' 4.8 ב־21.00.

מעבר לגבולות – ערב עם פול קלינגמן זמר מלחין אורח מדרום אפריקה ג' 5.8 ב־21.00. מבחר מהצגות הפסטיבל הבינלאומי לתיאטרוני בובות:

"פיקולי" תיאטרומוסיקה אקווילונה (איטליה) לילדים מגיל 6 ד' 6.8 ב־17.00.

"אלה החיים" תיאטרון החלון (ישראל) למבוגרים ד' 6.8 ב־20.30.

יפה ירקוני שרה ומארחת ד' 6.8 ב־21.00

הסרט "לא מאוחר לאהוב" של הבמאי הספרדי הנודע קרלוס סאורה בהקרנת בכורה ארצית כל ערב ב־23.15, ר' 2.8 ב־14.30, 23.30.

ויצמן 34 (כיכר המדינה) תל־אביב
טל הקופה: 257966, 216653
חינוך מרווח פתוח לקהל. הסדר מיוחד למטיים

ישראכרט אלה מה

פינה חמה לרבי

הקרן למען בטחון ישראל

השבוע

★ התרומה הגבוהה:
מר אבנשפנגר צבי ממושב בית נקופה תרם:
2,000.00 ש"ח

★ התרומה המרגשת:
צאל שושנה לזכר בעלה חיים בן אליהו צאל ז"ל ובנה עוזיאל בן חיים צאל ז"ל.
1,800.00 ש"ח.

★ התרומה הצעירה:
הילדים יוסי וגיא קויטל מנאות אפקה תרמו באמצעות אמם.
36 ש"ח.

היום יותר מתמיד – תן לבך ללב

קרן לבי: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

קרא מחר ב־
ידיעות אחרונות

הישראלי בעיני עצמו
מאת ישעיהו בן פורת

מרוקו: אחרי הביקור
מאת אמנון קפליוק, שליחנו למרוקו

אנשים מצטרפים:
המומנטום מתחדש!
מאת סמדר פרי

אמבוש לבוש
מאת כתבי "ידיעות אחרונות"

החקירה
החקירה שהוציאה את המיסטר השלישי בישראל: חקירת המשטרה את פרשת השב"ל
מאת אריה אבנרי

עדנה לב,
קאמבק לאחר 10 שנים באר"ב
מאת שוש מייסון

מה גרם לפרקליט צעיר להריח הירואין
מאת חיים שיבי

סינדרלה בתל־אביב
הבלט הישראלי בגרסה חדשה
מאת יורם קניוק

ראסל נגד ראמבו
קודש ראסל, סמל המין החדש של אמריקה
מאת מיכל מירון, ניו־יורק

מלחמה ושלום
ברדור יפני, נפש עם ראש אשרי,
מציע דרך חדשה לשלום
מאת עמנואל בר־קדמא

קונסול של כבוד
50 ישראלים בתפקיד כפיני מדינות זרות
מאת לאה אחנר

מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, שילבי קשת, ואהרון כבר

קרא מחר בטופס "השקל שלך":
הטכנה האורבת למניה שלך!
★
סיכום שוק־ההון ביולי

המוסף לתרבות, ספרות ואמנות:
על ספרו של קמחי בשבחי־ישר
מאת יהודיה אמריין, דיון על ביאליק כאן
ועכשיו בהשתמטות אמא כשר, דן מילון, נתן יד
ויזה שמיר

הודעה
בית המשפט השלום
רח' ויצמן 1 ת"א
תיק אזרחי מספר 24648-85
הזמנה לדין

לרפאל מזרחי שכתובתו רח' רוטלאן 14 יפו תל־אביב ויבום בלתי ידועה האיל התובעת "מכירות יפו – חברה לסחרון והדרות בע"מ" עלי כא כזה ר"ד יצחק רהום רח' ברזילי 7 ת"א הגיש לבית משפט השלום בתל־אביב תובענה נגדך. בטופס בכתב התביעה הנמצא בתיק הנ"ל הינך מוזמן להגיש כתב הגנה תוך 30 יום מיום פרסום הזמנה זו ולהתיצב לבשפט ביום 18.9.86 שעה 08.30 הרי לך שאם תגיש כתב הגנה ולא תתיצב לבשפט ביום האמור בהזמנה יתן באחו יום פסק דין סילא בפניך. אך אם לא תגיש כתב הגנה בשעה שנקבעה לכך בהזמנה יתן פסק דין סילא בפניך אף לפני היום שנקבע לבשפט והזמנה להתיצב הנוסל.

מזכיר ראשי 8.7.86

הודעה על בזונה למתן צו הרחבה
לפי חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז – 1957

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26 לחוק הסכמים קיבוציים התש"ז – 1957, אני מודיע על כוונתי לתת צווים לפי סעיף 25 לחוק, המרחיבים את תחולת ההסכמים הקיבוציים הבאים:

1. הסכמים קיבוציים כלליים (7027/86, 7061/85, 7039/85) שנחתמו בין ועאדות הכלונות בישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, ביום כ"ב בשבט התשמ"ו (1 בפברואר 1986) ביום ו' בחשון התשמ"ו (21 באוקטובר 1985) וביום כ"א באייר התשמ"ה (12 במאי 1985).

2. הסכם קיבוצי כללי (7028/86) שנחתם בין איגוד העיתונים היומיים בישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, האיגוד הארצי של עובדי הדפוס, הכריכה והעיתונות ביום ו' בתמוז התשמ"ו (13 ביולי 1986) בדבר עדכון רמי תגמולים.

מ. מנשה קצב
שר העבודה והרווחה

יו"ד בתמוז התשמ"ו
25 ביולי 1986
1. ס"ח התשי"ז עמ' 63

חוק הנאמנות „אש"
הודעה על מבצע הפצה
החל מתאריך ה־4.8.86 ועד לתאריך 11.8.86 ניתן לרכוש את קרן „אש" בהנחה של 50% מעידוד הוספה הרגיל.
הנאמן: בנק כללי לישראל בע"מ
המנהל: מידית ניהול קרנות נאמנות בע"מ

תקון טעות
במודעה שפורסמה אתמול 30/7/86 מטעם ועדת מסגה לתכנון ולבניה הוילון בענין הודעה על בקשה להיתר בניה בחלקה 44 גוש 7167 צריך להוסיף ת.ב. 389.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	15 – 20	מעונן
אמסטרדם	12 – 23	מעונן
מנו איירס	10 – 13	גשום
הלסינקי	16 – 24	בהיר
הונג קונג	27 – 31	בהיר
רומא	14 – 27	בהיר
לוגנו	18 – 35	בהיר
יוהנסבורג	4 – 18	בהיר
לוגנו	12 – 21	מעונן
לימסול	18 – 32	בהיר
מאדריד	19 – 35	בהיר
מונטריאול	18 – 25	מעונן
ניויורק	21 – 31	מעונן
סאן פאולו	16 – 21	מעונן
פאריס	13 – 25	בהיר
פרנקפורט	14 – 32	בהיר
ציריך	15 – 27	מעונן
ריו דה ז'נרו	15 – 25	בהיר
סטוקהולם	25 – 25	בהיר

swissair

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי הרצליה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה, 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה הופקד שינוי מקומי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' שד/7/462" ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: שנוי יעוד מאזור תעייה ומאזור מבני משק לאזור מגורים.

ואלה הם הסכמים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 4257 חלקות 11, 10, 6, 7, 5, בעת השלושה.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הנראה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך הודשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. ועליה לכלול פרוט הנבקשה להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר המעם ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

א. זהבי
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – מחוז המרכז
תאריך 24.7.1986

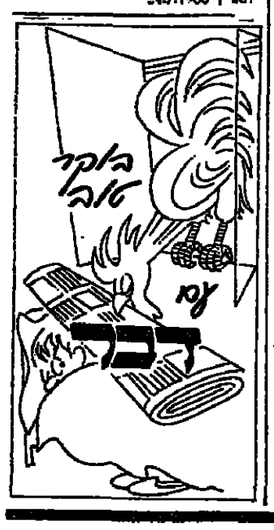

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי הרצליה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה, 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה הופקד שינוי מקומי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס' שד/7/462" ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת קו בנין

ואלה הם הסכמים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6722 חלקה 77, בגוש 1005, חוזב הבבה סכיח.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל בעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הנראה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך הודשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. ועליה לכלול פרוט הנבקשה להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר המעם ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

א. זהבי
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – מחוז המרכז

רשות שדות התעופה בישראל
המשרד הראשי
נמל התעופה בן־גוריון

מכרז א.מ. 2/86 לקבלת תרשאה
לניהול ולהפעלה של מסעדות
בחי קפה
בבית הנתיבות בנמל התעופה
בן־גוריון

הודעה בהמשך למכרז מס' א.מ. 2/86

רשות שדות התעופה מבקשת להודיע למשתתפים במכרז הנ"ל כי בגין עבודות שיפוץ וביצוי בשטחי הטרוף של מסעדות השדות יהיו אלה סגורים בטרוף מאחר מיום תחילת השיחות הקבע בתוך הבסרי.

הזוכה בכסרו זה ידרש להפעיל מקומות השדות תוך שימוש חלקי בשטחי עזרף, וכנגד הנזק בשטח שסגור לבית הנתיבות הבאתו למקומות השדות.

הכוכבות היהודית לא"י
ועדת המבריזים הבולגנית אזור תל־אביב
מבירת עזרבי ציוד – מכרז מס' 86 157.7

1. הכוכבות ההודית לא"י ולהון הכוכבות בבקשת מה הצעות לבבריזים לבבריזים עזרבי ציוד מטוסים ציוד שיגרת, מטרים וקטורים, לחות שיקוף חשמל, ציוד אזרחי, וקיוזר, מכיונות, מטאמות מים, מיכלי מים, קנורי חמצן בלולה ובמון, מכלים ומבריזים, ציוד יתאדה, מרחשה מרבי, לחות אבטנה.
2. המיכון מאחסנים במחסני הוכבות הוזדת בבריזן – ובמון לראשון הזל ביום ה' 31.7.86 עד יום ג' 12.8.86 בין השעות 8.00 – 13.00, פרט ליום שיבי ומבון.
3. את תנאי המכרזים ומסמכי הוכבות אפשר לקבל ביום ה' 11.7.86 במשרדנו בזל אבן, רחוב קפלן 17 ודר 409 ובמשרד הוכבות הזוזדת לא"י בבריזן.
4. על המבריז לבדוק להצעתו ערבות בנקאית או המחאה בנקאית בגובה 10% מערך הצעתו תוקף הערבות 30 יום.
5. את הצעות יש להגיש בשני העתקים ולהבריאנו לתיבת המכרזים הבאמת במשרדנו רח' קפלן 17 ודר 409, תל־אביב או לשלחן בדואר אל תד. 7053 תל־אביב, מיקוד 61070.
6. הצעות ואיטות להגיע אל תיבת המכרזים הנ"ל לא יאחר מיום ו' 13.8.86 בשעה 10.00 בבוקר.
7. אין המכוכות הזוזדת מחויבת לקבל את הצעה הבבוהה ביותר או כל הצעה שהיא ורשאית לחלק את הקניה בין קונים שונים ולשעול לפי שיקול דעתה הבלעדי והבלתי.

בעריכת זאב פרי

הערב נפתחת בגלריה „13½" בת"א תערוכה מעבודותיו של **פאול קור**. קור נולד בפאריס ב־1926, נמלט לשוויץ מצרפת הכבושה ב־1943 וחי בז'נווה בה למד עיצוב גרפי בבית הספר לאמנות. ב־1974, חזר לפאריס, למד ציור ב„אקול דה בוזאר" והשתלם בעיצוב כרזות אצל פול קולן. עם פרוץ מלחמת השחרור ב־1948 הגיע לישראל במסגרת המחיל. מאז עלותו ארצה עסק בגרפיקה שימושית, תחום בו זכה לפרסים רבים בארץ ובחו"ל. עיצב סלים, כרזות, שטרות כסף, ספרים ועוד. ב־1965 זכה בפרס „סירנת הזהב" ובמדליית זהב בתערוכה הבין־לאומית לכרזות תיירות שהתקיימה במילנו. הכרזות הזוכות הוצגו במוזיאון ישראל. השתתף בעיצוב הביתן הישראלי ב„אקספו־67" במונטריאול. צייר ספר ילדים עבור הגלריה הידועה „מאגו" בפאריס, אשר נבחר ב־1974 כאחד הספרים היפים ביותר שיצאו לאור בצרפת בשנה זו. הספר הוצג במוזיאון לאמנות מודרנית בפאריס. כיום עוסק קור בציור בלבד. הוא חבר באגודת הציירים והפסלים בישראל משנת 1975.

„איש המקהלות", מהזמריה לערד

גיל אלדמע, איש הזמר העברי. ישראל דליות נפגש אתו

מקובל בארץ לשבח ולהלל אזרחים שתרמו לבטחון המדינה. אך מה על אותם ישראלים, המסייעים להקנות תוכן ומשמעות תרבותיים לחיינו אלה נרחקים, בדרך כלל, לקרן זוית. זה לקח יותר משלושים שנה עד שנמצא לנכון לתת למוסיקאי ותיק ופעיל כמו גיל אלדמע אות הערכה רשמי. בחודש מארס השנה הוענק לו (ולשרה לוי־תנאי) הפרס למוסיקה ולמחול ע"ש יהודה טרת, במסגרת פרסי ההסתדרות לאמנויות שחולקו לראשונה. אלדמע נבחר, בזכות בקיאותו בזמר העברי וביוצריו החדש המעתק לטנגו ולאופי שהיו – ומוסיפים להיות – עדובה לדמת עיבודיו למקהלות ולאנסמבלים כליים. „רמיון יוצר ומעוף מהוים כסיס מוצק, מהות ותרהיכר גם ביצירותיו המקוריות שלו עצמו", נאמר, בין השאר, בנימוקי השופטים. אלדמע נמנה בנראה עם אותם מוסיקאים מעטים בזמננו המגיבים במבוכה ובחיוך ביישני כאשר מחלקים להם כתמאות.

„האמת היא שרי נרתמתי כשמעתי על העניקת הפרס", הוא מספר – „בשבילי זו היתה הפתעה גמורה. כלל לא חלמתי לקבל פרס יוקרתי", איזה שהוא, על עבודתי הממושכת כמוסיקאי".

סמו של אלדמע הוא סימן לאיכות בזמר העברי: בלוז, בעיבוד ובהפצת שירים. אין כמעט מקהלה בארץ שאינה שרה את העיבודים המעולים שהתקין ושיצאו לאור באוספים שונים. *משנת 1960 עומד אלדמע ברשות השידור* (רדיו וטלוויזיה) בהכנת תכניות, עיבודים והקלטות בתחום הזמר הישראלי. נוסף על כך, הוא מעורב בקביעות במפעלים ובאירועים של מוסיקה ישראלית ברוח־עממית. זה עתה השתתף, כמדריך וכמעבר, בזמריה ה־14 וכבר מעסיק אותו פסטיבל הזמר בערד. בזמריה הציג למנצחים מעבר גרמניה לפי בקשתם ויחד עם סטנלי ספרבר ממקהלת „רינת" ומיכאל שני מהמקהלה הפילהרמונית הישראלית) שירים עבריים עתיקים למקהלה מעורבת. לאלדמע יש כשרון, דע ונסיון מקצועיים להלביש לחנים בלבוש חדש, ולהתאימם למסגרת הדמונית חדשה, עלידי תוספת ליוי של קולות או כל־רגינה. מה שידוע בעולם הצלילים כעיבודים (או תסדירים – לפי המילון למונחי המוסיקה של האקדמיה ללשון העברית). לזמריה הכין שני עיבודים למקהלה מעורבת: „שיר ארץ" מאת סשה ארגוב (למלים של יונתן יהונתן) ו„רומה דורמה", רומנסה יהודית־ספרדית. בחוברת „שיר ארצי", שהודפסה לרגל הזמריה, נכלל גם עיבוד של „שלום עליכם" – השיר המסודתי המזרחאדיתפאי. „אני אהב מאוד להתקין שירים להרכבים מקהלתיים" – אומר אלדמע. „בכלל, העולם הצלילי של המקהלה קרוב מאוד ללבי. בזמנו עיבדתי הרבה לחבורת 'רנים', שייסדתי והדרכתי ולמקהלת 'רינת' שהייתי חבר בה. אני פשוט נמשך בחבלי קסם לקולות אנושיים. אחת החוויות הנחמדות בזמריה היתה השירה המשותפת, בכל בוקר, בניצוח וילי גול כאשר חברי המקהלות, הארחות ומישראל, התכנסו בצוותא לשיר מתוך חוברת 'שירת ארצי'. זה היה באמת מרגש".

– מה דעתך על המוסיקה למקהלה שכותבים היום?

„תתפלא אולי לשמוע. יש לי דיעה טובה. כותבים דברים יפים ומצויינים. לדוגמה, יצירות מאת צבי אבני, יחזקאל בראון ואהרון הרל"פ שהושרו בסדנאות ובקונצרטים. מבול הפומנים האופנתיים אינו מפריע למי שרוצה לשמוע שירים טובים ומתוחכמים".

– האם המסקת לכתוב מנגיתות?

„זהי כבר הסטוריה. איני מחבר היום, כמו פעם. רק לעתים מזומנות. באופן מקרי. לפני כחצי שנה יצא לאור אוסף צנוע „אשירה לידידי", עם ארבעה שירי מקהלה (למלים של אסתר לנאל) שכתבתי לארבעת ילדי בהגיעם לבר מצוה או לבת מצוה. הם נועדו לסקסי הגיגות. לא חשבתי שיופצו ברבים".

כעת, לאחר הזמריה, אלדמע משתתף בהכנת פסטיבל הזמר בערד שייפתח ביום ב'הקרוב.

„ערד זה עניין אחר. בהחלט חיובי. אני חבר הועדה האמנותית והשנה במופע של שירי נגב ומדבר ישירו שני עיבודים שעשיתי ל„הליכה לקיסריה" מאת דוד זהבי ו„שירים עד כאן" של נחום היימן. עקרונית אושים תמיד יד לאירועים רציניים הקשורים לזמר העברי. לפסטיבל בערד, הנמשך שתי יממות ללא הרף, יש קסם חן. לפי נסיוני, מהפעמים הקודמות, שוררת במקום אוירה טובה המתמזגת יפה עם השלווה האופיינית של העיירה. חבורות־זמר בכל פינה. אנשים יושבים ושרים בחוץ ובאולמות. אתה חש את הזמר והנגינה על כל צעד ושעל. כנראה בגלל זה שבאים לשם צעירים וזקנים, אנשים שבאמת אוהבים לשיר ולהקשיב לאחרים. ניתנה הזדמנות גם לזמרים צעירים, במופע „פנים חדשות אל תוך הלילה".

– מה יהיה תפקידך?

„מנוחה ומדריך בעבר המתנ"סים, עם שירה בציבור ובהשתתפות להקת מחול ומקהלה של כ־550 איש (חברי מתנ"סים) ושלושים אקודיוניסטים נלהבים מכל הארץ. תאר לך מה שהולך להתרחש. הכנתי בשבילם עיבודים מתאימים".

– ולאחר ערד – תצא לחופשה?

„לא בדיוק. אשתתף בכנס מקהלות של בתי־הספר ובהשתלמות הקיץ למורים למוסיקה מטעם משרד החינוך התרבות ואוניברסיטת ת"א. גם כאן עומדים לשיר עיבודים שלי. לפחות איני מודח לשהא".

מה ומי בערד

פסטיבל ערד ייפתח ביום שני ויימשך יומיים. גולת הכותרת של הפסטיבל תהיה תחרות השירים. הועדה האמנותית בחרה בתשע חבורות־זמר טובות ומנוסות שכל אחת מהן הזמינה במיוחד שיר חדש שאותו תשמיע לראשונה בפומבי. בחירת השירים הזוכים תיעשה על ידי המאזינים באולם. שירי התחרות כבר הוקלטו והתקליט החדש יופיע ויופץ בזמן הפסטיבל. גישה חדשה זו נועדה, לדברי המארגנים, לייצא את הפעילות החובבת וגוברת של חבורות־זמר ישראליות. המנהל האמנותי, **נחום היימן** והמפיק **דני מעיין**, איש ערד, מבשרים באופטימיות על מופעים מיוחדים כגון **„הצדעה למשורר העברי"** שהוכן עם דברי קישור ותחקירים במטרה להפנות את שימת הלב לשירי משוררים כמו אלתרמן, ביאליק, טשרניחובסקי, לאה גולדברג, חיים חפר, נתן יהונתן, יורם טהר לב ואחרים. בערב המסיים ייערך מופע ענקי באיצטדיון **„שירי נגב ומדבר"**, בהשתתפות מקהלה בת כ־700 משתתפים (לפחות), תזמורת ולהקות מחול בשילוב שירה בציבור ואטרקציות מדבריות כמו בידואים גמלים ו„אפקטים ויזואליים". בין האירועים הנוספים: ערב משירי **יוסף הדר** – שהיה פעם תושב ערד והקים את המקהלה המקומית, **„פעמי המזרח"**, ערב שיוקדש לזמירות מזרחיות במאהל בידואי, הופעה של **„הבריכה הטבעית"** ולהקות רקדנים, **קונצרט חצות**, תכניות מרתון של חבורות־זמר, **„כוכבים אל תוך הלילה"** (מופע רוק אלקטרוני), ריקודי עם בכיכר המרכזית וקומזיצים פרטיים עד שעות הבוקר. כמה בדיוק ישתתפו בהופעות, איש אינו יודע בודאות. בכל אופן, בין 3000 ל־5000 איש. ב־14 מוקדים בחלק המרכזי, באולמות ותחת כיפת השמיים, על במות ובבריכת השחיה. הכניסה לכל המופעים חופשית. (מלבד למופעי הרוק).

זהו הפסטיבל האחרון בתנהלתו של הצוות הנוכחי. בשנה הבאה, לפי הנחיות הקבע, ייבחר צוות חדש שיופקד על ההכנות (רוטאציה למען הביזור). הקהל יוכל להיפרד מהצוות, בראשותו של נחום היימן, בערב פרידה נוסטלגי. לא כדאי למהר להזיל דמעה. יתכן והצוות הקודם ייבחר מחדש. גם זה אפשרי.

ניו־יורק מארחת אמנות ישראלית

התערוכה הגדולה הראשונה של אמנות ישראלית בת־זמננו – תהיה אחד האירועים החברתיים המרכזיים של ניו־יורק בסתיו הקרוב. „אמנות ישראל בשנות ה־80" תוקדש לסקירה של תערוכות שיציגו את עבודותיהם של מתר מ־50 האמנים המרכזיים בישראל.

התערוכות תיפתחנה בשבוע הראשון של ספטמבר, בעת, ובעונה אחת, ב־18 גלריות ואולמות ומוזיאון ברחבי העיר ובתוך עם הוצאה הארכיאולוגית הגדולה „אוצרות ארץ הקודש – אמנות עתיקה ממוזיאון ישראל" שתתקיים במוזיאון „מטרופוליטן". גם „במוזיאון היהודי" בניו־יורק תהיה תערוכה של אמנות ישראלית בזמנו.

האמנים שעבודותיהם יוצגו בתערוכות נבחרו בתערוכה פתוחה, על־ידי קבוצת שופטים. לרבים מן האמנים הישראלים תהיה זאת השיפה ממשית ראשונה לציבור שוחרי האמנות באמריקה.

נוסף על־כך תתקיים תערוכת צילום, שתכלול את ההתפתחויות האחרונות בצילום האמנותי בישראל. תערוכות עבודות סטודנטים מבית־הספר „בצלאל" בירושלים. אלה יוצגו בבית־הספר העברי לאמנות בניו־יורק.

העבר האמנותי של ישראל יקבל ביטוי מעניין אור־קולות שתוציא את ההפתעות האמנות בארץ ישראל מתחילת המאה ה־20.

תקמית זו מתרחשת על־ידי המשכת ישראל.

את האירועים האמנותיים כולם מלווה קטלוג צבעוני גדול. הקטלוג יישמש למעשה, כמדריך לאמנות בארץ.

השבוע, הראשון של התערוכות ייפתח בקבלת־פנים ובנשף בהשתתפות אמנים ישראליים רבים ואמנים יהודים בארצות־הברית.

הסיום העיקרי לתערוכה ניתן על־ידי חברת הנעלה הגרמנית „לופטהנזה", שמה מסיימה על־חשבונה את רוב הוצאות האת יחבריקה.

מילים ולחן: עפרה חזה

עפרה חזה לא רק שרה. במה שנוגע לתקליט אריך הנגן החדש שלה („הד ארצי"), שיצא לשוק לקראת החגים, היא גם אחראית לתמלילים וללחנים של תשעה הפזמונים שבו (להוציא אחד שהוכן במשותף עם **יזהר אשדות**, המעבד והמפיק המוסיקאלי של התקליט). ההקלטות בוצעו באולפן די.בי. ובימים אלה „מבשלים" את השירים. החיתוך ייעשה בלונדון, לשם יצא גם אשדות. השבוע, או בתחילת השבוע הבא יצא תקליט שדרים לרדיו ובו השיר „ימים נשבריסי".

★

גם להקות „טנגו" (או ליתר דיוק, על־פי הרכבה הנוכחי, הצמד – **מיקי שביב ו'אן פול זימבריס**) מכינים תקליט חדש לקראת החגים („הד ארצי"). שיר אחד מתוכו כבר מושמע ברדיו והוא נקרא „אמונה שלמה" ושיר נוסף – „מעיד בשבועה" – יועבר לרדיו בשבוע הבא. את הליווי הקולי בשיר מבצעים הכושים מדימונה.

★

רשימת התקליטים החדשים של סי.בי.אס לקראת החגים כוללת תקליטים של **גרי אקשטיין, מריה גלרון, אריק איינשטיין, דפנה ארמוני, יהודה פוליקר** (תקליט יוני שני) וכן תקליט של הזמר הצעיר **רוני ידידיה**.

ורדה צימרמן

בקרוב

הכבוד של הבוס

„חכמים בלילה". במאי: בריאן דה פלמה. ארה"ב 1985. קולנוע „רקלו", ת"א.

בריאן דה פלמה התפרסם בעיקר כיוצרם של מותחנים, שהיה מי שטען ששאבו השראה מאלפרד היצ'קוק הגדול. לעיתים נעזר בהסטוריה הפרטית שלו, בהיותו בנו של מנתח אורטופדי, כדי לתאר בפרוטרוט מיני מיתות משונות. נתקנא דה פלמה בעמיתו סקורסזה וניסה לצאת מתדמיתו ולייצר קומדיה (סקורסזה ביים את „מלך הקומדיה" השנוי במחלוקת לפני „שגעון של לילה" המוצג כאן בימים אלה). יתכן דה פלמה, „משוגע קולנוע" המרבה לצטט מעמדים קולנועיים ידועים בסרטיו, לקח זאת בחשבון בשציחות את הארוחי קייטל בתפקיד משנה. קייטל, כזכור, עשה את תפקידיו הטובים ביותר אצל סקורסזה.

כוכבי הסרט, על כל מקרה, הם שני קומיקאים ידועים במולדתם. דני דה ויטו הגמדי, הזכור מ„בעקבות האוצר הרומנטי" והמשכו ומסדרת הטלוויזיה „טקסי" ובעון פיסקופו שכנה את עצמו בארה"ב, כמו קומיקאים גדולים אחרים בעזרת התכנית „מוצ"ש בשידור חי". הטניים מגלמים שני שכנים המשכשים עוזרים זוטרים מאוד למפיוחו הסכנתני (בין התפקידים שלהם: הליכה למכולת והתגעת מכונתיו בבוקר כדי לבדוק אם מולכדה). דה ויטו (האיטלקי) שואף לגדולות ופיסקופו (היהודי) מעדיף את ביטוח החיים הכלול בתיפקוד כזנב לאריה המקומי. שאפתנותו של דה ויטו מסבכת אותם עם „הבוס" והשניים נאלצים לנוס, כשנציגי הסרי הרחמים של הסנדק בעקבותיהם.

מאת אמיר רותם

את הסרט הפיק אדיתן רוסו, אמרגן רוק שהיה לטפיק סרטים („רח", „מסנה מקום מסנה מזל"). רוסו הגדיר את הסרט „מפגש בין לורל והרדי לסנדק".

השגעון הקליני

„השיגעון הגדול". במאי: נפתלי אלטר. ישראל 1986. יוקרן בהיכלי הארץ.

כמו רוב העשייה המקומית, גם כאן, הכל החל במנחם גולן. התרשמות של הטייקון מסבריה מהקומדיה החביבה של נפתלי אלטר „אדיה עדית", שהיתה הנסיון הראשון שלו כבמאי, הביאה להתעמתו לחוזה בימוי בחברת „קאנון". גולן גם צוטט כמי שמכתיב את ספי ריבלין כאחד מגדולי הקומיקאים שצמחו כאן (ואולי בכלל). חיבר את השניים, כתב תסריט (על פי סיפור של יוסי בריה) וכך החל השיגעון הגדול.

מדובר בקומדיית מצבים בה נקלע מנהל בנק (ריבלין) למוסד סגור לחולי נפש. בסיפור כלולים פרשיות זיוף, מעריות דיתר, טובים ורעים, וכמובן סיפור אהבה. בסופו של הסיפור זוכה גם המרינה בבנוס ותוך כדי פתרון הסיפור באה לכלכלתנו הדראבת עדנה. משתתפים: אריק לביא, דב נבון, ארשיק לוי, דינה דורון, מנה וקמן, אורית אלטר, שמואל וילוזני, מנחם זילברמן ודבים אחרים. צילם: איתן רוזנברג. הפיק: יצחק קרו.

חמש חמש

„תקלה מזמלאה". במאי: גיון בדרהאם. ארה"ב 1985. קולנוע „תל אביב", ת"א.

מי שזכר את הסרט „ד.ר.ל.", יפגוש כאן את אותו הסרט רק בכהוף. במקום ילד שהוא בעצם רובוט המתגלה כאנושי, אנו עוסקים פה ברובוט שהוא בעצם ילד המתגלה כאנושי. המחולל של הפלא היא מכת ברק המכה ברובוט שהוכנן מלכתחילה להיות כלי משחית בשירות הצבא האמריקאי. היכנ מבנין של הסרט, בנוסף להצטרפותו לגל הסרטים המעניקים למכונות שבשירות האדם תכונות אנוש, היא העכורתו של הצבא בצד של „הרעים", שכן הצבא הוא שרדף אחרי הרובוט (והמכונה „מספר חמש") כדי להשמידו.

קיסום בלתי נמנע הוא סיפור האהבה שבין ממציא הרובוט, מרען תמים והחפני (סטיב גוטנברג) לבין צעירה מקומית חובבת חיות (אלי שידי) שלביתה נקלע מספר חמש. הנקודה הקומית בסרט הוא פיטור סטיבנס המגלם את בן נהאמיה, עוזרו ההיתרי של המדען.

בהאם מרבה כאן בהומאר"ים. קדם כל ל„פני צלקת" הקלאסי של הוקס (שבריאן דה פלמה הנ"ל ניסה ליצור לו גירסה חדשה ותציא תתת דיין בריתה גרועה). מספר חמש, בעל כושר הלמידה הכלתי מוגבל מחקה את פל מוני. אחר כך מחקה הרובוט את התפתלויותיו של ג'ון טרבולטה ב„סגעון המוסיקה" שבים... ג'ון בדהאם עצמו.

על פי אופנה חדשה, התסריט הוא פרי ביכורים של ברנט מאדוק וס.ס. ולסון, בוגרים מהאקדמיה.

הודו לאייבורי כי טוב לקראת שידור

מאת אמיר רותם

„חום ואבק", מלוויזיה ישראלית, מחר ב־21:15

„חדר החליל" הוא שמו של סרט דוקומנטרי שזיכה את ג'יימס אייבורי בנסיעה להודו מטעם הוברה האסיתית. אייבורי נשאר בהודו מספר שנים, במהלכן הכיר מפיק מקומי בשם אסמעיל מרצ'נט. יחדיו יצרו סרטים על פי תסריטים שכתבו במשותף אייבורי וגרת פראוור ג'האבואלה, גרמניה ממוצא פולני־יהודי שנישאה להודי. אייבורי חזר למולדתו, ארה"ב, אך שיתוף הפעולה עם השניים האחרים הוסיף להתקיים במסגרת חברת ההפקה המשותפת שלהם. רוב הסרטים שיצר נסבו סביב מפגשי תרבויות. גם „חום ואבק" (כנה בארץ כאשר הוקרן כאן, לפני שלוש שנים „אבק להיט") תואם להגדרה זו. הוא מחדיר את אייבורי לחודו. פראוור ג'האבואלה עיבדה את הזמון שכתבה לתסרים ובו צעירה בריטית יוצאת לחפש את שורשיה בסיור בעקבות סבתה שחיה בהודו בתחילת המאה. בעוד הסיפור הזה מתגולל,אנו נחשפים ל„פלש בקים" ובהם סיפור חייה של הסבתא. ג'ולי בריסמי היא הנובדת בשורשים, גרמה סקאפי מגלמת את הסבתא בצעירותה וגדול שחקני הבד ההודים שאשי קאפור מגלם את הנסיך, אהובה של הסבתא הסודדת.

הסרט, כצפוי, עתיר נופים אקזוטיים (צילם ולטר לאסאלי) ומלא אהבה לארץ. בעיניו היא שאין בו הרבה יותר מזה. לאחרונה ראינו תוצרת אחרת של השלישיה הזו „הבסטונאים", על פי הנרי ג'יימס ותקרוב צפוי מוצר אחר „A room with a view" על פי אג'מ. פורסטר („המעבר להודו").

בידוד

תרגיל בהגיון

מאת ארנונה שמאן

פתרון של ביצוע יד, הינו לעיתים קרובות, תרגיל בתורת ההגיון, הכרוז צריך למצות את כל האפשרויות כדי להגיע למסקנה הנכונה.

♠ A K J 6 5 3
♥ A 10
♦ A 6
♣ K J 4

צפ
מז מע
דר

♠ 10 2
♥ Q J 9 3 2
♦ K Q 5 4
♣ A 8

מחלקי דרום
פגיעים: אף אחד
ההכרזה:

דרום	מערב	צפון	מזרח
1 הארט	---	2 ספייד	---
2 בלי שליט	---	6 בלי שליט	---

מערב הוביל בעשירית דיאמונד, הכרוז זכה במלך בידו והמשיך בשניה ספייד כשהוא זוכה עם הנסיך בדומם. החזקה בשלב זה מובטח כנגד כל הגנה וחלוקה. מדוע?

ובכן, הכרוז ממשיך באלוף ספייד. אם סידרה זו מחולקת 2:3 הרי שאין בעיות משום שבידי הכרוז 12 לקיחות (ספור ותיווכח). אם מתברר שסידרה זו מחולקת 4:1, הכרוז משחק את ה־10 הארט מהדומם. אם העשירית נלקחת על ידי המתנגדים הרי ששוב בידי הכרוז 12 לקיחות: 3 בספייד, 4 בהארט, 3 בדיאמונד ושני קלאב. אם המתנגדים דוחים את הלקיחה הרי שאז יימסור הכרוז לקיחה בספייד ושוב בידו 12 לקיחות החזקה מבוצע.

היד כולה:

♠ A K J 6 5 3
♥ A 10
♦ A 6
♣ K J 4

♠ Q 9 8 4
♥ 6 4
♦ 10 9 8 7
♣ 6 3 2

צפ
מז מע
דר

♠ 3
♥ K 8 7 4
♦ J 3 2
♣ Q 10 9 7 5

♠ 10 2
♥ Q J 9 3 2
♦ K Q 5 4
♣ A 8

שחמט

קספרוב מגן על תוארו

בעריכת אליהו פשר

בימים אלה התחילה בלונדון ההתמודדות על כתר אליפות העולם בשחמט. גארי קספרוב אולץ ע"י ד"ר איגור השחמט העולמי קומפומאנס, בלחצם של הרוסים להתמודד שוב על התואר אותו כבש לפני חודשים ספורים בלבד, אחר מאבק ארוך ודרמטי.

הדוקרב בינו לבין אלוף העולם הקודם אנטולי קרפוב התחיל בספטמבר 1984 ואחר 48 קרבות הופסק ע"י קומפומאנס (בהוראת הסוביטים) בסענה שעליו לשמור על בריאות המתמודדים. הדוקרב הודש בספטמבר 1985 והפעם הוקצבו למתמודדים 24 קרבות בלבד. הפעם גבר קספרוב בתוצאה 3:5 ו־16 הסתיימו בתיקו.

הרוסים היו מעוניינים שבבר בפברואר 1986 תתקים התתרות החוזרת, אעפ"י שלפי התקנון חיבים לעבור 12 חודשים לפחות מאז סוף הדוקרב. אחר משא ומתן מיגע ובעזרתם של האנגלים סוכם על פשרה ומיצויתו הראשונה של הדוקרב מתחיל השבוע בלונדון והמשכו יתקיים בלנינגרד.

כבר במארס ויחגו על כך במדורנו והבאנו משהו מיסולתו של הגאון היהודי שהיה אלוף העולם הצעיר ביותר. נביא מספר פרסים על גארי יחכשבין שנולד וגדל בבאקו ועוד בילדותו הוכר כגאון. בגיל 10 בשנת 1973 נשלח למוסקבה לבית הספר לילדים מחוננים בהנהלתו של מיכאל בוטביניק, היהודי שהיה שנים רבות אלוף העולם. חמש שנים למד הנער שם ובינתים הפך לקספרוב, אחר שאביו נספה בתאונה. בוטביניק ניבא גדולות לנער שלא הכזיב וכבר בגיל 14 כבש את המקום הראשון בתחרות חזקה במינסק. תוך זמן קצר טיפס לצמרת השחמט העולמי.

הדוקרב הפעם יוזה־קצר, לכל היותר 3 חודשים, יריבו אנטולי קרפוב הוא שחמטאי מוכשר ונמצא לאחרונה בכושר מצוין. בעוד קספרוב מתכונן לדוקרב בדוקרבות עם טובי שחמטאי המערב הרי קרפוב משתתף בתחרויות חזקות בהצלחה כרסימה.

בתרנו להציג הפעם את אחד הקרבות היפים ביותר של שנת 1985 בו התמודד קספרוב בטחורים נגד רב האמן הגרמני ד"ר היבנר, שנערך בהמבורג בו זכה קספרוב ב־3 נצחונות ו־3 סיים בתיקו.

היבנר קספרוב

1. g4 h5 2. g3 d6 3. d4 4. מהה:d4 פו6 5. ז3 (אפשרי גם ב3) פg6 6. מהה2 ד:h6 7. פד5 מה5 8. ב3 מה4 9. מהה3 (קספרוב השואף לסיבוכים מאלץ את הלבן למחשבה רבה כדי שלא יפול בפח) מg3 10. רב2 (כן! הלבן כבר בצרות, הוא חייב היה לשחק רז2 g6 11. פg3) g6 11. פד4 פו4 12. מהה4.

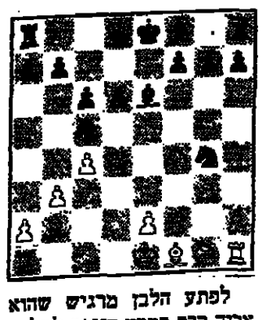

לפתע הלבן מרגיש שהוא אבוד כבר במסע ה־12!! למלכה אין לאן לסגת. מסעו הבא של שחור חורץ את גורל הקרב.

12. – מה4!! (אסור להכות את הפרש כי אחרי מהא5+ 14. מד1 15. פו2+ וחוכה במלכה). 13. ר:h3! מהא5+ 14. מ1 מה2+ 15. ר:h6! ר:h6 16. מהה6 ר"ל היבנר מיטיב עכשיו להתגונן אבל זה כבר מאוחר. השחור מחסלו תוך מסעים ספורים) מד7! 17. מה2 מg3 18. מהה4 צהה8 19. מg3 מהה:h3 20. מהה4+ מg2 21. מה:h3 רהה7 22. ר:h7 צהה8+ (בכל זאתו) 23. ר:g7 צה7+ 24. מה1 מהה2+ 25. מד1 מהה4+ 26. מg2 מהה2+ (הלבן יכול כבר להכנע, כי עכשיו גם הרץ נכנס לפעולה) 27. מרg3 ר:h3+ 28. מg3 מהה5+ והלבן נכנע. קרב לדוגמה של אלוף העולם הצעיר.

לפני שבועיים מתבנו בגן על אלוף העולם הראשון והבאנו כמה ממשחקיו הטובים. משחק זה מדגים עד כמה התפתחה השחמט במאה ה־20.

תקון טעות: הקוראים שמו לב, ששתי הדיאגרמות החולשה שסיי"ל אנדרסן ואנדרסר בוקסטורל, עם הקוראים הלילה.